PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 69 (11.792)

Trst, četrtek, 22. marca 1984

8554 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

Za Slovence nesprejemljivi predlogi!

BOGO SAMSA

Podtajnik ministrstva za zunanje zadeve Mario Fioret je v razgovorih v Beogradu in v Ljubljani ponovno razdelil slovensko narodnostno skupnost v Italiji na dva dela: na Slovence tržaške in goriške pokrajine, ki smo vredni, da globalno zaščito uživamo in na Slovence videmske pokrajine, ki jo menda zavračajo. Tej logiki naj bi sledil tudi zaščitni zakon, ki ga pripravlja vlada.

Tako v Beogradu kot v Ljubljani je bila z jugoslovanske in slovenske strani jasno poudarjena zahteva, da se s celotno manjšino enako ravna, da mora biti zakon načeloma enak za vse Slovence. Že včeraj smo v tej zvezi objavili zelo jasno in nedvoumno izjavo predsednika izvršnega sveta SR Slovenije Janeza Zemljariča in k tem poročilom ni kaj dodajati. Očitno je namreč, da gre za dve povsem različni, nasprotujoči si stališči.

To je tudi povsem razumljivo in logično. Jugoslavija je kot večnacionalna država izredno občutljiva in prizadeta pri manjšinskem vprašanju, zavzema se za dobrososedske odnose, katerih sestavni del pa je prav odnos do narodnostnih skupnosti. Zato je tudi logična izjava jugoslovanskega zunanjega ministra Mojsova ob obisku Andreottija, da se Jugoslavija zavzema za tak manjšinski zaščitni zakon, da bo manjšina lahko z njim zadovoljna.

Slovenska narodnostna skupnost v Italiji pa je že vnovič in vnovič jasno povedala, da je zanjo nesprejemljivo kakršnokoli ločevanje, da mora biti načelno zakon za vse Slovence v Italiji enak. Zato je tudi nesprejemljivo ločevanje manjšine na del, ki naj ga zaščiti globalni zakon in del, ki naj bo predmet zaščite zakona o jezikovnih skupnostih in zato tudi stališče, da Slovenci ne smemo biti predmet tega zakona.

Ločevanje slovenske narodnostne skupnosti je torej nesprejemljivo. Prav tako pa so tudi nesprejemljivi poskusi preštevanja in merjenja pravic, bolje rečeno nepravic, z lekarniško tehtnico številk. In prav na tem področju prihaja do nazadovanja, saj sta v Trstu Lista za Trst in Krščanska demokracija izdelali osnutek političnega sporazuma o upravi tržaške občine in pokrajine, ki sledi tej za slovensko narodnostno skupnost v Italiji in za osnovna načela demokratičnih odnosov povsem nesprejemljivi logiki. Zaščita je zaščita šibkejšega, je demokratična dolžnost močnejšega, ustava italijanske republike je nedvoumna v svojem določilu o zakonski zaščiti manjšin. V politični praksi je zahteva o preštevanju v resnici negacija zaščite, je poskus omejevanja in v bistvu zanikanja zaščite.

Te stvari so zelo jasne, pa vendar prihaja do takih poskusov. Upajmo, da izražamo upravičeno pričakovanje, da bo zmagala zdrava pamet in osnovni demokratični čut političnih strank in da bodo takšna določila izginila iz papirjev na pogajalskih mizah. Predvsem pa izražamo željo, da se bo obnovilo ozračje zaupanja in razumevanja in s tem tudi bolj odprti demokratični odnosi tudi v Trstu.

Vladne stranke so predlagale glasovanje o zaupnici

Zaostrovanje med večino in opozicijo v senatni razpravi o draginjski dokladi

Predsednik senata okrnil posege - Komunisti v znak protesta zapustili dvorano

Senatorji KPI zapuščajo iz protesta dvorano (Telefoto AP)

RIM — Drevi, najkasneje jutri dopoldne, bo senat odobril odlok o draginjski dokladi. Minister za odnose s parlamentom Mammì je namreč včeraj napovedal glasovanje o zaupnici. S tem odpade vsaka možnost dopolnil in popravkov k odloku. Večina je obenem sklenila, da bo strogo »odmerila« trajanje posegov na skupnih 13 ur, čas pa so porazdelili med posameznimi skupinami.

Komunistom so določili 6 ur, neodvisni levici eno uro in 40 minut, večinske stranke pa so si odmerile le prgišče minut, da bi lahko spoštovale predvidene roke. Če bodo torej vse to uresničili, bodo odlok izglasovali po vladnih načrtih, in sicer pred manifestacijo delavstva v Rimu 24. marca.

KPI seveda odločno nasprotuje taki izbiri in je med razpravo večkrat zahtevala, naj z deli nadaljujejo do ponedeljka, tako vladna večina kot predsednik senata Cossiga pa sta te predloge odločno zavrnila.

Kako daleč je šlo zaostrovanje zgovorno dokazuje včerajšnji dopoldanski dogodek, ko so komunistični senatorji v znak protesta zapustili dvorano, ker je Cossiga prekinil njihovega govornika. Prisoten je ostal le načelnik komunistične senatne skupine Chiaromonte, ki pa je zaman skušal priti do besede.

Komunistični protest pa je obenem sprožil živahno razpravo v komunističnih vrstah, saj so nekateri ocenjevali tako zadržanje za preveč »prožno in umirjeno«. Po vsem sodeč je v komunističnih vrstah razprava predvsem o načinu in taktiki nadaljnjega boja proti vladnemu odloku. Prevladuje mnenje, da je treba preprečiti nadaljnje incidente, v bistvu ne stopnjevati polemike preko dopustnih meja. Vsekakor ne pred rimsko manifestacijo proti draginjski dokladi.

Kljub vsemu temu pa prevladuje prepričanje, da je treba strankam vladne večine jasno pokazati, da se partija ne strinja s takim razvojem dogodkov. Nekateri dopuščajo celo možnost, da bi komunistični senatorji začasno zapustili svojo skupino in spregovorili v lastnem imenu. To bi seveda podaljšalo razpravo vsaj do sobote. Vprašanje je le, ali bo Cossiga pristal na tak taktični manever, ki bi postavil na glavo vse dosedanje roke.

Iz večinskega tabora pa poleg ostrih posegov prihajajo tudi prva znamenja odjuge. Včeraj je minister De Michelis namignil na možnost morebitnega sporazuma, da bi časovno zmanjšali rok trajanja vladnega odloka na 6 mesecev, potem pa bi o vsem ponovno razpravljali. V to so prepričani celo številni predstavniki KD, ki mislijo, da je to edina pot pri preprečevanju nadaljnjega zaostrovanja in spopada.

Vsekakor pa so presenečenja še možna, dokončna beseda ni bila izrečena, da niso še mogoče točne napovedi.

R.G.

Po še enem neuspešnem zaključku vrha EGS v Bruslju

THATCHERJEVA GLAVNA OBTOŽENKA

BRUSELJ — Evropska gospodarska skupnost je doživela še en »črni torek«. Neuspeh evropskega sveta v Bruslju je še poslabšal stanje organizma, ki ga je že pred tem dodobra načel »atenski strup«. Zastoj je tako skoraj popoln. Kmetijstvo je blokirano in z njim tudi vsi ostali programi.

Mitterrand je sicer precej časa pomišljal, preden je sklical ta vrh. Morda je z njim želel urediti stvari po svoji meri, vendar ni uspel.

Kako se je to moglo zgoditi?

Od torka je obtožujoči prst uperjen proti Thatcherjevi, ki nima dejansko med ostalimi udeleženci tega sestanka niti enega zagovornika. Nihče je ni podprl v njenem boju za cilj, ki sloni v bistvu na zelo enostavni tezi: EGS je slabo upravljana, vse to stane preveč, treba je spremeniti pot, vnesti je treba stroge upravne kriterije, zlasti na kmetijskem področju. Dokler pa to ne bo mogoče, je treba tistemu, ki je potrošil več kot je dobil, razliko povrniti. To pa je, po mnenju Thatcherjeve predvsem Vel. Britanija, za katero je zahtevala, naj ji letno povrnejo po nekaj milijard lir. Pri tem pa je zavračala vsako možnost kompromisa s tako odločnostjo, da je ta včasih mejila že na arogantnost.

Vsekakor pa, kot kaže, Thatcherjeva sama ne sodi enako kot ostala deveterica v Bruslju, o svojem stališču na tem zasedanju. Ker jo je ob povratku v domovino napadla tudi domača opozicija, je v svojem zagovoru menila, da je Vel. Britanija pokazala dovolj volje za razne kompromise, vendar pa sta glavni krivki za neuspeh Bruslja predvsem Italija in Francija, ki sta blokirali odškodnino, ki bi jo morala dobiti Vel. Britanija. Obe državi je tudi obtožila, da sta zaostrili odnose znotraj EGS.

Čeprav odmevi na bruseljske dogodke niso ravno naklonjeni Thatcherjevi, skušajo nekateri ublažiti dramatičnost tega neuspeha. Tako je tudi Mitterrand sam dejal naslednje: »EGS obstaja, čeprav se glede nekaterih vprašanj ne strinjamo. Življenje se nadaljuje in to še vedno v desetih.«

Medtem ko je Španija izrazila svojo zaskrbljenost, je tudi zahodnonemški kancler Kohl dal razmeroma pomirljivo oceno: »Razočarujoče, a ne usodno.« Povsem drugačen ton je imela izjava grškega ministrskega predsednika Papandreua, ki je dejal, da bi ostali deveterici v EGS odleglo, če bi Vel. Britanija izstopila iz te skupnosti. Nič ni nenavadno, če je tudi sovjetski tisk skušal prikazati to zasedanje v čim bolj negativni luči: popoln polom, dramatično stanje, huda nasprotja, tretji sestanek na ravni ministrskih predsednikov, ki je propadel, neozdravljiva nasprotja, to je nekaj značilnih tez, ki smo jih lahko včeraj prebrali v sovjetskem tisku.

Svoje obžalovanje nad neuspehom evropskega vrha so izrekli tudi v krogih italijanske vlade, vendar pa tudi prepričanje v skupni interes vseh članic za nadaljnjo rast te skupnosti.

Po neuspehu v Lausannu

BEJRUT — Po neuspehu konference o libanonski nacionalni spravi se ocene političnih opazovalcev razhajajo. Nekateri so prepričani, da se bo državljanska vojna še stopnjevala, za druge pa je Lausanne nakazal pot za nadaljnji dialog. V nečem pa se vsi strinjajo: v Lausannu so vsi doživeli poraz od krščanskega desničarja Šamuna pa do Džumblata in Berija.

Prav tako se vsi strinjajo z oceno, da je glavni poraženec lausanske konference Sirija, ki ji ni uspelo vsiliti svoje volje.

Danes posebna priloga ob sejmu Alpe - Adria

Ob priliki mednarodnega sejma Alpe - Adria v Ljubljani smo tudi mi posvetili nekaj prispevkov temu pomembnemu gospodarskemu dogodku na našem širšem območju. Članke in reklamne prispevke priobčujemo na 2., 7., 8., 9. in 10. strani.

Streljanje na avtocesti?

GORICA — Preiskovalni organi skušajo ugotoviti, kaj je resnica v dogodku, ki ga je opisal zaenkrat neznani voznik tovornjaka policijski obhodnici na izstopni postaji avtoceste pri Moščenicah. Kake 3 km pred izstopno postajo naj bi, po njegovih besedah namreč, prišlo do streljanja med potniki dveh avtomobilov, ki sta vozila v isti smeri, to je proti Trstu. Dogodek naj bi se pripetil v torek, nekaj pred 20. uro zvečer.

Evropski nogometni pokali

Roma, Juventus in Hajduk v polfinalu

Roma, Juventus in Hajduk so se uvrstili v polfinale evropskih nogometnih pokalov.

Rimljani so sicer včeraj v pokalu prvakov v Berlinu proti moštvu Dinama izgubili z 2:1, ker pa so v prvem srečanju zmagali s 3:0, so se seveda uvrstili v polfinale.

In v polfinale se je uvrstil tudi turinski Juventus v pokalu pokalnih prvakov. Turinčani, ki so že v prvi tekmi v gosteh zmagali z 1:0, so tudi sinoči z enakim izidom premagali skromno finsko moštvo in bodo tako igrali v polfinalu.

Skoraj dramatično pa je bilo včeraj v Splitu (pokal UEFA), kjer je Hajduku šele po podaljških uspelo izločiti praško Sparto (2:0).

VEČ NA 10. STRANI

Vozniška dovoljenja naprodaj tudi pri nas

»Tata, kupi mi avto in... vozniško dovoljenje«, bi danes lahko aktualizirali nekoč priljubljeno popevko. V Rimu pravijo, da to sploh ni nekaj posebnega, za naše kraje pa je še do včeraj veljalo, da je za vozniško dovoljenje potrebno veliko truda in znanja. Sicer se je v Gorici, Tržiču in v videmski pokrajini v določenih krogih že šušljajo, da si s primerno vsoto in pozanimanjem lahko »kupiš« vozniško dovoljenje za kakršnokoli kategorijo vozil, tudi za tovornjake in avtobuse. Če »naoljiš kolesa«, pa bo tudi tehnični pregled brezhiben. To je še zlasti pomembno za avtoprevoznike, ki so vsako leto dolžni opraviti pregled, ker so pomanjkljivosti na tovornjakih še posebno nevarne.

Dokazov, da so govorice bile utemeljene, je prometna policija zbrala dovolj. Od predvčerajšnjim je dvanajst oseb v zaporu pod zelo hudimi obtožbami. Med njimi so trije funkcionarji nadzorništva za motorizacijo, dva solastnika znane goriške avtošole, sedem posrednikov. V preiskavo pa je vpletenih še 28 prijavljenih oseb.

VEČ NA 5. IN 8. STRANI

Kmečka zveza se pripravlja na občni zbor

Poročilo o srečanju s predstavništvom KPI in intervju s podpredsednikom Debelisom berite na 4. strani

Gibanje cen v Jugoslaviji

BEOGRAD — Dejanske cene so, posebej ko gre za medsebojno plačevanje med podjetji, višje, kot kažejo statistični podatki. Te ocene delegatov odbora zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ za tržišče in cene, včeraj ni zanikal niti predsednik zvezne skupnosti za cene Ante Zmijarević, ki sicer ni mogel natančno odgovoriti na vprašanje makedonskega delegata Blagoja Djordjioskega o razlikah med statistično in resnično ravnijo cen — ker takih informacij tudi ni. Rekel pa je, da so razlike pri nekaterih izdelkih tudi do 40 odstotkov.

Precej so se razbohotila različna izsiljevanja in dodatki na cene »za kritje izgub, razvoj« ali iz kakšnega drugega razloga. V tej zvezi so navajali nekatere izdelke, ki jih prodajajo dražje kot je predpisano — koruza, barvne kovine, umetna gnojila, kemične surovine, pnevmatike. Zmijarević je opozoril na nevarnost eksplozije cen po odmrznitvi. O podrobnostih predloga programa za odmrznitev cen ni hotel obširneje govoriti, kajti o njem bodo šele razpravljali v odboru za tržišče in cene 29. marca.

(dd)

Walter Mondale premagal Garyja Harta na volitvah v Illinoisu in Minnesoti

Velik uspeh pa je dosegel Jesse Jackson, ki je pobral vse preference črncev

NEW YORK — Walter Mondale je zmagal na izredno pomembnih primarnih volitvah v Illinoisu in tako povečal svoj »paket delegatov«, kar pa je najvažnejše — prisvojil si je znatno psihološko prednost nad svojim neposrednim tekmecem, senatorjem iz Kolorada Garyjem Hartom. A za največje presenečenje je poskrbel duhovnik Jesse Jackson.

Jackson je na volitvah v Illinoisu zasedel šele tretje mesto, a uspelo mu je koncentrirati nase črnsko populacijo, ki mu je oddala večino glasov. To je bil tudi največji Jacksonov uspeh v sedanji volilni kampanji, kajti znano je, da Črnci niso najbolj zainteresirani ob volitvah in njihova »mobilizacija« je za duhovnika vsekakor podvig.

Po drugi strani pa je Mondalu prvič uspelo, da premaga Harta brez pomoči »črnskega glasu«. Še več, njegova zmaga je bila prepričljiva, saj je prejel kar 41 odstotkov glasov.

Mondale pa je bil v intervjujih precej sproščen, a zaradi tega toliko bolj previden: »Končno imajo Američani tako volilno debato, kakršno si zaslužijo.« Zelo zadovoljen pa je bil seveda Jackson, ki je vpil: »Pravili so, da je to dvoboj, a v resnici gre za tekmovanje treh. Dvoboj bi bil le v primeru, ko bi se Mondale umaknil.«

Sedaj se bo volilna kampanja prevesila v nekakšne prehodne etape. Že v soboto bosta preizkušnji v Kansasu in Virginii, v nedeljo v Montani, že v torek pa bodo pomembne volitve v Connecticutu, kjer je Hart favorit. Najbolj pomembne pa bodo seveda volitve v New Yorku 3. aprila, kjer bo na »razpolago« kar 285 delegatov. V tem zapisu pa ne gre niti najmanj prezreti dejstva, da je Mondale prejšnjo noč zmagal premočno tudi v Minnesoti in sedaj ima vsega skupaj že minimalno četrtino vseh glasov. Da kak kandidat demokratske stranke doseže imenovanje na konvenciji v San Franciscu (od 16. do 19. julija), mora razpolagati s polovico plus enim delegatom, kar se pravi s 1967 delegati od vsega skupaj 3933.

Dan dežele Veneto na sejmu Alpe-Adria

LJUBLJANA — Včeraj je bil na sejmu Alpe-Adria dan dežele Veneto. Delegacija Veneta si je skupaj s predstavniki slovenske gospodarske zbornice ogledala predstavitev te pokrajine v dvorani na Gospodarskem razstavišču, v kateri razstavljajo nekatere pokrajine skupnosti Alpe-Jadran.

Že podoldne sta imeli delegaciji — vodila sta jih predsednik zbornic Veneta Alberto Panesi in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc — na slovenski gospodarski zbornici pogovore o gospodarskem sodelovanju. To je bilo pravzaprav nadaljevanje pogovorov lani novembra v Benetkah, kjer so se dogovorili, da je treba sedanje gospodarske stike oplemenititi z višjimi oblikami sodelovanja, s kooperacijskimi povezavami, izmenjavo tehnologij, skupnim nastopom na tretjih tržiščih in podobno. Obe strani menita, da bodo tovrstni pogovori seveda mnogo bolj učinkoviti, če dogovarjanje ne bo potekalo zgolj na pokrajinski oziroma republiški gospodarski ravni, zato želijo čimprej vključiti zainteresirana podjetja. Sprva so se dogovorili, da bodo najlažje našli povezave v treh gospodarskih panogah: kemija, kovinsko predelovalna industrija in elektroindustrija oziroma elektronika.

Včeraj je beseda tekla tudi o multilateralnem gospodarskem sodelovanju v okviru delovne skupnosti Alpe-Adria. V Gradcu bo namreč kmalu četrto zasedanje predstavnikov gospodarskih zbornic dežel oziroma republik tega območja, na katerem naj bi se dogovorili o še boljšem gospodarskem sodelovanju članic delovne skupnosti.

Sicer pa si je včeraj ogledal sejem Alpe-Adria tudi deželni glavar avstrijske zvezne države Štajerske dr. Josef Krainer. Avstrijski gost je imel pred tem pogovore s predsednikom slovenskega izvršnega sveta Janezom Zemljaričem in njegovimi sodelavci.

Boris Lenič

Pobuda italijanskih proizvajalcev in trgovcev

Do 30. junija nespremenjene cene 49 proizvodov široke potrošnje

RIM — Simpatičen polž s torbo blaga v ustih je simbol nove pobude, ki jo je sprožilo ministrstvo za industrijo v sodelovanju z zvezo trgovinskih zbornic. Geslo te pobude je »Cene z upočasnjenim korakom«, ki že samo po sebi dokaj nazorno prikazuje vsebino nove akcije, ki bo v teh dneh stekla po vsej Italiji. Gre za ukrep, ki sodi v okvir sklepov vlade za zajezitev inflacije, kot sta včeraj na ministrstvu za industrijo obrazložila minister Altissimo in predsednik zveze trgovinskih zbornic Piero Bassetti.

Pobuda bo delovala tako: v več kot 700 tisoč trgovinah (pretežno gre tu za trgovine jestvin) bodo izobesili cenik 49 izdelkov široke potrošnje. Trgovci, ki bodo pristopili k pobudi (ki jih bo velika večina, kajti vsedržavna združenja trgovcev so že podpisala zadevni dogovor) bodo morali zajamčiti, da bodo imeli v prodaji do 30. junija letos izdelke po cenah, kot jih določa cenik. Po 30. juniju se bodo dogovorili o novih maksimalnih cenah, vendar tako, da podražitve v teku leta ne bodo presegle mere 10 odstotkov, sedanjih maksimalnih cen pa ni določilo ministrstvo, ampak so sad dogovora med združenji trgovcev in drugih zainteresiranih organizacij, tako da na ministrstvu zatrjujejo, da bodo verjetno marsikje cene nižje od tistih, ki jih določa cenik.

Pri izvajanju te pobude bodo imeli seveda veliko vlogo kupci, ki morajo zahtevati blago po navedenih cenah. Za večino izdelkov so najvišje cene dvojne, ker je pač predvideno, da so proizvodi vsedržavne industrije nekoliko dražji: tu mora trgovec razpolagati vsaj z eno vrsto proizvoda vsedržavne industrije in z eno vrsto proizvoda krajevne industrije. Tu je tudi pomen akcije, kajti trgovci bodo morali imeti na svojih policah vse proizvode, ki jih vsebuje cenik. Povečini gre tu za jestvine, poleg teh pa še za pralne praške, zobne paste ipd. Sicer pa bo tudi ministrstvo uvedlo posebno nadzorno službo, da preverja spoštovanje sprejetih dogovorov.

Bo pobuda uspela? Minister Altissimo pravi, da bo. To predvsem zato, ker ne gre za odločitev z vrha, ampak za dogovor med samimi proizvajalci in trgovci, ki so seveda zainteresirani, da inflacija ne narašča preko mere, kajti to je pogoj za obnovitev fiskalizacije socialnih dajatev v prihodnjem letu. In končno še cena: celotna akcija bo stala 4 milijarde lir, od katerih bodo milijardo 200 milijonov potrošili v prvi fazi, to je do junija. S to vsoto bodo v prvi vrsti krili stroške za veliko kampanjo po tisku in po televiziji, tako da bodo res vsi vedeli, kaj pomeni simpatični polž.

BOJAN BREZIGAR

Mednarodni sejem v Celovcu

CELOVEC — Včeraj je bil na 16. mednarodnem sejmu »Gast 84« v Celovcu jugoslovanski dan. Vendar se je ta naš dan, žal, kazal le v tekmovanju gostinske šole iz Celja v kuharskih mojstrovinah.

Na sejmu, ki se je odprl preteklo soboto in bo trajal še danes 22. marca, imajo Jugoslovani tudi svoj paviljon, kjer pa razstavljajo le slovenska podjetja. IGO (Industrija gostinske opreme), LTH Škofja Loka, Kovinastroj iz Grosuplja, Elektromehanika, Elmont z Bleda, opekarna Zalog pri Novem mestu ponujajo svoje izdelke za gostinsko opremo, poleg teh pa razstavljajo še steklarni Hrastnik in Hrpelje, Medex iz Ljubljane, Krka iz Novega mesta in ljubljansko podjetje »Dom«.

V informativnem kiosku v jugoslovanskem paviljonu razstavlja svojo turistično ponudbo za Jugoslavijo »Cartrans«, lansko leto ustanovljeno turistično podjetje Zveze slovenskih zadrug v Celovcu. Sodelavci »Cartransa« priporočajo za naslednje tovrstne sejemske prireditve na Koroškem tudi ponudbo krajših izletov v bližnje slovenske kraje Radovljico, Tržič, Bled z možnostjo nakupov v denimo, blejski »Vezenini«, radovljiški »Almiri«, najema malih avionov na letališču v Lescah ali pa nakupa dnevnih, tedenskih ali sezonskih ribiških kart na Bledu.

B. G.

□ MANAGUA — Pet sovjetskih mornarjev je bilo ranjenih na ladji, ki je zadela ob mino v Puerto Sandino, največjem nikaragovskem pristanišču. Mino so položili protisandinisti. Še dve ladji čakata na pristanek, vendar bosta pripluli šele takrat, ko bo pristanišče bolj varno.

CK ZK Makedonije nasprotuje stališču makedonskih pisateljev

SKOPJE — Po vroči razpravi o skupnih izobraževalnih jedrih, v kateri so bila »na udaru« predvsem stališča predstavnikov Slovenije in Kosova (zlasti so razburkali duhove slovenski pisatelji s svojo znamenito izjavo), so se pred dnevi oglasili tudi makedonski pisatelji. Ker na predsedstvu svojega društva niti na enem sestanku niso mogli poenotiti stališč v zvezi s skupnimi jedri pouka materinega jezika in literature, so sklicali kar plenum, na katerem so sprejeli posebno resolucijo.

Makedonski pisatelji so nasploh zavrnili možnost, da bi sodelovali v kakršnikoli razpravi o skupnih jedrih pouka književnosti, dokler ne bo rešeno vprašanje položaja tega predmeta. Treba bi bilo povečati število ur materinega jezika, zgodovine in ostalih humanističnih predmetov. Pregon nacionalnega jezika, literature in kulture iz sistema izobraževanja predstavlja splošno jugoslovanski problem in enako prizadeva vse nacionalne kulture, so poudarili makedonski pisatelji in še dodali, da je sam koncept skupnih programskih jeder popolnoma brez znanstvenih, pedagoških in strokovnih vrednosti. Zreducirali so ga na golo procentualno razdeljevanje piscev iz posameznih republik in pokrajin, o čemer je odločala skupinica uradnikov, ne pa literarni in zgodovinski kriteriji. V omenjeni resoluciji so pisatelji zahtevali, naj bi v vseh okoljih enakopravno proučevali jezike vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti, kar bo edino lahko prispevalo k utrjevanju bratstva in enotnosti. Sicer obstaja velika nevarnost, so opozorili, da mehanično seštevanje pisateljev in pesnikov, oziroma razprave o tem, zabredejo v šovinizem, ki ga bo težko kontrolirati. Eden od razpravljalcev je celo predlagal, da bi koncept jeder sploh opustili, če ni mogoče najti skupnega jezika o zastopanosti posameznih nacionalnih kultur. V takšnem primeru bi bilo bolje, če bi vsaka republika zase poskrbela za pravično vsebnost predmeta književnosti.

Ta, dokaj ostra resolucija je včeraj doživela politično zavrnitev na komisiji CK ZK Makedonije, kjer so ponovno poudarili koristnost izgradnje koncepta skupnih izobraževalnih jeder. Mnenja makedonskih pisateljev pa so nesprejemljiva, so rekli na CK ter sestavljalcem resolucije priporočili, naj se raje aktivneje in bolj konstruktivno vključijo v pripravo omenjenih jeder . . .

Z. Š.

Jugoslavija podpira Polisario

ALŽIR — ZKJ in SZDLJ podpirata fronto Polisario in boj saharskega ljudstva za samoodločbo. To je sestavni del njune trajne usmeritve ter politike pomoči in podpore osvobodilnim gibanjem v svetu.

To je poudaril član predsedstva CK ZKJ Dušan Dragosavac, ki se je v Alžiru sešel s članom politbiroja fronte Polisario, ki je zadolžen za zunanje odnose, Ouldom Salekom. V pogovoru sta poudarila, da je treba rešitev za zahodnosaharski zaplet iskati po mirni poti v okviru resolucij Organizacije afriške enotnosti, OZN in gibanja neuvrščenih.

Salek je Dragosavca seznanil z razmerami v Zahodni Sahari in akcijo sil fronte Polisario. Zahvalil se je za vsestransko pomoč in podporo ZKJ, SZDL in jugoslovanskih narodov saharskemu boju in poudaril, da je Polisario odločna vztrajati v boju za uresničitev pravic saharskega ljudstva. (dd)

Koliko velja razpadajoč avto?

pri zastopnikih
RENAULT
Dagri in Zagaria
do 31. marca

vsaj
600.000

To je izredna priložnost, ki jo boš v Trstu deležen samo pri:

L. DAGRI — Rotonda del Boschetto 3/1, Tel. 55511 - Ul. Flavia 118 - Tel. 828731

F. ZAGARIA — Trg Sansovino 6, Tel. 725390 - Riva Grumula 10 - Tel. 766201

in pri vseh prodajnih mestih Renault v Trstu.

Dežela za rešitev stanovanjskih vprašanj

TRST — Deželna uprava pripravlja organsko celoto posegov in pobud za razvoj stanovanjske izgradnje, ki naj bi jo še pred iztekom leta dokončali na temelju ugotovitev in podatkov, zbranih na vsem območju Furlanije - Julijske krajine. V ta namen se je odločila izdelati sektorski plan stanovanjske gradnje, pri čemer bo deželnemu konzorciju IACP zaupala nalogo, da s sodelovanjem izvedencev zbere vse potrebne elemente za njegovo izdelavo. Na deželnem konzorciju IACP je torej sedaj, da čimprej priskrbi potrebne elemente za definicijo plana, ki bo moral vsebovati tudi podatke o gibanju prihodnjih potreb po zasebnih in javnih gradnjah, kvantifikacijo povpraševanja po novih stanovanjih in po prenovi obstoječih, finančne razpoložljivosti in seveda tehnične rešitve, ki se nanašajo tudi na industrijsko in montažno gradnjo.

Okrogla miza v počastitev 40-letnice osvoboditve

VIDEM — V soboto, 24. marca, ob 15. uri, bo v Avditoriju srednje šole »P. Valussi« v Vidmu okrogla miza o bližnjih volitvah za obnovitev vojaških predstavništev, kakor jo predvideva zakon št. 382/1978. Udeležili se je bodo parlamentarci Giuseppe Zamberletti, Carlo Di Re, Arnaldo Baracetti, Francesco De Carli in Martino Scovacricchi. Prireditelj, videmska pokrajinska zveza partizanov ANPI želi s to pobudo počastiti 40-letnico osvoboditve in ustanovitve prvih borbenih skupin prenovljene italijanske armade, ki se je na fronti pridružila zaveznikom.

Pozor na nevarnost plazov

VIDEM — Deželna gozdarska uprava je včeraj izdala izredni bilten o nevarnosti plazov na našem območju. V njem je zapisano, da je močno sončno sevanje v zadnjih dneh prineslo nevarnost spontanih plazov na južnih pobočjih vzpetin od 1.100 do 1.500 metrov nadmorske višine. Sprožijo jih lahko že smučarji, ki zaidejo iz začrtanih prog, zato uprava opozarja na skrajno previdnost oziroma vabi, naj se smučarji izogibajo prečkanja južnih pobočij vzpetin.

Pomanjkanje kuriva na Obali

KOPER — Zadnje tedne je oskrba s kurivi na obalnem območju spet zašepala, podobno, kot je to bilo ob začetku zime. Že dobra dva tedna tu ni moč kupiti kurilnega olja, drv nimajo v koprski »Soči« že skoraj mesec dni, premog pa je mogoče kupiti le občasno (in to lignit po 3.140 dinarjev za tono).

Kot kaže, je letos zima marsikoga presenetila . še najbolj pa prodajalce kuriv. Izjema so le v Nanosovem prodajnem skladišču v Sečovljah, kjer je moč kupiti hrastova drva po 2.570 dinarjev za kubični meter. Marsikomu na Koprskem so zaradi neobičajno dolge in hladnejše zime v teh zadnjih zimskih dneh pošle zaloge kuriva. Koprčani morajo zdaj že nekaj tednov po drva v Sečovlje. Tu so drva nekoliko dražja, ker jih dobavljajo od zasebnikov. Toda marsikdo ne gleda na ceno, pomembnejše je zdaj drva dobiti. In prav zaradi tega, ker jim drv ni zmanjkalo, si v Nanosovem prodajnem skladišču v Sečovljah zaslužijo pohvalo, grajo pa v koprski »Soči«, kjer jim zmanjkuje tudi premoga (danes po drugi uri so ga imeli le še nekaj ton in ga menda ne bodo dobili do konca tedna).

Da bi bila mera polna, pa so vse obalne bencinske črpalke že več kot dva tedna brez kurilnega olja. V marsikaterem stanovanju (predvsem v starih mestnih jedrih) so ljudje še zmeraj prisiljeni kuriti s kurilnim oljem, ker nimajo drvarnic in drugih primernih prostorov za spravilo kuriv. Prizadeti so tudi tisti starejši občani, ki sami ne morejo sekati in žagati drv in zato kurijo s pečmi na kurilno olje. Večina teh si tudi ni mogla narediti zalog, saj so sproti pokurili, kar so lahko kupili na črpalkah. Zdaj so postavljeni pred dejstvo: Potrpite še malo, do pomladi ni več daleč. Koledarsko res ne, toda do toplih dni bo minilo še nekaj časa. Tople pomladne dni je namreč še teže naročiti kot kurilnega olja in drv.

B. Š.

Ocena prvega koncerta letošnje revije

Kako je startala »Primorska poje 84«

POSTOJNA — *Na prvi reviji »Primorska poje '84«, ki je bila 16. t.m. v Postojni, je nastopilo 9 zborov: moška iz Budanj in Kopra, mešani »Tomos« iz Kopra, moška »Iskra« iz Bovca in »Soča« iz N. Gorice, mešani iz Bertokov, Briški oktet iz Dobrova, Dekliški iz Devina in mešani »Obala« iz Kopra. Med temi so k splošni kakovostni ravni najpozitivnejši delež prispevali: mešani »Tomos« iz Kopra pod vodstvom Mirjane Bonin, deloma moški zbor iz Bovca pod vodstvom Danila Durjave, dekliški iz Devina pod vodstvom Hermana Antoniča in seveda »Obala« iz Kopra pod vodstvom Mirka Slosarja. Pri ostalih zborih pa se kaže zagreta pevska privrženost, ki se je po rezultatih pri vsakem zboru odrazila drugače, vendar je vsem skupna pomanjkljiva osnovna vokalna izobrazba, pri nekaterih zborih pa je poleg tega še skromen glasovni material oziroma nepopolne sestave posameznih glasovnih skupin, kar ne dopušča potrebnega zlitja in glasovne izravnanosti. Moramo pa reči, da se je pri vseh pevovodjih odražalo prizadevanje za čim večji uspeh, ne pa vselej tudi pri določenem številu pevcev, predvsem pri basovskih skupinah, ki jih še vedno — posebno pri starejših pevcih — spremljata površnost in mnenje, da se njihove majavosti v zadevanju ne slišijo, mnogo seveda zavisi tudi od znanja, nadarjenosti in izkušenosti posameznih pevovodij. In tu je pekoči problem, h kateremu se bomo v nadaljnjem morda še povrnili.*

Naj na kratko poskušamo opredeliti izvajanja: zbor »Zarja« iz Budanj *sestavlja 15 mladih pevcev; ti so po načinu petja v začetniški fazi, ki jim še daje dovolj možnosti za intonančno stabilnost. Potrebno bo mladim pevcem nuditi več pevske vzgoje v pogledu dihanja, izgovarjave in jih avajati k natančnemu zadevanju, precizni ritmiki ter enotnosti delovanja. To je osnova lepemu petju in oblikovanju, ki pa že kaže prve klice ustvarjalnega hotenja.*

Od starejših pevcev, ki sestavljajo zbor »C. Kosmač« iz Kopra, *ne moremo zahtevati več, kakor glasovno zmorejo. Očiten je trud, vendar pa bi bilo potrebno se bolj poglobiti v vsebino pesmi in posvetiti več pozornosti pevcem v pogledu fraziranja in sploh bolj razgibanega interpretiranja.* Mešani zbor »Tomos« *je sorazmerno pokazal največji napredek; zaznali smo ga v nazornih interpretacijah vseh pesmi, ki so vsaka zase predstavljale prepričljivo ostvaritev, oprte so bile na zborovo disciplino, pravilno in enotno izgovarjavo, na prizadevanje in določene rezultate glasovne izdelave, na ritmično natančnost, fraziranje, na pevsko zagnanost, na trud in muzikalnost dirigentke. Opozoril bi pa rad na altovsko skupino, katere homogenost šibijo nekateri glasovi s svojo odprtostjo pri naraščanju v ff. Ko bi ta zbor bil številčno močnejši oziroma v svojih sestavih glasovno bolj ustrezno zaseden, bi se po muzikalni kulturi gotovo uvrstil med pomembnejše interpretatorje.* Zbor iz Bovca *so glasovno osvežili mladi pevci; je discipliniran, solidno pripravljen, želeli pa bi več natančnosti v basih in več precizne intonacije pri madulacijah. Sicer pa je vsekakor boljši kakor lanskega leta in bolj sproščen pri interpretiranju, čeprav bi si želeli otipljivejšega oblikovanja.* Moški zbor »Soča« iz Nove Gorice *je preveč zanemarjen v izgovarjavi. Sestavljajo ga starejši in izkušeni pevci in je skoro nerazumljivo, da se zadovoljujejo s precejšnjo razglašenostjo in nedovoljno izvajalsko skladnostjo; več drugobasovskih glasov sili z drugimi v oktave. To je znak šibke priprave, ki ne more nuditi potrebnih pogojev za plemenit zvok in čustveno prepričljivo predvajanje.*

Pod mlado pevovodkinjo je mešani zbor iz Bertokov *prišel do boljše izgovarjave, ni pa zmogla še odpraviti partamentiranja pri ženskem zboru, zlasti pri sopranih; veliko dela bo še morala premagati pri prizadevanju za boljšo glasovno izdelavo, čistejšo intonacijo in enotnost v delovanju.* Briški oktet *kaže neuklonljivo pevsko voljo in skuša glasovno in interpretacijsko dati vse od sebe. Toda nosi posledice že od vsega začetka premalo vešče zastavljene pevske tehnike, da bi glasovi lahko tako dolgo vzdržali in ohranili svoje prvotne naravne odlike. Zato se bodo morali krepko potruditi, da se bodo ujeli ob boljši intonaciji v večjo skladnost in glasovno ubranost. Lepi glasovi* dekliškega zbora iz Devina *so dokaj izdelani, v svojih skupinah homogeni, v celoti polno zveneči in žametno obarvani, kar dolgujejo enotni in pravilni izgovarjavi ter skladno naravnemu delovanju pevskih funkcij. Gallusovo delo sicer še ni doseglo potrebne reliefnosti in napetosti v frazah, zato pa sta izrazitejši bili ostali dve pesmi, ki sta vzbudili vznemirljiv doživljaj. V primerjavi z ostalimi ima* zbor Obala iz Kopra *izjemen položaj, tako v pogledu kakovosti glasovnega materiala in njegove izdelave kakor tudi v pogledu izvajalske zmogljivosti in učinkovitosti interpretiranja. Sicer smo pogrešali popolnejšega celotnega zvočnega ravnotežja, ki je bilo posladica nekaj odsotnih pevcev na eni, na drugi strani pa šibkejši volumen sopranov zlasti v visokih legah, in premočnih basov, ki bi jih bilo potrebno zliti v še bolj homogeno enoto, medtem ko je altovska skupina bila tokrat brez izstopajočih glasov. Deli Gallusa in Lajovica sta izzveneli sicer povsem prepričljivo, vendar pogrešam pri prvem več linijske reliefnosti in doslednosti v gradnji, ki pa je krepko nakazana, pri drugi pa več ritmične napetosti in tipične avtorjeve barvitosti. Rabejeva skladba pa je delovala kot zanimivost avantgardnih pobud in nič več. Ne sodi namreč med pomembnejša dela te umetniško nazorske smeri.*

IVAN SILIČ

BERITE
»Novi Matajur«

Prihodnjo nedeljo ob 7. uri iz Cerkna

Deveti spominski pohod na Porezen

CERKNO — V spomin na tragične dogodke na Poreznu v zadnji sovražnikovi ofenzivi proti enotam IX. korpusa narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije, 24. marca 1945. leta, bodo v nedeljo, 25. marca, že devetič organizirali množični spominski pohod borcev, planincev, mladine, pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade in teritorialne obrambe na 1.632 metrov visoki vrh Porezna. Predstavniki planinskega društva Cerkno, krajevna organizacija Zveze borcev Cerkno ter mladina so v sodelovanju s predstavniki borcev gorenjskega vojnega področja, Kosovelove brigade in inženirskega bataljona XXXI. divizije že izdelali program letošnjega spominskega pohoda na Porezen. Organiziran odhod pohodnikov bo v nedeljo, 25. marca, ob 7. uri iz Cerkna po poti Kosovelove brigade. Ob 11. uri bo komemoracija pri spomeniku na vrhu Porezna, kjer se bodo pohodniki poklonili spominu na padle borce Kosovelove brigade in gorenjskega vojnega področja. Dostop na vrh Porezna je kljub visoki snežni odeji mogoč še po naslednjih poteh: iz Železnikov, preko Davče po poti enote gorenjskega vojnega področja, iz Podbrda po poti inženirskega bataljona XXXI. divizije in z Jesenic po dolgi poti. Organizatorji priporočajo, da se vsi pohodniki napotijo samo po napovedanih poteh, ker bodo samo te s previdno hojo in primerno zimsko opremo varne. Na vrhu Porezna je planinski dom »Andrej Žvan - Boris« pod snegom, tako da v njem ni možno bivanje. Kljub temu bo pohodnikom pri planinski koči na voljo skodelica toplega čaja, hrano pa naj pohodniki prinesejo v nahrbtniku. Odbor za organizacijo pohoda na Porezen bo skladno s pravili pohoda podelil pohodnikom za dvakratno udeležbo na pohodu bronasto značko, za štirikratno udeležbo srebrno in za šestkratno udeležbo zlato spominsko značko. Lanskega pohoda na Porezen se je udeležilo okrog 4.000 pohodnikov, zato organizatorji pričakujejo tudi v nedeljo številno udeležbo iz vse Slovenije in iz zamejstva.

Viktor Avbelj, predsednik predsedstva socialistične republike Slovenije, ki se vsako leto udeleži pohoda na Porezen, je ob petem spominskem pohodu leta 1980 v posebni brošuri med drugim zapisal: »Za vse, ki smo kakorkoli sodoživljali zadnjo nemško ofenzivo na IX. korpus, ki smo prizadeto in s strahom poslušali poročila iz raznih krajev, kjer je divjala ofenziva, je bilo poročilo o izgubah na Poreznu težak udarec, ki ostane v spominu. Ne le zato, ker je skoraj na pragu svobode padlo toliko mladih ljudi, ampak tudi zato, ker so padli na kraju, ki je bil tako nesrečno izbran, da je sovražniku olajšal njegov nečloveški načrt. Njihova žrtev povečuje delež, ki so ga ljudje Primorske dali za svojo osvoboditev in zasluži vse priznanje in hvalo. Zimski pohod na Porezen je le skromen delež tega priznanja.«

SILVO KOVAČ

Razstava periodike še do konca meseca

KOPER — V avli osrednje knjižnice Srečka Vilharja v Kopru si do konca meseca še lahko ogledate razstavo tekočih periodičnih publikacij od leta 1980, ki jih hrani domoznanski oddelek te ustanove. Razstavljenih je 153 periodičnih publikacij, ki so razporejene glede na vsebino in kraj izhajanja: periodika, ki izhaja v Sloveniji, tista, ki jo izdajajo Slovenci v Italiji oziroma Italijani v Jugoslaviji ter periodične publikacije, ki izhajajo v hrvaški Istri oziroma v Italiji, a obravnavajo naše domoznansko območje.

Posedуješ preveč zemljišč in nameravaš katero prodati?

Med našimi klienti je gotovo interesent za nakup. Telefoniraj nam. Zmenili se bomo!

B Bonzanini

Posredovanje nepremičnin

TRST — ULICA C. GHEGA 8 — TEL.: 040/631792

V Portorožu vse več sončnih zbiralnikov

PORTOROŽ — Vse več je prebivalcev tega turističnega kraja, ki izkoriščajo ugodno prisojno lego in veliko število sončnih dni na leto. Na strehah številnih hiš kar rastejo sončni zbiralniki, pa tudi v hotelskih organizacijah si vse bolj želijo varčevati pri ogrevanju sanitarne vode s pomočjo sonca. Na strehah dveh večjih restavracij — Jadran in Ljubljana iz tozda hoteli Palace so po načrtih Liz - inženiringa, oddelka instalacije iz Pirana, namestili 88 sončnih zbiralnikov. Za naložbo so sicer namenili nekaj čez tri milijone dinarjev, vendar bodo po izračunih že čez šest ali sedem let imeli ogrevanje sanitarne vode zastonj. Vse bolj tudi ugotavljajo, da se izraba sončne energije še najbolj splača v obmorskem turizmu, kjer je energije (sonca) dovolj na razpolago, hkrati pa je tudi veliko porabnikov tople sanitarne vode. Zato ni nič nenavadnega, da se na sončno gretje vode pripravljajo tudi v hotelih Riviera in hotelih Bernardin.

B. Š.

Skrb za čisto morje

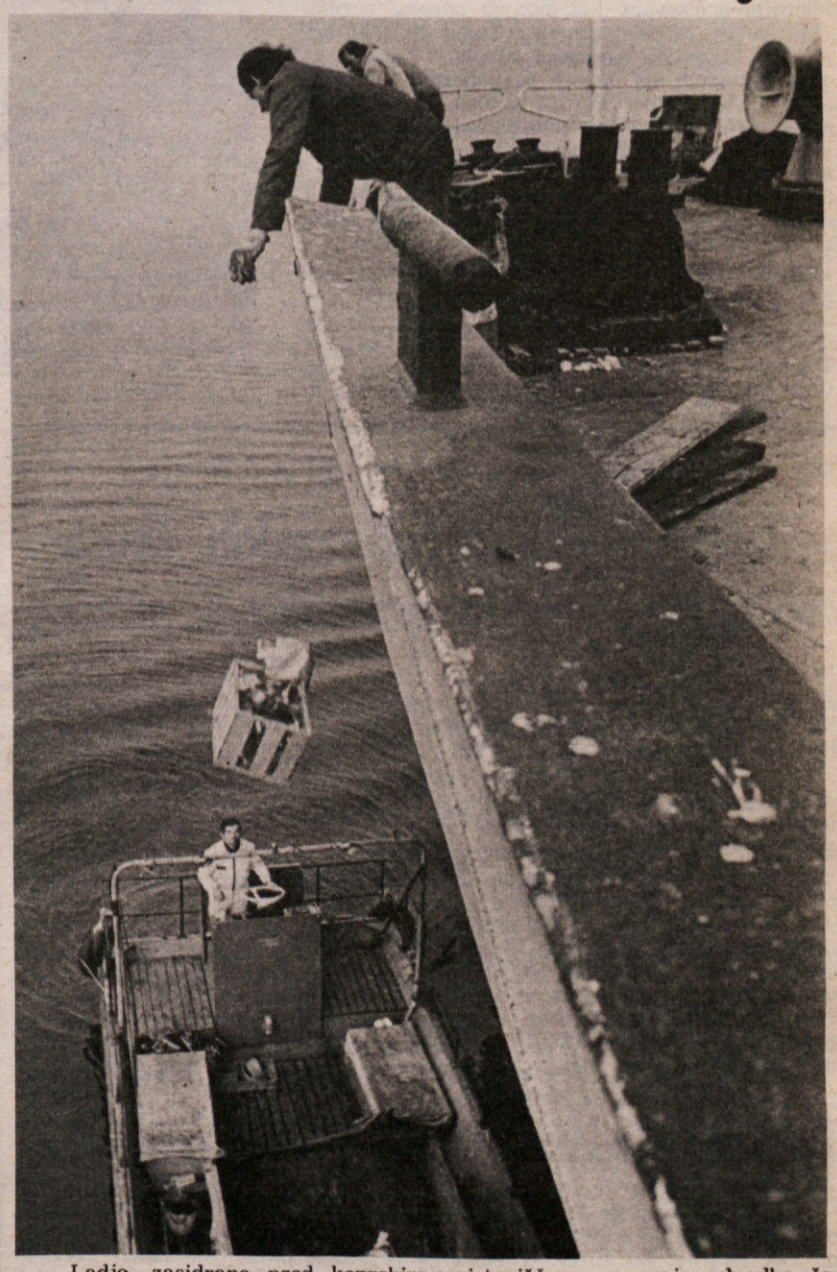

Ladje, zasidrane pred koprskim pristaniščem, so svoje odpadke še lani spuščale kar v morje. Letos pa ni več tako. Že od januarja namreč služba za varstvo obalnega morja, ki deluje v okviru vodnogospodarskega podjetja Hidro, skrbi za reden vsakodnevni odvoz odpadkov z ladij na kopno, kjer jih nato prevzamejo komunalci. Vsak dan se tako nabere kontejner ali dva odpadkov, njihov odvoz pa morajo ladje seveda plačati. Morje v zalivu je tako čistejše, služba za varstvo morja, ki trenutno razpolaga z dvema posebnima ploviloma, pa svojo dejavnost lahko finančno pokriva sama. V izolski ladjedelnici je Hidro naročil nov, posebej za odvoz odpadkov prilagojen čoln, s katerim bodo izboljšali svoje storitve. Koper je prvo pristanišče v Jugoslaviji, v katerem je poskrbljeno za vsakodneven odvoz odpadkov z ladij.

Na sliki (foto Z. Primožič): posadka Hidra na delu.

KPI podpira prizadevanja KZ za razvoj kmetijstva

V okviru srečanj s strankami pred nedeljskim občnim zborom, ki se bo odvijal pod geslom »Za novo kmetijstvo v novi družbi«, se je delegacija Kmečke zveze včeraj sestala s predstavniki KPI. Tajnika Bukavca ter odbornika Markovica in Scherianija sta včeraj sprejela pokrajinski tajnik komunistične partije Ugo Poli in deželni svetovalec Boris Iskra.

Kot že drugim strankam in odgovornim oblastem je delegacija KZ tudi predstavnikom KPI podrobno razčlenila trenutni položaj in težave krajevnega kmetijstva; predvsem je poudarila nujnost po izdelavi izrednega načrta za posege v kmetijskem sektorju, ki mora v prvi fazi predvideti podelitev finančnih prispevkov za uresničitev že pripravljenih načrtov za posamezna kmetijska podjetja in zadruge, v drugi fazi pa pripravo srednjeročne strategije, katere glavni cilj mora biti zaščita kmetijskih dejavnosti.

V sklopu problemov, ki tarejo krajevno kmetijsko dejavnost, je bilo predvsem poudarjeno vprašanje vode, oziroma njene visoke cene; o njem je govoril odbornik Markovic, ki je obenem postavil problem odnosov med raznimi organizmi, podrobneje pa se je zaustavil pri vlogi zadružništva v našem kmetijstvu. Odbornik Scheriani pa je s svoje strani podčrtal, da obstajajo tudi v miljski občini precejšnje možnosti kmetijskega razvoja, kar je treba seveda izkoristiti.

Na srečanju je pogovor stekel tudi o delovanju krajevnih uprav; poudarjeno je tako bilo, da bi pokrajinska uprava morala ustanoviti urad za načrtovanje, tržaška občinska uprava pa urad za kmetijstvo; predvsem pa so predstavniki KZ podčrtali, da mora občinska uprava spoštovati obveze glede revizije načrtov za ljudske gradnje (PEEP) in regulacijskega načrta.

Pokrajinski tajnik KPI Poli je s svoje strani poudaril, da je KZ pravilno zastavila zahteve glede valorizacije in razvoja krajevnega kmetijstva, predvsem kar se tiče načrtovanja in finansiranja že izdelanih načrtov. Vsekakor je zagotovil, da bo komunistična partija podpirala prizadevanja Kmečke zveze za reševanje splošnih problemov, kakor tudi specifičnih, kot sta npr. vprašanji dobave in uporabe vode in strokovne pomoči krajevnim obdelovalcem zemlje.

ŠTIPENDIJE

Notranje ministrstvo je razpisalo dva natečaja za 800 štipendij za sinove občinskih in pokrajinskih tajnikov in 100 štipendij za sinove — sirote občinskih in pokrajinskih tajnikov. Zainteresirani morajo predstaviti prošnje (obrazce posreduje tržaška prefektura) najkasneje do 10. maja (za dijake višjih srednjih šol) in 10. avgusta (za univerzitetne študente).

Pogovor s podpredsednikom KZ Alojzom Debelisom

»Oblasti bi nas morale bolj upoštevati«

Pred nedeljskim občnim zborom KZ smo se obrnili na že dolgoletnega podpredsednika slovenske stanovske organizacije tržaških kmetov Alojza Debelisa in se z njim pogovorili o nekaterih problemih, s katerimi se dnevno ubada tako kot vrtnar na enem najbolj ogroženih kmetijskih področij tržaškega predmestja, na Kolonkovcu, kot tudi kot predstavnik organizacije, ki združuje veliko večino tržaških kmetov. Zastavili smo mu nekaj vprašanj, na katera nam je z njemu značilno iskrenostjo rade volje odgovarjal.

Kaj se je spremenilo v tem sektorju od lanskega občnega zbora? je bilo naše prvo vprašanje.

Nekaj se je res spremenilo: nekaj smo dosegli na eni strani, nekaj pa smo tudi izgubili na drugi; mislim, da je važno predvsem to, da tržaška občina priznava ta teritorij kot gorati. Brez dvoma je to dosežek za kmete, prav pa bi bilo, da bi status goratega področja imel naš celoten teritorij, kar prinaša precejšnje olajšave obdelovalcem zemlje.

Kateri so glavni problemi, s katerimi se najpogosteje ubadate?

Na Kolonkovcu obstaja še problem razlastitev: načrt o ljudskih gradnjah (PEEP) je bil za to področje sicer zaustavljen, obstaja pa nevarnost, da bi ga oblasti začele uresničevati. Načrt je sedaj praktično zamrznjen, ni pa bil dokončno preklican; prav zaradi tega se bomo morali še angažirati, da bi preprečili njegovo uresničitev, kar bi temu področju zadalo hud udarec.

Kakšne težave pa imate kot vrtnar?

V lanskem letu nas je močno pestila suša, ki smo jo mi vrtnarji občutili še toliko več kot drugi kmetovalci. Brez vode ni vrtnarstva: zaradi cene vode, ki je v zadnjih letih zelo narasla, smo morali vrtnarji odšteti velike denarne vsote. Nekateri si pomagajo z vodnjaki, ko pa tudi v njih zmanjka vode, se je treba priključiti na vodovodno mrežo. Ta problem je eden od tistih, mimo katerega ne moremo iti, sicer bo naša produktivna dejavnost propadla. Zato sem mnenja, da bi nam morale pristojne oblasti priskočiti na pomoč.

Kakšni pa so odnosi s temi oblastmi?

Priznati moram, da nimam takšnih stikov, ker v zadnjem času nisem imel večjih potreb. Z obžalovanjem pa ugotavljam, da se odgovorni organi pri reševanju naših problemov večkrat izmikajo svojim odgovornostim, zaradi česar se tudi jaz izogibam oblastem. Na eni zadnjih sej glavnega sveta KZ smo obširno razpravljali tudi o odnosih z italijansko organizacijo Coltivatori diretti: proučujemo podobne probleme, rešili pa jih bomo le v skupnem sodelovanju, saj je to sodelovanje na nekaterih področjih povsem možno.

Na področju, na katerem živim obstaja še eno vprašanje bistvenega pomena; živim na teritoriju, ki je v regulacijskem načrtu označeno kot kmetijsko: predvideno pa je, da bodo po njem zgrajene ceste, kar bi uničilo ne samo mojo, ampak tudi druge kmetije in vrtove. Gradnja teh cest pri Sv. Mariji Magdaleni Zgornji bi pomenila pravo smrt tega področja.

Pred dnevi so vašo kmetijo obiskali člani deželne komisije za kmetijstvo. Kakšen vtis so odnesli?

Na splošno gledano mislim, da so podobni stiki potrebni in nujni. Člani komisije so gotovo odnesli dober vtis, zaželeno pa bi bilo, da bi bili taki stiki pogostejši in bolj poglobljeni; predstavniki deželnih oblasti bi se tako podrobneje seznanili z našo stvarnostjo, ki je popolnoma različna od one v Furlaniji, kjer ima kmetijstvo drugačne možnosti razvoja.

Kot zadnje vprašanje še to: kaj bi moralo po vašem mnenju biti predvsem poudarjeno na nedeljskem občnem zboru?

Predvsem bi dejal, da je letni občni zbor KZ pravi praznik kmetov. Mimo tega, kar bodo člani izvedeli iz poročil, je važno predvsem to, da se vsaj enkrat na leto srečajo med seboj; občni zbor je priložnost, da se prijateljski stiki, ki nas vežejo, še utrdijo; na njem si izmenjujemo naše izkušnje. Predvsem pa bi želel, da bi odgovorne oblasti na našem občnem zboru osvojile predloge, ki jih čakajo za razvoj tega sektorja. Zaželeno bi tudi bilo, da bi se ga udeležili višji funkcionarji, ki delujejo v raznih organizmih. Predvsem pa si želim, da bi bil naš občni zbor resnično konstruktiven in plodan.

A. S.

● **Operativna enota** za okolje pri tržaški občini bo priredila v nedeljo, 25. marca, prvo pobudo »Čisti Kras«.

Lep začetek revije glasbenih šol Primorske v torek zvečer na Opčinah

V Prosvetnem domu na Opčinah je bila v torek zvečer prva, lahko bi jo imenovali področna revija glasbenih šol Primorske, s katero se začenja letošnje zelo pomembna glasbena manifestacija, ki vključuje kar deset glasbenih šol s Primorske in ki bo vključevala tokrat še posamezne revije gojencev v Gorici (ta je bila sinoči v predavalnici v Ul. della Croce) nato v Portorožu, Sežani, zaključna revija pa bo 4. aprila v Kopru. Na tej bodo nastopili vsi tisti gojenci, ki jih bo izbrala posebna strokovna komisija, ki jo je imenovalo Društvo glasbenih pedagogov Primorske. Pri ocenjevanju bo komisija upoštevala, kot nam je povedal organizator revije, glasbeni pedagog Evgen Prinčič, naslednje kriterije: kvaliteto izvajanja, prisotnost vseh glasbenih šol na teh revijah in pa najširši izbor instrumentov, ki jih poučujejo na raznih šolah. Gre torej za zelo pomembno manifestacijo, ki je nekak prikaz dela vseh glasbenih šol na Primorskem in kvalitete njihovih gojencev ter pomeni torej za glasbeno življenje to, kar pomeni za življenje in delovanje pevskih zborov vsakoletna revija »Primorska poje«.

Toliko o samem pomenu revije gojencev glasbenih šol, katere prvi prireditvi smo prisostvovali, kot smo že omenili, v torek zvečer na Opčinah, kjer so nastopili gojenci Glasbenih šol iz Trsta, Idrije in Tolmina, gostitelj pa je bila prav glasbena šola Glasbene matice, v imenu katere je vse sodelujoče, pa tudi zbrano občinstvo, med temi številne glasbene pedagoge in profesorje, pozdravil ravnatelj tržaške glasbene šole prof. Svetko Grgič, ki je tudi poudaril velik pomen takšnega medsebojnega sodelovanja in medsebojnega spoznavanja, ki druži gojence, pa tudi vodstva posameznih šol in ki lahko prispeva h krepitvi kulturnih stikov med slovensko manjšino in matičnim narodom.

Nastop gojencev treh šol na Opčinah je bil zelo skrbno pripravljen in izveden tako, da so bili z njim zadovoljni tako poslušalci, kot izvajalci in njihovi profesorji. Obsegal je 14 točk, dve sta zaradi obolelosti izvajalcev odpadli. V programu, ki ga je napovedovala Nives Košuta, so tako nastopali mlajši gojenci s kljunastimi flavtami (gojenci Glasbene Matice, razred Nives Košuta) gojenec violončela iste šole, razred prof. Rodolfa Repinija, nastop gojenk glasbene šole iz Tolmina na klavir, razred prof. Hermine Jakopič, nastop gojenca na trobento glasbene šole iz Idrije, razred prof. Draga Kanduča, nastop kitarista in klarinetista Glasbene šole iz Idrije ter pianistke Glasbene šole iz Idrije, nato dveh kitaristov razred Tullia Mozine in dveh pianistk Glasbene šole iz Trsta, razred prof. Neve Merlak. Vsi nastopajoči so pokazali, kot smo že poudarili, skrbno pripravljenost, predvsem starejši gojenci v zadnjem delu programa pa že veliko gotovost pri izvajanju svojih nastopov in zelo izdelan občutek za podajanje posameznih skladb, kar so poslušalci pozdravili tudi s svojim aplavzom.

Prizor s torkove revije na Opčinah

Res lepa prireditev, ki dela čast glasbenim šolam, njihovim vodstvom, gojencem, pa seveda njihovim profesorjem. Tudi gostje tega večera, predstavniki šol iz Idrije in Tolmina in njihovi gojenci so bili s sprejemom in nastopom zadovoljni ter so pohvalili organizatorje torkovega srečanja, ki so omogočili, so dejali, da je bilo prireditev vsem užitek poslušati.

Danes v centru A. Ukmarja pri Domju

Zanimiv posvet slovenskih žensk ob proslavljanju praznika 8. marca

Slovenske ženske so angažirane, vendar ne v ženskem gibanju. Iz te stare resnice so izhajale članice Zveze žensk Italije iz dolinske občine, ko so izbirale temo za posvet med Slovenkami, posvet, ki še vedno sodi med pobude ob mednarodnem dnevu žensk.

Razlogov, da Slovenke bolj mlačno od italijanskih vrstnic spremljajo dogajanja v vrstah ženskega gibanja, je nedvomno veliko. Prav gotovo je naloga žensk samih, da razgalijo vzroke in da jih odpravijo, ko se seveda odločijo, da je aktivnejši pristop v italijansko žensko gibanje potreben.

Naslov okrogle mize, ki bo danes ob 20. uri v centru »Anton Ukmar« pri Domju, je »Odnos slovenske ženske do Zveze žensk Italije in do manjšinskih organizacij«. V imenu organizatorja bo najprej govorila Nerina Švab, ki bo pobudo tudi podrobneje predstavila. Pretežno o odnosu Slovenk do ženskega gibanja bo govorila Breda Pahor, medtem ko bo Lili Čebulec opisala izkušnje openskih žensk in njihove poglede na žensko angažiranost. Sodelovale bodo tudi mlade ženske, ki delujejo v raznih društvih, med njimi Serena Kozina in Geni Kozina. Srečanja pa se bo udeležila tudi predstavnica obalne konference za vprašanja družbenega položaja žensk iz Izole.

Referendum za mir na univerzi

Včeraj so objavili izide samoupravnega referenduma za mir in razorožitev, ki so ga izvedli na tržaški univerzi. Referendumu se je odzvalo skupno 1051 volilcev. 894 ali 85 odstotkov se je izreklo proti nameščanju jedrskih izstrelkov v Italiji, 13 odstotkov se je izreklo za evroizstrelke, 2 odstotka volilcev pa sta se vzdržala. Velika večina volilcev (79 odstotkov) se je izrekla tudi, da bi moralo o nameščanju evroizstrelkov odločati samo italijansko ljudstvo prek referenduma.

Včeraj stavka osebja IACP

Osebje zavoda za ljudske gradnje IACP je včeraj stavkalo od 9. do 11. ure v protest zoper nekaterim odločitvam, ki jih je podvzelo vodstvo zavoda brez posvetovanja s sindikalnimi predstavniki. Obenem je odločilo, da ne bo več opravljalo nadurnega dela.

Dobro domače vino, prijazna beseda najboljša reklama za naše osmice

Če je osmica dobro obiskana, je to gotovo znak, da ima dobro vino. Vsak naš kmet, oziroma vinogradnik, ki se odloči, da odpre osmico, želi svojim gostom postreči s svojim najboljšim vinom in skoraj povsod ponudijo zraven še kaj za pod zob: domače klobase, pršut, sir in tudi doma spečeni kruh.

Koliko je pri nas na Tržaškem osmic, prav gotovo nismo še prešteli. Rekla pa bi, da jih je kar precej, saj so v rubriki »Mali oglasi« našega dnevnika vsakodnevne objave tistih, ki opozarjajo bralce, da so odprli osmico in da točijo pristno in dobro domače vino.

Preteklo nedeljo sem bila v eni od teh osmic, in sicer v Cerovljah v devinsko-nabrežinski občini, ki je last domačina Ivana Antoniča. Kako sem prišla prav v to osmico? Prav po naključju. Povabil me je prijazni Ivan Brecelj, po rodu Vipavec, doma pa v Devinu, kjer ima gradbeno podjetje, ki mi je v razgovoru povedal marsikaj zanimivega o osmicah v tej občini in seveda tudi o tej, ki sva jo obiskala.

Res je bila nedelja, ko si ljudje privoščijo izlete v okolico, res pa je tudi, da je osmica v Cerovljah vedno dobro obiskana, ker nudi klientom dobro domače črno in belo vino, pa kuhane klobase, pršut, domač kruh in pa sir, ki ga družina Antonič sama prideluje, saj ima več glav živine. Nekaj mleka odda, z ostalim napravi sir, ki je, kot sem lahko

sama ugotovila, dober in zelo okusen. Osmica je bila tudi tokrat prepolna gostov, ki so bili že dobre volje in prepevali kar povprek po slovensko in italijansko.

Rada bi se bila kaj pogovorila z lastniki, toda ti so bili vsi zelo zaposleni. Delal in stregel je Ivan Antonič - starejši, pa njegov sin, pomagali so še drugi sin, ki ima, kot mi je povedal pravo farmo zajcev (okrog 1000) ter sem mu obljubila, da ga bom obiskala in si to farmo, ki je pri nas prav gotovo redkost, saj se malokdo odloči za zajčjerejo ker so zajci izredno občutljive živali, ogledala, pa še žene in tudi najmlajši člani družine.

Tako mi je moj gostitelj povedal nekaj podatkov o osmicah v tej občini, ki jih ni malo, saj so na primer v Praprotu, Nabrežini, pa v Mavhinjah, Medji vasi, Štivanu itd. Vse točijo dobro vino in so tudi dobro obiskane. Seveda je odprtje osmice velika obremenitev za vso družino, ki mora v tistih dneh še bolj poprijeti za delo. Toda, kako lep je občutek, če dobi gospodar pohvalo, da je njegovo vino dobro in da se ljudje pri njem dobro počutijo.

In tako prijetno in lepo je bilo tisto nedeljo tudi v osmici v Cerovljah.

N. L.

Prispevki družinam prizadetih otrok

Tržaška občina bo nudila prispevek družinam prizadetih otrok za leto 1982. Zainteresirani starši morajo vložiti prošnjo za prispevek najkasneje do 10. aprila. Prošnje sprejema Oddelek XI. — Zdravstvo in higiena, Ul. Torino 8. Starši, otroci katerih ne obiskujejo Center za motorično vzgojo, bodo morali poleg drugih dokumentov predstaviti tudi zdravniško potrdilo o prizadetosti otroka.

Vpisi v tržaške občinske vrtce

Rezultat je doslej nezadovoljiv, ampak...

Pretekli teden so potekala vpisovanja v občinske otroške vrtce v tržaški občini. Slovenci imamo v Trstu štiri take vrtce (v Ul. Conti, pri Sv. Ivanu, na Greti in v Dijaškem domu), ostali so državni.

Dosedanji vpis v naše občinske vrtce v Trstu ni bil rožnat, nad doslej majhnim številom vpisanih pa vsaj sedaj iz več razlogov ne gre obupati.

Skupno se je v štiri vrtce vpisalo 9 otrok (v Ul. Conti štirje, v Dijaškem domu trije, pri Sv. Ivanu in na Greti pa po eden). Ob tem naj omenimo, da obiskuje letos te vrtce 80 vpisanih otrok (Ul. Conti 17, Dijaški dom 18, Sv. Ivan 22 in Greta 23), od katerih jih bo skoraj polovica (37) prestopila sredi septembra v osnovno šolo (iz vrtca v Ul. Conti trije, iz vrtca v Dijaškem domu devet, iz vrtca pri Sv. Ivanu enajst in iz vrtca na Greti štirinajst).

Če bi ostalo pri dosedanjem številu novovpisanih otrok, bi se slovenski občinski vrtci v Trstu občutno spraznili. Pri tem pa gre vsekakor opozoriti na nekatera objektivna dejstva, ki so tako rekoč botrovala dosedanjemu skromnemu vpisu.

Še do predlanskim so potekala vpisovanja v občinske vrtce v mesecu juniju. Ljudje so se privadili na ta termin in prav zaradi tega je čisto mogoče, da je marsikdo »spregledal« opozorilo občine o predčasnem vpisu v vrtce. Nekaj podobnega se je letos že pripetilo s predčasnim vpisovanjem otrok v prve razrede osnovnih šol januarja meseca; tudi takrat so številni starši (predvsem zaradi novosti odloka ministrstva za šolstvo in dezinformacije) pozabili na predčasni vpis svojih otrok v obvezno šolo.

Ob tem gre poudariti tudi dejstvo, da »objektivne okoliščine« ne silijo slovenskih staršev v takojšen predčasen vpis v občinske vrtce. Za italijanske starše je zadeva bolj pereča. Zaradi pomanjkanja primernih šolskih struktur je število mest v italijanskih občinskih vrtcih omejeno. V Trstu deluje le peščica državnih otroških vrtcev, kar tudi pripomore k pravemu navalu italijanskih staršev v občinske vrtce ob začetku vpisovanj, da si zagotovijo mesto za svoje otroke.

V slovenskih vrtcih je dovolj mest na razpolago, zato so slovenski starši menda tudi bolj »počasni« pri vpisu. Računajo namreč še vedno na možnost vpisa v juniju ali celo v septembru, tik pred začetkom pouka. Lani so prav v enem od slovenskih občinskih vrtcev zabeležili tak primer. Ob koncu predvpisov sta se prijavila v vrtec le dva nova otroka, septembra pa so se jima pridružili še štirje...

Spet pomazan jugoslovanski avto

Fašistični skrajneži so se v torek ponoči spet znesli nad avtomobilom jugoslovanske registracije. Lado pevovodje pevskega zbora Fran Venturini od Domja Iva Tavčarja, ki je bila parkirana na glavni cesti blizu socialnega centra Anton Ukmar - Tone pri Domju so neznanci med 20. in 22. uro (pevski zbor Venturini je imel takrat vaje) poškodovali (razbili so šipo) in pomazali s protislovensko psovko.

● **Združenje »Italija - ZSSR«** prireja jutri ob 20.30 na svojem sedežu v Ul. Torrebianca 13 predvajanje dveh filmov, ki jih je posnel Sergio Kaisel na svojem potovanju v Moskvi in po transsibirski železnici.

»Solzice« za mlade gledalce

Mladinska skupina kulturnega društva Valentin Vodnik, v kateri sodelujejo učenci osnovne šole Prežihov Voranc iz Doline in dijaki srednje šole Simon Gregorčič, prav tako iz Doline, je včeraj predstavila v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu lutkovno igrico »Solzice«, ki jo je po Vorančevem tekstu priredila in režirala Nerina Švab. Glasbeno opremo je priskrbela Vihra Kodrič, lutke pa so osnovali in izdelali otroci sami. Predstava je bila namenjena osnovnošolskim otrokom in otrokom otroških vrtcev didaktičnega ravnateljstva dolinske občine. Tako igrica, kot nastop skupine, ki vadi aerobično telovadbo, sta otroke zelo pritegnila in so z zanimanjem sledili. Žal je zaradi obolelosti nekaterih članov odpadel nastop otroške folklorne skupine osnovne šole Fran Venturini iz Boljunca.

Mladinska skupina kulturnega društva Valentin Vodnik se bo s »Solzicami« predstavila tudi na 14. zaključnem republiškem srečanju lutkarjev Slovenije, ki bo 31. t.m. v Ljubljani v Cankarjevem domu.

Govorica slike v SK

Slovenski klub je svoj zadnji torkov večer posvetil govorici slike, podobe in sredstvom, ki jo posredujejo gledalcem. V svojo sredo je povabil avtorje videokasete z naslovom »Alice Xilotel-Ematik«, Alda Castelpiera, Giulia Montenera in Franka Vecchieta, poznavalca filmske govorice, sociologa Darko Bratino, in našega znanega mojstra kratkometražnih filmov, Aljošo Žerjala.

Večer se je tako delil na dva dela, od katerih je bil prvi posvečen poetični govorici ljubiteljske filmske kamere Aljoše Žerjala, ki je predstavila nastajanje umetniške skulpture od prve zamisli, preko iskanja materiala pa vse do njene končne podobe in sporočila. V drugem delu pa je spregovorila sodobna videotehnika, s pomočjo kasete, ki so jo omenjeni avtorji posneli lansko poletje v Trstu. Delo vsebinsko temelji na sedmih različnih tekstih, njegova protagonistka pa je 12-letna Elisa Desiran, skupaj z barvnimi skulpturami Franka Vecchieta in z naravo kot okoljem dogajanja.

Večer je sklenila poglobljena razprava o sporočilnosti in prihodnosti videosredstev, kjer niso manjkala niti razhajanja, zlasti ob vprašanju, kaj ta tehnika vnaša v umetnost in v človekov odnos do nje.

Na sliki: del udeležencev torkovega večera.

Zadeva Valencic in človeške pravice

Znani mladi tržaški desničarski skrajnež Fabio Valencic je od novembra 1980 zaprt v kaznilnici pri Sulmoni v Abrucih. Obtožen je organizacije oboroženih tolp in prevratništva, zdi pa se, da ga je sodnik v vsem tem času le trikrat zaslišal, medtem ko ni ne duha ne sluha o procesu. Zato je Valencic začel 21. januarja letos gladovno stavko, ki ga je že tako ošibila, da so ga morali internirati v civilno bolnišnico v Sulmoni.

Na tiskovni konferenci, ki je bila včeraj dopoldne v tržaškem Časnikarskem krožku, je njegova žena Flavia Lai povedala, da je Valencic do danes shujšal že za 37 kilogramov in da bo v kratkem, če se stvari ne spremenijo, v življenjski nevarnosti. Na konferenci je spregovoril tudi tržaški duhovnik Ettore Malnati, ki je poudaril, da gre za primer grobega kršenja človeških pravic, ki sicer v današnji Italiji ni redkost. Konferenco je priredil »Odbor za solidarnost s Fabiom Valencicem«, ki mu predseduje prav tako znani desničarski skrajnež Fulvio Sluga. Ta je v Časnikarskem krožku včeraj izrazil predvsem zadovoljstvo nad dejstvom, da je zadeva Valencic imela v zadnjih časih na Tržaškem globok in širok odmev. Dejansko so se v teh tednih in dneh vrstili pozivi najrazličnejših osebnosti in organizacij, naj Valencicu čimprej sodijo. Tako so se npr. oglasili miljski župan Willer Bordon, radikalni parlamentarec Gianluigi Melega, predsednik deželnega odbora Comelli, evangeličanski pastor Claudio Martelli, programisti italijanske tržaške radiotelevizijske postaje idr.

Včeraj je do zadeve zavzel stališče tudi občinski svetovalec Tržaškega gibanja Paolo Parovel. V posebnem tiskovnem sporočilu poudarja, da je Fabio Valencic žal le eden številnih italijanskih državljanov (gre za približno 10.000 oseb), ki so predhodno zaprti v pričakovanju sodne obravnave. Parovel naglaša, da smo se vsi dolžni zavzeti za rešitev tega vprašanja. »Vendar, nadaljuje predstavnik Tržaškega gibanja, nesramno je, da si s to hudo zadevo skušajo okoristiti razni posamezniki in skupine, ki si skušajo pridobiti naklonjenost volilcev s humanitarističnimi besedovanji in podpisi, ki ne stanejo nič. To velja predvsem za tiste, ki skozi vse leto sejejo nestrpnost, diskriminacijo in nasilje: ne gane me njihov jok, ko plačujejo posledice. In niti se ne bojim tega povedati.«

Obnovitev dovoljenja za rabo plinov

Pred kratkim se je tržaška Krajevna zdravstvena enota odločila za ponovno razpisovanje izpitov za habilitacijo v uporabljanju strupenih plinov, za kar je v preteklosti skrbelo vsedržavno združenje za nadzor nad izgorevanjem plinov, ki je bilo potem razpuščeno. Sedaj je predsednik deželnega odbora z ustreznim odlokom odredil obveznost splošne revizije dovoljenj za rabo strupenih plinov, ki so bila izdana pred 1. januarjem 1980. Revizija pomeni hkrati potrditev poklicne usposobljenosti, problem pa zadeva seveda delavce v industriji.

Ob reviziji morajo zainteresirani predložiti Krajevni zdravstveni enoti poleg dovoljenja še kazenski list, potrdilo o vedenju in zdravniško potrdilo, ki mora biti še prav posebno temeljito.

● **Tržaška sekcija** organizacije latinskoameriških študentov, latinskoameriški odbor in rekreativna organizacija študentskega doma prirejajo drevi ob 20. uri v dvorani pristaniških delavcev na tržaški pomorski postaji srečanje - razpravo na temo: »Nikaragva včeraj, Nikaragva danes, ljudska cerkev v Nikaragvi«. Srečanja se bosta udeležila frančiškanski pater Bernardino Formiconi in nikaragovski glavni konzul v Italiji Bermaan. Po razpravi bodo predvajali film »Sandino včeraj, Sandino danes«.

Sovjetski filmi

V tržaški kinodvorani Cappelle Underground se nadaljuje prikaz sovjetskega filma, ki ga prireja Združenje »Italija - ZSSR«. Po dveh že predvajanih umetninah Eizenstejna in sicer »Aleksander Nevskij« in »Oktober«, bodo v prihodnjem obdobju predvajali še štiri sodobne sovjetske filme, ki so jih že prikazali v Pesaru leta 1980. Dne 26. marca bodo predstavili film Ilje Averbacha »Pisma drugih«, 2. aprila film Solovjeva »Sto dni po otroštvu«, 9. aprila Maljanov film »Naapet«, 16. aprila pa film Mavrova in Ljubsina »Pokliči me v neki svetli oddaljenosti«. Dodati je treba, da sta oba do sedaj predvajana sovjetska filma vzbudila mnogo pozornosti med številnimi gledalci.

razna obvestila

Fotokrožek Trst 80 obvešča, da bo seja jutri, 23. t.m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20.

Odbor Zveze vojnih invalidov NOV in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju prirejata tradicionalni izlet dne 25., 26. in 27. maja. Peljali se bomo po poteh AVNOJ v Drvar, Jajce, Kozaro in Jasenovac. Vpisovanje in informacije do 30. t.m. na sedežu zveze, Ul. Montecchi 6, tel. št. 040/795-136.

Taborniki RMV obveščajo, da bo v nedeljo, 25. t.m., rodov izlet na Nanos. Zbirališče ob 9. uri pred železniško postajo v Sežani.

ZŽI-UDI iz dolinske občine priredi v danes, 22. marca, ob 20. uri v Domu »Anton Ukmar« pri Domju okroglo mizo na temo: »Odnos slovenske ženske do ZŽI in drugih manjšinskih organizacij«. Vabljeni!

†

Dne 21. marca nas je zapustil

Danilo Daneu

Datum in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žalujoče družine Daneu, Don, Mauri

Trst, Tržič, 22. marca 1984

22. 3. 1964 22. 3. 1984

Minilo je dvajset let odkar si nas zapustil dragi

Klavdij De Nardo

Tvoj spomin je vedno živ med nami.

Vsi tvoji, ki smo te radi imeli

Bazovica, Trst, Lousanne, 22. marca 1984

22. 3. 1983 22. 3. 1984

Ob 1. obletnici smrti naše drage

Marije Komar vd. Carli

se je z žalostjo spominjajo

sin Virgilio in hči Silvana z družinama

Trst, Prosek, 22. marca 1984

22. 3. 1979 22. 3. 1984

Ob 5. obletnici smrti nepozabnega

Romana Klabjana

se ga z ljubeznijo spominjajo

žena Karlina in sin Silvano z družino

Dolina, 22. marca 1984

Odbor za proslavo bazoviških žrtev izraža svojemu članu Karletu Avgustinčiču globoko sožalje ob smrti dragega očeta.

Neprevidnost na ulici zahtevala smrtno žrtev

Predvčerajšnjim nekaj po 19. uri se je v Drevoredu Campi Elisi pripetila prometna nesreča, ki je terjala smrtno žrtev. Gre za 52-letnega Livia Barba, ki ga je podrla vespa, ko je prečkal ulico zunaj prehoda za pešce. Ko so ga kmalu potem sprejeli na nevrokirurški oddelek tržaške bolnišnice, se je zdelo, da ni huje poškodovan. Toda po nekaj urah mu je šlo odločno na slabše in je izdihnil ob 23.05. Zdravniki so ugotovili, da je imel prelomljeno lobanjo.

Pri nesreči sta bila lažje ranjena tudi 20-letni Roberto Colaprico iz Ulice della aiole 4, ki je upravljal vespo, ter 16-letna Elisabetta Battini s Furlanske ceste 60, ki je spremljala mladeniča. Oba sta utrpela poškodbe, zaradi katerih se bosta morala zdraviti približno 10 dni, vendar ju niso sprejeli v bolnišnico.

Ženska v komi zaradi padca

Sinoči so sprejeli v oddelek za oživljanje tržaške glavne bolnišnice s pridržano prognozo 49-letno Liliano Grappini por. Cianbrone, stanujočo v Ul. Schiaparelli 2. Ko je v večernih urah hodila po Općinah, jo je na Proseški ulici pred cerkvijo obšla slabost, tako da je padla in se udarila v glavo. Mimoidoči so poklicali rešilca, žensko pa so sprejeli v bolnišnico v komi. Njeni sorodniki so izjavili, da jo po kirurškem posegu, ki ga je prestala pred kratkim, večkrat obhaja slabost.

Tržaška inšpektorja vpletena v škandal vozniških dovoljenj

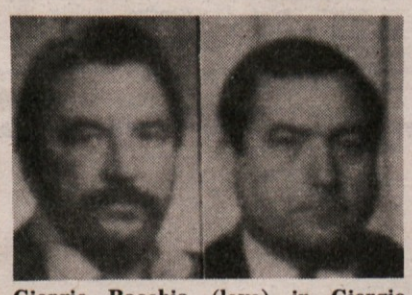

Giorgio Bacchia (levo) in Giorgio Hvastia

V škandalu o podkupljenih vozniških dovoljenjih, o katerem poročamo podrobneje na goriški strani, sta imela zelo pomembno vlogo dva Tržačana — inšpektorja pri nadzorništvu za motorizacijo, ki sta opravljala ustne in praktične izpite tako v Trstu, kot v Gorici in Tržiču. Gre za 61-letnega Giorgia Hvastio iz Ul. Luzzato 20 in za 52-letnega Giorgia Bacchio iz Ul. dell'Eremo 164/4.

Ko so jima agenti prometne policije predvčerajšnjim zjutraj izročili na tržaškem sedežu nadzorništva zaporna naloga in ju povabila s seboj, je Bacchio nenadoma zajela srčna slabost. Medtem ko so Hvastio prepeljali na sedež prometne policije v Gorico, od tam pa v goriški zapor, so Bacchio sprejeli v bolnišnico, kjer je ostal 24 ur pod policijskim nadzorstvom. Včeraj zjutraj mu je odleglo, tako da so ga zdravniki odslovili. V Gorico, na sedež prometne policije, so ga prepeljali prav v času, ko je bila v teku tiskovna konferenca. Po formalnostih se je tudi on pridružil preostalim aretirancem.

Tatovi v parfumeriji

V noči od ponedeljka na torek so naznanci vlomili v parfumerijo v Ulici Carducci 24. Odnesli so več predmetov in nekaj denarja v gotovini v skupni vrednosti 2 milijonov lir. Tatovi verjetno niso bili bogve kako zadovoljni s svojim podvigom, če pomislimo, da so v trgovino vlomili, potem ko so s silo razširili železne navojnice in prebili centimeter debelo sipo. Vlom je odkril direktor parfumarije Armando Chaim, ko jo je prišel odpret v torek zjutraj.

Rock koncert tržaških skupin

Združenje proti nasilju in glasbena koordinacija »Il posto delle fragole« prirejata drevi od 20. do 23. ure v gledališki dvorani S. Maria Maggiore v Ul. del Collegio 6 (za tržaško občinsko palačo) rock koncert, na katerem bodo nastopile tržaške rock, punk in new wave skupine Chiseichevuoi, Shit eaters in Nuova dimensione.

Prireditelja sta organizirala ta koncert, da bi opozorila tržaško občino in pokrajino, naj poskrbi za socialne centre, kjer bi se lahko tržaška mladina zbirala.

Kristjana Baldassi - peta ženska v Italiji s patentom za pilotiranje helikopterjev

Ni res, da so vsa dela enaka. Ena so čisto vsakdanja, rutinska, za katera ne potrebuješ posebne koncentracije, da jih opravljaš vestno in dobro in si na ta način zaslužiš vsakdanji kruh, druga pa so taka, da moraš biti vsak trenutek napet kot struna, sekunda nepazljivosti ti je lahko usodna. Taka je tudi služba pilota helikopterjev, za tistega, ki jo izbere pač zanimiva, navdušujoča, v kateri se lahko posameznik, kot pravimo, realizira.

Po splošnem mnenju pa je tako opravilo seveda že vnaprej oddano moškemu spolu. Prav zato pa sem se pred kratkim podal k »izjemi«, k ženski, ki je kot peta v vsej Italiji dobila patent za upravljanje helikopterjev, in sicer za prevoz oseb in blaga. To je 27-letna arhitektka iz Trsta, Slovenka Kristjana Baldassi, ki poučuje risanje na slovenski srednji šoli pri Sv. Jakobu. Kristjana se je rade volje odzvala na intervju.

Kako si do patenta sploh prišla in zakaj si se odločila za tako »nenavadno stvar« kot je upravljanje helikopterjev?

Še preden začnem s podatki, bi ti takoj povedala, da me je tehnika vedno zelo zanimala, da me je vožnja z letalom ali helikopterjem vedno navduševala in ko sem zvedela, da obstaja v Čedadu šola za pilote civilnih helikopterjev in da se obenem odpira možnost službe na tem področju, ker so prav pred kratkim odobrili sklep o prepovedi vojaškim pilotom, da se zaposlijo v civilni pilotski službi, sem se takoj pozanimala, kako in kaj. Če hočeš postati pilot helikopterjev moraš opraviti tečaj 30 ur letenja z inštruktorjem, nato pa opraviti zelo težek izpit. Tako sem storila jaz, ki sem se od novembra do začetka marca vsak drugi dan vozila v Čedad, nato pa opravila izpit. Če pa se hočeš nato privatno zaposliti, mimo seveda vprašanja povpraševanja in ponudbe, moraš opraviti še sto ur letenja, tokrat seveda ne da bi plačala vožnjo.

Koliko pa udeležba na tečaju pravzaprav stane, saj vsi vemo, da je letenje draga stvar...

Čisto res je, da stane pridobitev patenta ogromno. Ura letenja stane skoraj 300 tisoč lir, pa še dodatni izdatki, izpit itd. Res je, da je drago, seveda, pa sem se morala pošteno potruditi, da sem si ta denar sploh prislužila. Po drugi strani pa je že tako, da gorivo in uporaba helikopterja ogromno stane, če pa se nato zaposliš kot pilot, se ti vse bogato obrestuje...

Kako si se kot ženska odločila za tako, po splošnem mnenju, »neženско« stvar, kot je upravljanje helikopterjev? Kaj pa še morebitna bodoča služba na tem področju?

Tudi ko sem se lotila študija arhitekture v Benetkah so mi rekli, da to ni študij za ženske, študentk arhitekture pa je bilo le 12 odstotkov od vseh vpisanih na fakulteti. Isto je bilo seveda za pilotski tečaj. To so pač tisti ustaljeni tabuji, ki jih moramo počasi in vztrajno odstranjevati. Res je upravljanje helikopterja izredno utrudljiva zadava, saj si po uri vožnje popolnoma izmozgan, zmore pa ga čisto vsaka ženska, še več, upravljanje inštrumentacije helikopterja je celo zelo delikatna stvar, torej, po starih stereotipih, kot nalašč za ženske.

Kar se pa tiče morebitne službe, ti takoj povem, da sem s sedanjo profesorsko službo zadovoljna, da pa, če pride pilotska, jo bom pač rade volje sprejela...

Še zadnje vprašanje. Pravzaprav si mi že odgovorila, zakaj si se odločila, da se lotiš tečaja za pilote, vendar kateri so bili globlji vzgibi, ki so te silili k temu, da se odločiš prav za upravljanje helikopterjev?

No, predvsem bi rekla, da je to estetski užitek, ki ga občutiš pri vožnji, ko letiš tja, kamor se samo tebi zljubi, da slediš nizko nad zemljo, recimo toku reke, valovanju gričev in ostalemu, pa tudi to, da pri tej vožnji odločaš le sam, da je tehnika pravzaprav le stranska postavka, da je pri tem najvažnejša tvoja roka in tvoji možgani in da si pri tej vožnji le sam s seboj, s svojimi mislimi, s svojo koncentracijo, s svojimi refleksi in s svojimi odločitvami.

Razgovor zapisal
DUŠAN JELINČIČ

razstave

V galeriji Cartesius bodo v soboto, 24. t.m., ob 18. uri odprli razstavo petih slikarjev in sicer: G. Barbisana, L. Castellanija, C. Magnolata, W. Piacesija in V. Tramontina.

Do 31. marca bosta v galeriji »Moderna« — Korzo Italia št. 9 — razstavljala svoja dela slikarja Roberto Pison in Gianfranco Tognan.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom do 24. t.m. razstavlja svoje plastike in kovinske tapiserije MLADEN VRABIČ. Razstava je odprta vsak dan od 17. do 19. ure.

V TK galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 je odprta samostojna razstava Božidarja Jakca.

mali oglasi

ZELO UGODNO prodam tovorni avto Lancia, 8 ton kasonar. Tel. na št. 0038(061)/263400 od 17. do 20. ure.

PROFESOR, ki je diplomiral v Veliki Britaniji, nudi različne oblike lekcij iz angleščine za vse stopnje. Telefonirati ob urah kosila na št. 0481/84586 (Gorica).

ZELIŠČNI preparati za nego las Derbe so v prodaji od danes tudi na Opčinah pri Kozmetiki 90.

38-LETNI FANT, Italijan, bi rad spoznal gospe/gospodične za iskreno prijateljstvo. Tel. 040/566-249 - Giorgio.

OSMICO je odprl Mirko Bandi, Dolina 110. Toči belo in črno vino.

KUPIM traktor Fiat, letnik 1973 (350 DT) lahko nevozen. Vajs Jakop - Radenci, tel. 003869/73109.

DAJEM v najem 90 kv. m skladišče pri Domju. Tel. 040/820-129.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lonjerju.

PRODAM staro hišo z dvoriščem in majhnim vrtom v Boljuncu. Pisati na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, Trst, pod šifro »Stara hiša«.

PRODAM 126, letnik 1974 v dobrem stanju 60.000 km, 1.700.000 lir. Tel. 040/826-084.

PRODAM citroen dyane 6, letnik 1976 v dobrem stanju, 2.300.000 lir. Tel. 040/824-064.

OSMICO je odprl Stanko Caharija - Mhčev, Nabrežina 22. Toči pristno domače vino.

PRODAM renault 5, letnik december 1973 v zelo dobrem stanju, oranžne barve. Tel. 040/228-390.

PRODAM kuhalnik po nizki ceni (30.000 lir). Tel. 040/741-670.

VIŠJEŠOLKA daje lekcije angleščine do 2. razreda višje srednje šole. Tel. na 040/767-153 v popoldanskih in večernih urah.

PRODAM po ugodni ceni 2 stanovanji blizu glavne bolnišnice. Tel. 040/51066.

OSMICO je odprl Just Škrlj (Salež 44). Toči belo in črno vino.

menjalnica

21. 3. 84

Ameriški dolar	1.625.—
Kanadski dolar	1.275.—
Švicarski frank	753.—
Danska krona	167.—
Norveška krona	213.—
Švedska krona	207.—
Holandski florint	547.—
Francoski frank	200.—
Belgijski frank	27.50
Funt šterling	2.335.—
Irski šterling	1.880.—
Nemška marka	617.—
Avstrijski šiling	87.25
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.450.—
Grška drahma	12.50
Debeli dinar	11.75
Mali dinar	11.50.

BCRB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S. P. A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 ☎ 61-446

ZSKD ZPZP

PRIMORSKA POJE

OB 15-LETNICI

Kulturni dom, 24. t.m., ob 20.30. Vstopnice na ZSKD, Ulica sv. Frančiška 20 - II. nadst., od danes, 22. t.m., dalje.

gledališča

SSG
Stalno slovensko gledališče - J. in W. Grimm: Rdeča kapica, v soboto, 24. t.m., ob 10. uri v otroškem vrtcu in ob 11.30 v osnovni šoli na Proseku.

AVDITORIJ
Jutri, 23. marca, v soboto, 24., torek, 27., in sredo, 28. t.m., ob 11. uri baletna predstava »Pravljica o Ostržku«. Vstopnina 500 lir. Vstopnice so na prodaj pri blagajni gledališča (tel. 631-948), vsak dan razen ob ponedeljkih.

ROSSETTI
Danes, 22. t.m., ob 20.30, red prost, bo v gledališču Rossetti gostovala gledališka skupina Teatro Eliseo z delom L. Pirandella »Non si sa come«. Režiser: Gabriele Lavia. V abonmaju odrezek št. 8.
Od srede, 28. t.m., gostovanje Stalnega gledališča iz Turina s Ferromejevim delom »La casa dell'ingegnere«. V abonmaju odrezek št. 9. Rezervacije in informacije pri glavni blagajni.

VERDI
Danes, 22. marca, ob 18. uri bo v veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost v Ul. sv. Karla 2 predstavitev baleta »Romeo in Julija«. Predstavil bo kritik Mario Pasi. Ob 20. uri premiera »Romeo in Julija«. Izvaja baletna skupina iz Basla; red A/F.

CRISTALLO - LA CONTRADA
V soboto, 24., ob 20.30 in nedeljo, 25. t.m., ob 17. uri gostovanje gled. skupine »I Curiel« z italijansko romanco »Torna caro ideal«.
V četrtek, 29. t.m.: film »Krvava svatba« režiserja Carlosa Saure.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Mala dvorana
V soboto, 24. t.m., ob 10. uri: Ostržek, Lutkovno gledališče Ljubljana.
Do 26. marca vsak ponedeljek in četrtek ob 18. in 20. uri: Retrospektiva filmov Franceta Štiglica.
Velika dvorana
Danes, 22. marca, ob 19.30: Naši dosežki 83.
Jutri, 23. marca, ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.
Izredna koncerta simfoničnega orkestra Slov. filharmonije z I. Pogoreličem, ki sta odpadla 6. in 7. januarja, bosta 24. in 25. marca ob 20. uri.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 22. marca, ob 20. uri: S. O'Casey »Pravljica za lahko noč«. Predstava za abonma S - četrtek in izven v gledališki dvorani v Solkanu.

KRZNA — JOPE — NAŠITKI
PELLICCERIA CERVO
Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301
PELLICCERIA ALBERTI
Ulica delle Torri 2
Priporočeni trgovini za vaše nakupe.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Tone Fornezzi - Tof

OBČINSKI SVETNIK JOSEF ŠVEJK

kabaret

Izvaja: JANEZ HOČEVAR-RIFLE

Danes, 22. t.m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

Jutri, 23. t.m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

V nedeljo, 25. t.m., ob 17. uri v Prosvetni dvorani v Barkovljah.

kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 »La moglie dell'aviatore«. Režija Eric Rohmer.
Maxivideo: 18.30 — 21.00 Rock koncert ansamblov ABC, Spandau ballet, Siouxsie.
Ariston 17.00 — 22.00 »Bianca«. Režija Nanni Moretti.
Eden 16.00 — 22.00 »La chiave«. S. Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fenice 16.30 — 22.00 »Scarface«. Al Pacino. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Brividi erotici di una minorenne«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »Seme d'amore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »Dance music«.
Grattacielo 16.30 — 22.15 »Christine, la macchina infernale«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 17.00 — 22.15 »I guerrieri della notte«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Capitol 17.00 — 22.00 »Chi vuole uccidere Miss Douglas?«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Aurora 16.30 — 22.00 »Eva e l'amo Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 18.00 — 22.00 »War games«.
Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Viva la foca«. Loris Del Santo, Bombolo. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere 17.00 — 22.00 »Tutti per uno«, z ansamblom Beatles.
Radio 15.30 — 21.30 »Viziose e perverse«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.30 — 20.45 »Ludwig«.

koncerti

AVDITORIJ
Prihodnji nedeljski koncert bo iz tehničnih razlogov v Avditoriju in ne v mali dvorani Verdija, kot običajno. Nastopil bo komorni ansambel, ki ga vodi Severino Zannerini. Koncert bo ob 11. uri. Pri blagajni gledališča (tel. 631948) so že na razpolago vstopnice.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 22. marca
VASILIJ
Sonce vzide ob 6.04 in zatone ob 18.20 — Dolžina dneva 12.16 — Luna vzide ob 24.00 in zatone ob 8.54.

Jutri, PETEK, 23. marca
SLAVA

Vreme včeraj: temperatura zraka 6 stopinj, zračni tlak 1011,6 mb pada, brezvetrje, vlaga 43-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Cristiana Stocca, Davide Bencich, Caterina Benedetti.

UMRLI SO: 79-letna Anna Lovrecich vd. Jurincich, 84-letna Antonia Gregoric vd. Rebec, 50-letni Livio Barba, 73-letni Remigio Novak, 69-letna Maria Scoria vd. Antonaz, 88-letni Arnaldo Silvestri, 76-letni Giorgio Zangrando, 79-letna Anna Maria Cetin vd. Rener, 64-letna Maria Cerneka vd. Giacca, 73-letni Erminio Marchi, 70-letni Vittorio Dovgan, 65-letni Onorato Gorlato.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761. predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje priredi v nedeljo, 25. t.m., ob 17. uri v društvenih prostorih v Ul. Cerreto 12: Občinski svetnik J. Švejk, kabaret. Vabljeni!

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V nedeljo, 25. t.m., ob 17. uri bo naš gost **Mešani pevski zbor OBALA iz Kopra.** Dirigent Mirko Slosar. Vabljeni!

KD Cankar obvešča, da bo seja odbora jutri, 23. marca, ob 19. uri v društvenih prostorih.

KD I. Grbec - Škedenj priredi ob priliki praznovanja praznika žena v soboto, 24. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih razstavo žensk ustvarjalk in pevski nastop ženskega pevskega zbora I. Grbec iz Škednja.

KD Vesna prireja v nedeljo, 25. t.m., ob 18. uri v Domu A. Sirk v Križu gostovanje dramske skupine SKD I. Gruden, ki bo uprizorila lepljenko »Ognjišče je zaživelo in spregovorilo«. Ob 17.30 odprtje razstave Deziderija Švare.

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu, Ul. Machiavelli 22, II. nadstr., sporoča, da bo odslej urad odprt za občinstvo vsako sredo od 16. do 18.30. Za vsako potrebno informacijo ali pomoč se lahko obrnete na naše društvo med navedenimi uradnimi urami, bodisi osebno ali telefonsko na našo štev. 040/65612.

čestitke

Danes praznuje v Gabrovcu 50. rojstni dan GABY ANTONI. Obilo zdravja in sreče v družinskem krogu ji želi brat Gičko z družino.

16. marca je na tržaški univerzi diplomiral iz kemije z odliko in pohvalo dr. PAVEL ČOK. Iskreno mu čestitajo ravnatelj, učno in neučno osebje poklicnega zavoda J. Stefan - Trst.

informacije SIP uporabnikom

Plačilo telefonskega računa

Opozarjamo abonente, da je že pred časom zapadel rok za poravnavo telefonskega računa za II. dvomesečje 1984 in da so objave v časopisih trenutno edini način terjatve.

Opozarjamo vse, ki računa še niso poravnali, naj to storé čimprej po možnosti pri naših lokalnih sedežih. Na ta način se bodo izognili takojšnji prekinitvi, ki jo predvideva pravilnik.

GRUPA IRI - STET

SIP
Società Italiana per l'Esercizio Telefonico p.a.

SEJEM ALPE-ADRIA VZOREC KONCEPTA ODPRTE MEJE

BOGO SAMSA

Sejemska prireditev Alpe-Adria predstavlja nekak vzorec koncepta odprte meje, širšega gospodarskega sodelovanja. Kot taka se je porodila z resnimi težavami pred tolikimi leti, v razdobju, za katero so bili značilni kontingenti pri uvozu in izvozu, visoke carinske bariere, najrazličnejše zapreke pri mednarodni delitvi dela, ostra carina za posameznika, vstopni in izstopni vizumi.

Odprta meja je zelo širok pojem, še zlasti pa je izredno pomemben dosežek, ko gre za sproščeno sodelovanje med državami z različnimi družbenimi ureditvami. Že v nedeljo smo v »Primorskem dnevniku« objavili tehten uvodnik slovenskega zamejskega gospodarskega operaterja, ki je s strokovne plati obravnaval konkretne pereče probleme obmejne blagovne izmenjave in omejitve znane kot petnajstodstotni limit izmenjave po avtonomnih računih v odnosu na skupno vrednost italijansko - jugoslovanske trgovinske izmenjave.

Strokovnjaki pravijo, da bo zelo težko meriti ta odstotek, praktično skoro nemogoče. Vendar bistvo ni v tem, morda niti v dejstvu, da gre za zniževanje sodelovanja z birokratskimi, upravnimi merami. Bistvo je v prepreki, ki se umetno ustvarja na meji in ki je v nasprotju z nedvomno koristno politiko dobrososedskih odnosov, odprtosti, privzadevanj v korist obmejnega prebivalstva pa tudi preseganja protekcionističnih ovir, s katerimi se jugoslovansko gospodarstvo srečuje pri svojem izvozu na trg Evropske gospodarske skupnosti.

Pripadniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji smo vedno bili zelo odločno za odprto mejo in smo se jasno izrazili proti ustvarjanju kakršnih koli umetnih pregrad, kot je depozit, ki še vedno velja in kot je sedaj omejevanje trgovske izmenjave po avtonomnih računih.

Gre torej za širši trend sosedskih odnosov, ki so bili v preteklosti vzor sodelovanja v Evropi, in ki kljub objektivnim težavam lahko mnogo prispevajo k reševanju splošnih gospodarskih težav za širša zaledja in ne samo za neposredno prizadete.

V teh dneh so o tej problematiki mnogo govorili na raznih ravneh. Je predmet razprav političnih vrhov Jugoslavije, o teh problemih je govoril predsednik Comelli v svojstvu predsednika delovne skupnosti Alpe-Adria, ko je otvoril ljubljanski velesejem, bile so v središču poglobljenega razgovora predsednika Izvršnega sveta Janeza Zemljariča s podtajnikom za zunanje zadeve rimske vlade Fioretom. Upajmo, da bodo proglašena načela izvedena v stvarnosti, da bo prevladal dosledni koncept odprte meje, kot vsestransko sodelovanje, gospodarsko, kulturno, znanstveno, športno in drugo. To v interesu neposredno prizadetih, pa tudi v širšem interesu miru, sožitja in napredka.

Poudarek na turistični ponudbi in opremi za razvedritev v naravi

Največ prostora je zaradi tega namenjenega razstavi »Človek in prosti čas«

BORIS LENIČ

LJUBLJANA — *Triindvajseti sejem Alpe - Jadran je s svojo ponudbo na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču dokaj podoben svojim predhodnikom. Glavni poudarek je na turistični ponudbi ter opremi za rekreacijo oziroma razvedritev v naravi.*

Tako je tudi največ prostora namenjenega razstavi »Človek in prosti čas« s posebnim poudarkom na vodne športe. Manjše in večje jadrnice ter čolne razstavljajo jugoslovanske tovarne in zasebni proizvajalci. Tujci svojih plovil ne predstavljajo — čeprav jih je bilo prejšnja leta nekaj — saj Jugoslovani ne smejo uvažati tovrstnih izdelkov. S svojimi artikli so precej zastopani proizvajalci opreme za potapljanje (zlasti italijanski), videti je veliko desk za jadranje, opreme za taborjenje, planinstvo in smučanje. Zlasti mladi obiščejo razstavo »Slika - zvok« z najnovejšimi dosežki akustične in video tehnike. Kot vedno pa je privlačen oddelek »Naredi sam« s številnimi manjšimi delovnimi stroji. Tu ima poseben poudarek toplotno izolacijska oprema in materiali, za katere ob vse dražji energiji je še posebno zanimanje.

Velik del razstaviščnega prostora so zavzele številne jugoslovanske turistične agencije, ki ponujajo počitniške aranžmaje na morju in drugod. Ob njih pa se s plakati, fotografijami, nacionalnimi oblačili in manjšimi izdelki predstavljajo pobratena in prijateljska mesta Ljubljane, med njimi tunizijski Souisse, madžarski Szombathely in Reka. Avstrija se predstavlja kot celota, seveda s posebnim poudarkom na Koroški, velik del sta zavzeli pokrajini Furlanija - Julijska krajina in Veneto pa gospodarski zbornici Slovenije in Hrvaške.

Včeraj je bil v okviru tedna mednarodnega sodelovanja Alpe-Jadran avstrijski dan. Sestali so se vodilni predstavniki avstrijskega, zlasti koroškega ter slovenskega gospodarstva in se dogovorili za konkretno razširitev dosedanjih gospodarskih stikov. Tako je 21 koroških in 30 slovenskih tovarn izrazilo željo za skupen nastop na tretjih tržiščih, pri čemer je spodbudno, da je med omenjenimi koroškimi firmami večina takih, ki doslej gospodarsko s Slovenijo oziroma Jugoslavijo niso sodelovale.

Sicer pa so predstavniki zvezne gospodarske zbornice Avstrije na tiskovni konferenci ocenili, da je največji uspeh lanskega sodelovanja boljše pokrivanje avstrijskega blagovnega izvoza v Jugoslavijo s prodajo jugoslovanskega blaga na avstrijskem tržišču. To razmerje je še vedno precej v škodo Jugoslavije, vendar se je pokrivanje lani v primerjavi z letom 1982 izboljšalo z 38 na 48,4 odstotka. Kot menijo Avstrijci pa ta sprememba ni zgolj plod večjih jugoslovanskih izvoznih prizadevanj temveč tudi odločitve avstrijskih gospodarstvenikov, da precej blaga iz dežel EGS in EFTA nadomestijo z jugoslovanskimi izdelki. Slednji po kvaliteti povsem ustrezajo, so pa cenejši zlasti na račun slabše vrednosti dinarja. In tako se je lani skupni izvoz iz Jugoslavije v Avstrijo povečal za 18,5 odstotka.

Avstrija tudi močno izkorišča luki v Kopru in na Reki. Slednja je za Hamburgom sploh največja luka za tranzit avstrijskega blaga. Kljub temu da je pomorski promet v celoti močno upadel, pa se vloga koprskega pristanišča za Avstrijo povečuje. Predlani je šlo prek te luke za 30 odstotkov več blaga kot leta 1981, tudi lani se je ta trend nadaljeval v glavnem zaradi večjega avstrijskega izvoza žaganega lesa.

V Avstriji ocenjujejo, da je za zmanjšanje njihovega izvoza v Jugoslavijo precej kriva tudi restriktivna politika jugoslovanske vlade, ki je zavrla uvoz investicijske opreme. Z depozitom za prehod čez mejo je prišlo v Avstrijo vse manj zasebnih kupcev, odločno pa se je zmanjšal prihod jugoslovanskih turistov, kar so še zlasti čutili v smučarskih centrih.

Letos v prostorih ljubljanskega Gospodarskega razstavišča

Kar 540 razstavljalcev iz štirinajstih držav

Vzporedno s sejmom tudi »prireditve« kulinaričnega značaja

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se odvija že tradicionalni 23. mednarodni sejem »Alpe-Adria«, na katerem nastopa 540 razstavljalcev iz štirinajstih držav. Od tega 360 iz vseh republik SFR Jugoslavije. Iz tujine so najbolj številna podjetja iz Italije, Avstrije in Zahodne Nemčije. V manjšem merilu pa so zastopane tudi proizvodne zmogljivosti Francije, Izraela, Združenih ameriških držav, Belgije, Indije, Češkoslovaške, Madžarske, Liechtensteina, Švice in Tunizije. Dežela Furlanija - Julijska krajina je tudi tokrat uradno prisotna na prireditvi, in sicer s štandom, ki ga je pripravila Trgovinska zbornica iz Vidma in v katerem so poudarjene po eni strani koristi, ki jih obmejnim krajem prinaša poslovanje po tržaškem in goriškem avtonomnem računu, po drugi pa turistične privlačnosti, zgodovinski spomeniki in naravne lepote naše dežele. Letos nastopa posebej na sejmu tudi dežela Veneto.

Glavni poudarek letošnje razstave je na navtičnem turizmu, v okviru katerega nastopajo nekatere izmed najpomembnejših firm v svetu, primerno poudarjen pa je tudi program marin, ki jih v tem času urejujejo vzdolž celotne istrske in dalmatinske obale. Na ogled so tudi nove jahte, ki jih proizvaja domača jugoslovanska industrija, oziroma posamezne obrtniške organizacije kot je na primer obrtna zadruga »Galeb« iz Izole. Sicer pa obsega razstava še naslednje specializirane prikaze: naredi sam; turizem, šport in rekreacija; navtika, kamping, karavaning; slika-zvok; prehrana za dom in pa predstavitev amaterskih dejavnosti. Poseben poudarek je na turističnih dejavnostih ter je ta razstava še posebej bogata, čeprav so se morali organizatorji do zadnjega trenutka soočati z velikimi problemi: tako je na primer polog tudi na tem področju okrnil določene pobude — tako je na primer izpadlo sodelovanje neodvisne republike San Marino, ki je bila doslej redno prisotna na ljubljanskih prireditvah, pa tudi je na razstavi čutiti »izčrpanost«, ki jo je pri turističnih dejavnikih povzročil nedavni masovni nastop na zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu.

Vzporedno s sejmom poteka te dni na Gospodarskem razstavišču in tudi izven njega — nekatere spremne prireditve turističnega in kulinaričnega značaja so namreč razširjene po vsej Ljubljani — peti teden mednarodnega sodelovanja »Alpe-Adria«. Teden je že prerastel v eno od številnih manifestacij dobrih sosedskih odnosov in sodelovanja med deželami in republikami, ki pripadajo različnim državam in ki se med seboj razlikujejo tudi po družbenopolitičnih in gospodarskih sistemih ter po različnih svetovno političnih usmeritvah. Kljub tem razlikam se na območju omenjenih dežel in pokrajin pretok blaga, storitev, oseb, prometne, tranzitne in turistične dejavnosti ter drugih vrst sodelovanja stalno razvija ter je v interesu vseh, da se bo še hitreje razvijal v prihodnosti. Vzporedno s tem naraščata tudi pomen in vloga vsakoletne sejemske prireditve »Alpe-Adria«, ki se čedalje bolj uveljavlja kot afirmirana mednarodna prireditev, potem ko je pred dobrimi dvajsetimi leti shodila prve korake kot sejem maloobmejne blagovne menjave.

Danes se sejem »Alpe-Adria« čedalje bolj čvrsto vključuje v širšo stvarnost, ki jo predstavlja Delovna skupnost Alpe-Jadran in ni zato slučajno, da je letošnjo prireditev odprl predsednik deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine Antonio Comelli in to v svojstvu začasnega predsednika delovne skupnosti. Tudi njegov poseg je zajel širšo problematiko desetčlanske skupnosti, ki zajema dežele in republike iz Jugoslavije, Avstrije, Zvezne republike Nemčije in Italije. Comelli je omenil tudi skorajšnji simpozij o severnojadranskih lukah, ki bo v mestu Augsburg na Bavarskem in na katerem bodo nastopila pristanišča Trst, Benetke, Koper in Reka. Gre za pomembno študijsko srečanje katerega namen je evidentirati možnosti pristanišč ob severnem Jadranu, da formulirajo skupno ponudbo svojih storitev širšemu naravnemu zaledju, ki gravitira na severno območje Jadranskega morja. Govornik je poudaril tudi koristno delovanje skupnosti Alpe-Jadran na drugih področjih gospodarstva ter med drugim omenil tudi nujnost boljšega usklajevanja sejemskih dejavnosti in tesnejšega sodelovanja med samimi sejmi in skupnostjo z izmenjavo informacij, programov in datumov prireditev. Kar zadeva sam sejem Alpe-Adria je Comelli naglasil, da sega njegov pomen preko meja skupnosti, saj gre za prireditev, ki ima evropski pomen in vlogo in to tudi zaradi položaja, ki ga ima prireditev Alpe-Adria s svojim posebnim geografsko - političnim kontekstom, ki predstavlja most med Evropsko gospodarsko skupnostjo in obdonavsko in balkansko Evropo.

Predsednik delovne skupnosti Alpe-Jadran se je v svojem govoru dotaknil tudi restriktivnih ukrepov, ki jih je svoj čas prevzela beograjska vlada ter v tej zvezi dejal: »Ti ukrepi so negativno delovali na gosto mrežo obmejne izmenjave, ki je bila značilna za odnose med Furlanijo-Julijsko krajino in socialističnima republikama Slovenijo in Hrvatsko. Razumemo nagibe, ki vodijo odgovorne oblasti neke države, da ukrepajo v skladu s težkim notranjim stanjem; dobro vemo, da mora interes države vselej prevladovati za dobrobit lastnega prebivalstva in njenega lastnega preživetja. Istočasno pa ne moremo drugače, kot da želimo, da bi vsaka odločitev in vsak ukrep trajno upoštevala interese in potrebe prebivalstva. Gre za vročo željo in veliko upanje po ponovni vzpostavitvi koristnega sodelovanja, ki tvori duha in notranje bistvo sporazumov med obema državama. Želja in upanje, da bosta avtonomna računa, ki sta se uveljavila kot močan instrument spodbude za našo medsebojno menjavo še nadaljevala in v polni meri opravljala odločujočo vlogo, ki jima pripada. Prepričan sem, da bodo zastavljeni vsi napori, in da ne bo zanemarjena nobena možnost, da bi čimprej dosegli zadovoljivo raven učinkovitosti in intenzivnosti naših prekomejnih odnosov v pričakovanju, da bi v določenem času spet dosegli vzpostavitev normalnega stanja, ki bo lahko obrodilo še mnogo sadov na področju trgovinske izmenjave med našimi deželami in med našimi ljudmi.«

Danes bo na sejmu potekal »Dan dežele Furlanije - Julijske krajine«. Ob tej priložnosti se bo mudila v Ljubljani gospodarska delegacija iz naše dežele, ki se bo srečala s političnimi in gospodarskimi predstavniki SR Slovenije, da še utrdi že obstoječe dobrososedske odnose in vzpostavi nove poslovne stike. Na sejmu nastopa v okviru Slovenskega deželnega gospodarskega združenja ali posamično več podjetij iz Trsta, Gorice in Vidma. Kar zadeva obseg sejemskih poslov je bil za izmenjavo med deželnimi podjetji in podetji iz Slovenije in Hrvatske določen kontingent v višini 10,5 milijarde lir v vsaki meri, kar pomeni 21 milijard lir dodatnega prometa čez mejo.

Ugledni gostje na ogledu paviljonov

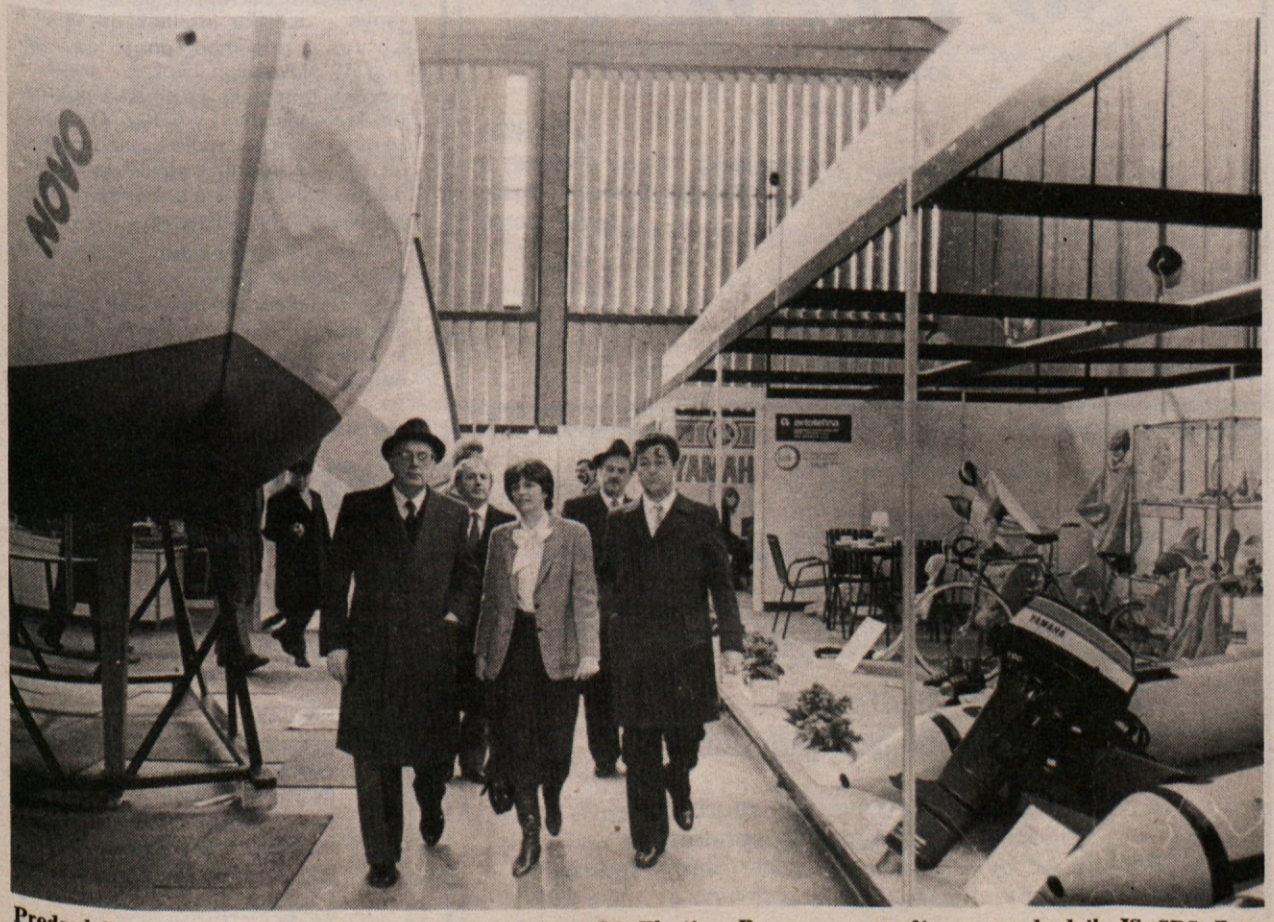

Predsednik deželnega odbora F—JK Comelli, direktor GR Florijan Regovec, v ozadju pa predsednik IS SRS Zemljarič in konzul Mirošič (Foto Nace Bizelj)

— Sejem se bo zaključil v nedeljo —

AVTONOMNA DEŽELA
FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

izreka dobrodošlico obiskovalcem deželne razstave v paviljonu B

23. MEDNARODNI SEJEM ALPE - ADRIA

Gospodarsko razstavišče, Ljubljana, 19. - 25. marec 1984

OMNIA COMMERCE
di S. Savarin
IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA
TRST, Ul. F. Severo 21
tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

RESIM Sarl
ZASTOPSTVA - IZVOZ - UVOZ
RESIM
Ulica Cicerone 8
34100 TRST P.P. 101
Telefon 61-241 — 61-478
62-112 — 62-995
Filiala:
Korzo Italia 202
34170 GORICA
Telefon (0481) 30-240

MERX S.r.l.
IMPORT - EXPORT
34133 TRST — Ulica Cicerone 10
Tel.: (040) 62582 - 65350 — Telex: 460691
UVAŽA: PREHRANO (gobe, žive polže, zdravilna zelišča, sveže, zmrznjeno in konzervirano sadje), LES, LESNE IZDELKE, TEKSTILNE IZDELKE, PAPIR in PAPIRNE IZDELKE.
IZVAŽA: REPROMATERIAL ZA PREHRAMBENO, LESNO, KEMIČNO, TISKARSKO INDUSTRIJO ITD.

C.I.S.A.A.
commercio
intermediazione
sviluppo
alto
adriatico
mednarodna trgovina in razvoj v severnem jadranu
TRST
Ul. S. Caterina 1 — Tel. 040 - 631333, 630444
Telex: 460505 I

Današnji četrti dan 23. mednarodnega sejma Alpe - Adria, ki ga je na ljubljanskem razstavišču v ponedeljek odprl predsednik deželne vlade Furlanije - Julijske krajine Antonio Comelli v svojstvu predsedujočega delovni skupnosti Alpe - Jadran, je posvečen prav naši deželi. Na pobudo odborništva za trgovino je videmska trgovinska zbornica uredila na razstavišču stand, s katerim podčrtuje vlogo obmejnega gospodarskega sodelovanja in važnost, ki jo v njegovem sklopu igrata tržaški in goriški avtonomni račun, kar je vpričo sklepa zveznega izvršnega sveta o omejitvi maloobmejnih poslov na največ 15 odstotkov celovite italijansko - jugoslovanske blagovne izmenjave tu-

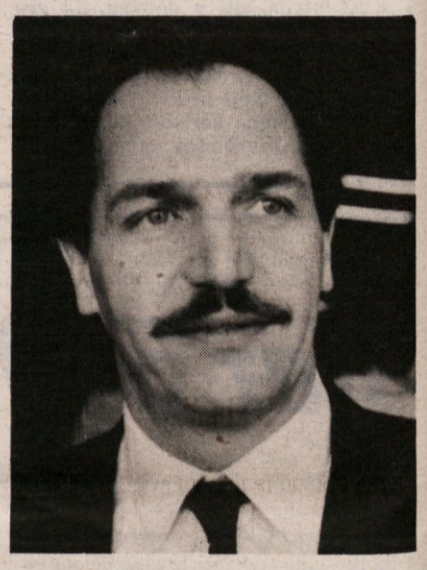

Marino Košuta

di zgovorno. Deželna razstava zaobjema sicer pregled naravnih čarov in turističnih privlačnosti v FJK. Člani deželnega gospodarskega odposlanstva, ki dopotujejo danes v glavno mesto Slovenije pod vodstvom odbornika za trgovino Bertolija, bodo imeli vrsto razgovorov s predstavniki gospodarskega sveta v Sloveniji, nazadnje pa bo odbornik priredil priložnostni sprejem.

V zvezi s pomenom ljubljanskega sejma smo se kratko porazgovorili z vidnim predstavnikom mlajše generacije zamejskih podjetnikov Marinom Košuto, ki predseduje zunanjetrgovinski sekciji Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. »Kakšna je udeležba podjetij iz naše dežele na sejmu Alpe - Adria in kolikšen je odziv slovenskih operaterjev?« smo ga najprej vprašali. »Na sejmu je prisotnih nekako 25 razstavljalcev iz Furlanije - Julijske krajine«, je odvrnil Košuta s pripombo, da je od tega nad 10 slovenskih uvozno - izvoznih podjetij iz tržaške in goriške pokrajine, ki so včlanjeni v SDGZ. Osrednja zamejska gospodarska ustanova se je še prav posebno angažirala za to, da bi udeležba njenih članov na sejmu bila čim množičnejša.

Tokrat je sejem Alpe - Adria odprl predsednik deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine Comelli. Dogodek je pomenljiv. Kako ga opredeljuje Marino Košuta? »To dejstvo je le še dodatna potrditev, da se prizade-

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS
KEMIJA
FARMACEVTIKA
34132 - TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel.: (040) 65134/5
Tx: 461012

PAOLO MELINGÒ
S. p. A.
IMPORT - EXPORT
TRST
Ulica Valdirivo 26 — Tel. 64-382 - 68-654 - 60-765 — Telex: 460-281
FILIALA:
GORICA — Ulica III. Armata 187
Tel.: 0481 - 20464
APARATI ZA EKSPRES KAVO »GAGGIA« ● RAZNOVRSTNI ELEKTRIČNI APARATI ZA GOSTINSTVO ● škropilnice »TURBINE« ● kosilnice »BEDOGNI«

C.G.R.
Splošna trgovina in zastopstva
D. z O. Z. — Uvoz - Izvoz
TRST - Ul. Geppa 9
P.P. 185
Telefon 61579 - 69316 - 69558
Telex 460559

SO. BE. MA.
export - import
GORICA
Piazza della Vittoria (Travnik) 6
Tel. (0481) 31034 - 33490
Telex: 460330
● STROJI ZA LESNO INDUSTRIJO IN GRADBENIŠTVO
● REZERVNI DELI
● REPROMATERIAL

V TRSTU
v glavnem mestu dežele
FURLANIJE - JULIJSKE KRAJINE
»dežele — mostu«
med EGS in vzhodnimi državami ter EVROPO
in državami tretjega sveta
POSLOVALNICA
TERMINAL
FERNETIČI
nudi vse bančne
storitve
in operacije
v mednarodnem
blagovnem
prometu
crt CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

Konzorcij kmetijskih zadrug
GRMADA
TRST — Ul. Cicerone 2 — Tel. 62754
Telex: 460204 Grmada I
Za krepitev kmetijstva in zadružništva
Sodeluje v obmejnem gospodarstvu
Posluje po avtonomnem in generalnem računu
Uvaža in izvaža kmetijske pridelke, opremo in repromaterial

STAC
di M. SCHART
34133 TRST
ULICA FABIO SEVERO 20
TEL. 040/60516 P.P. 989
TELEX: 460636 STAC I
PROIZVAJA
● ELEKTRIČNE VODNE ČRPALKE IN HIDROFORJE
● ELEKTRIČNE, BENCINSKE IN DIESEL KOMPRESORJE
● BENCINSKI IN DIESEL GENERATORJI ZA ELEKTRIČNI TOK

Dan Furlanije - Julijske krajine

vanja delovne skupnosti Alpe - Jadran, ki ji sedaj po krožnem mehanizmu predseduje Comelli, povsem ujemajo s konceptom ljubljanske sejemske prireditve, kakor prihaja do izraza danes spričo okoliščine, da sejem prerašča zgolj gospodarski okvir«.

Kateri so bili prvotno cilji sejma Alpe - Adria? Košuta: »Spočetka je osnovni cilj bil v prikazu blaga široke porabe iz ponudbe sosednjih dežel Italije in Avstrije. Za tiste čase so to bili pomembni artikli, ki so vzbujali veliko zanimanje širokega kroga prebivalstva v Sloveniji pa tudi Hrvatski in drugod v Jugoslaviji. Da bi interes tujih proizvajalcev oziroma razstavljalcev še v večji meri stimulirali, je bil sprejet med republikama Slovenijo in Hrvatsko na eni ter Furlanijo - Julijsko krajino in avstrijsko Koroško na drugi strani dogovor, da se jugoslovanskim udeležencem ljubljanskega sejma odobri posebna kvota za odkup eksponatov, ki jim omogoča v razmerju ena proti ena izvoz in uvoz blaga«.

Ljubljanski sejem se odvija skoraj že četrt stoletja, medtem se je pa seveda marsikaj spremenilo. Košuta: »Kot rečeno, je pred leti ustroj blagovne menjave po kontingentih sejma Alpe - Adria predstavljalo pretežno blago široke potrošnje. Pozneje se je struktura sejemskih poslov začela spreminjati in zadnja leta prihajajo v poštev v skladu z novimi predpisi v sklopu sejemskih kompenzacij v glavnem reprodukcijski materiali«.

Kolikšen je letošni kontingent? »Letos znaša predvidena kvota 5 milijard in 240 milijonov lir za izvoz iz Slovenije in prav toliko za izvoz iz Hrvatske v Furlanijo-Julijsko krajino, kar znaša torej skupno 10 milijard in 480 milijonov lir. To pomeni, da znaša vrednost izvoza iz FJK v Slovenijo in Hrvatsko po sejemskem kompenzacijskem aranžmanu za tekoče leto skoraj 10,5 milijarde lir. Pri tem velja poudariti, da so spričo bistveno spremenjenega ustroja blagovne menjave po sejemskem računu tehnični časi za sprejemanje in odobravanje uvozno - izvoznih licenc predolgi in bi zato kazalo dosedanjo prakso zboljšati in pospešiti ter mehanizem izmenjave posodobiti in s tem prilagoditi današnjim potrebam industrije in tržišča. To bi spodbudno vplivalo tudi na razstavljalce in koristnike sejemskih aranžmanov sploh.«

Omenili ste, da je vsebina sejma Alpe - Adria presegla zgolj gospodarsko - poslovni okvir... »Seveda in to pove že samo dejstvo, da se ob sejmu odvija 5. teden mednarodnega sodelovanja na območju dežel članic delovne skupnosti Alpe - Jadran. S predstavitvijo držav, pokrajin ter pobratenih in prijateljskih mest Ljubljane se nadaljuje in širi postopek za čedalje globlje medsebojno spoznavanje ljudi in samega teritorija, ki ga skupnost A - J zaobjema. Sejemski program daleč presega gospodarske interese in se vključuje v širši koncept skupnih prizadevanj za tesnejše vzajemno sodelovanje, sožitje in mir. V tem smislu bi kazalo takšne sejemske prireditve organizirati tudi drugod na območju skupnosti Alpe - Jadran.«

Drago Gašperlin

Banca Agricola Gorizia c.r.ag.l.
Kmečka banka Gorica v.z.zo.j.
skupno z ostalimi članicami Deželnega konzorcija ljudskih bank
VAM NE NUDI SAMO DENARJA!
GORICA, KORZO VERDI 51, TEL. 84206/7 — TELEX 460412 AGRBAN

BCTKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
BANKA POOBLAŠČENA ZA DEVIZNO TRGOVINO
GLAVNICA IN REZERVE LIT 5.037.190.411
Vsi bančni posli in usluge
Zanesljiv partner v zunanji trgovini
Dolgoletne izkušnje v izmenjavi z Jugoslavijo
in deželami vzhodne Evrope
SEDEŽ TRST — Ul. Filzi 10 — AGENCIJA: DOMJO 227 — Tel. 831131
Telefon: Centrala (040) 61446 — Telex: 460264 BANKRD
Devizno tržišče (040) 68727 — Telex: 460116 BCTEX

uvoz - izvoz
predstavništva
adriaimpex d. d.
TRST — Ulica Geppa 9/III
Telefon: 68802 - 64489
Telex: 460231

Centralsped
TRŽAŠKA ŠPEDICIJSKA DRUŽBA z o. z.
TRST, Drev. Miramare 3 — tel. (040) 417831-5, telex: CENTTS I 460140
GORICA, Ul. Cravos, Blagovni terminal Štandrež — tel. (0481) 20233-20345, telex: CENTGO I 460386
FERNETIČI, Blagovni terminal — tel. (040) 213344-213345, telex: CENTFE I 460143
FILIALA MILAN, Ul. Palazzi 2/a — tel. (02) 209190, telex: CENTMI I 314007

mercantile s. r. l.
UVOZ - IZVOZ
TRST — Ul. Torrebianca 18 — Tel. 64.744 - 60.691
Telex: 460470
Filiala: GORICA — Ul. Favetti 16

WINKLER S.R.L.
PODJETJE ZA MEDNARODNO ŠPEDICIJO
GORICA
SKLADIŠČA:
Ul. Terza Armata 187
Tel.: 0481 - 21261/2/3 — Telex: 460216 WINKGO I
OPERATIVNI URADI:
Tovorno postajališče - Štandrež
Tel.: 0481 - 20961/2/3 — Telex: 460680 WINKGO I

VELOX S.a.r.l.
IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA
TRST - Ul. Rismondo 9
Tel. 761-884 - 761-819
EKSKLUZIVNA GLAVNA ZALOGA
Radenska mineralna voda - Rogaška mineralna voda - Kraški pršut in teran - Pršut «S. Daniele»
Pivo: Puntigam in Reininghaus
Mineralna voda in pijače Plose in Crodo

Giovanni Lulli
uvoz - izvoz
Ul. Bellini 4/a - GORICA - Italija
Tel: (0481) 87555 - 31184 Telex: 460362 LULLI I
Filiala: Ul. Bonomea 249 - TRST - Tel: (040) 410468
ZASTOPNIK ZA:
— stroje za testenine
— glasbene kasete in magnetne trakove
— opremo in stroje za geomehanske raziskave in vrtanja.

BANCA del FRIULI
Družbeni sedež in glavna direkcija: VIDEM (UDINE), Via Vittorio Veneto 20
POSLOVALNICE:
TRST (Trieste) — Via Rossini 14
— Via del Roncheto 28
GORICA (GORIZIA) — Corso Verdi 125
TRŽIČ (MONFALCONE) — Piazza Cavour 22
KRMIN (CORMONS) — Piazza Libertà 1
ČEDAD (CIVIDALE) — Piazza Diaz
TARČENT (TARCENTO) — Via Udine
TRBIŽ (TARVISIO) — Piazza Unità 17
MENJALNICA

TECHNA
TRST
IMPORT/EXPORT
Ul. Ghega 2
Tel. 64-535
Telegr.: TECHNAKAFOL
TX: 460517
RONKE (GORICA)
Drevored Serenissima 18

FRIUL EXPORT s.r.l.
IMPORT-EXPORT-RAPPRESENTANZE
UVOZ - IZVOZ
Filiala TRST — Scala Belvedere 1
Tel. 43-713, 43-714
Telex: 460319
Sedež VIDEM — Ulica Adige 27/7 — Telef. 0432/52967

FRATELLI PRIOGLIO S.p.A.
MEDNARODNA ŠPEDICIJA
TRST — Ul. Cellini 2

TRST	Administracija Tel.: 040 — 631107/08 Telex: 460055 PRISPD
PROSEK **OPČINE**	Tel.: 040 — 225202/3/4 Telex: 460373 PRIPRO
FERNETIČI	Tel.: 040 — 213366, 225202/3/4 Telex: 460373 PRIPRO
RABOJEZ	Tel.: 040 — 231134, 225202/3/4 Telex: 460373 PRIPRO
TABLJA (Pontebba)	Tel.: 0428 — 90425/6
KOKOVO (Coccau)	Telex: 450028 PRIPON
FORTEZZA	Tel.: 0472 — 48656/7 Telex: 400055 PRIFOR
VIPITENO	Tel.: 0472 — 65081 int. 760 Telex: 400445 PRIVIP

Mačehovski odnos oblasti do pomorskega turizma

Napeta jadra in brnenje motorjev dajeta zaposlitev tisočem delavcev

Še vedno večina ljudi v Italiji in na žalost tudi v sosednji Jugoslaviji pojmuje navtiko ali pomorski turizem za izključni privilegij višjih slojev. To navsezadnje je lahko le pomanjkanje kulture, zgrešeno klisejško gledanje na eno najbolj dovršenih oblik izrabe prostega časa, ko pa so v to prepričane tudi oblasti in politične sile se vse spremeni v pravo tragično farso, od katere imajo škodo vsi vključno tisti, ki jih mori zavist zaradi sosedovega plovila.

Že bežen pogled nepopolnih statističnih podatkov (v Italiji navsezadnje le redki navajajo točne podatke) nam pove, da je za napetimi jadri in brnenjem pomorskih motorjev na tisoče in tisoče delavcev, ki bi bili brez pomorskega turizma ob delo in zaslužek. Samo ladjedelnice zaposlujejo 5.500 delavcev, v to niso všteti družinski obrtniški obrati in niti tako imenovano »črno delo«, ustvarjen promet pa znaša približno 200 milijard lir letno. Seveda je treba ob tem vpoštevati davčne utaje, da so bržkone zneski precej višji. K temu znesku je treba še dodati 7,6 milijarde lir za popravila in obnove starih plovil. Ladjedelništvo za navtični turizem ni torej malenkostna zadevica. Če k temu dodamo vse druge obrate in obrtniške delavnice, ki so tako ali drugače povezani s pomorskim turizmom, bomo nedvomno presenečeni kakšen obseg ima ta »kapitalistična« dejavnost.

Navtika niso namreč samo jadrnice, motorni čolni in gliserji, od pomorskega turizma živi marsikateri tekstilni obrat, zaslužek daje mehanikom, električarjem in celo zakotnim gostilnicam ob nepristopnih obalah. Že v ekonomsko razpadajočem Trstu bomo z začudenjem ugotovili koliko ljudi živi od navtičnega turizma, koliko trgovin nam ponuja navtično opremo in seveda obenem najrazličnejšo šaro. Pomislimo le na barve in lake, ki jih proizvajajo v Trstu, pa na vrhunsko krojena jadra, pa nam bo lahko jasno, ali bolje rečeno še manj jasno, zakaj je navtika v Italiji še vedno pepelka.

Navsezadnje ima ta v Sredozemlje moleč škorenj bogato pomorsko tradicijo. Benetke, Genova, Piza in Amalfi, njihovi grbi se bohotijo na zastavah italijanske mornarice in na plovilih dopustniških kapitanov, a pomorski duh, pomorska kultura in miselnost se dušita med ukrepi raznih ministrstev, med lovkami vsemogočne birokracije. Človeka povzame pravi srd, ko prebira zakonodajo za pomorski turizem drugih držav, kjer so spoznali, da je pomorski turizem donosna gospodarska panoga in obenem sveta pravica za vsakogar, ki si želi na morje brez zakonskih pasti.

Če sploh preskočimo davčno politiko, saj Italija ne spoštuje določil EGS tudi v drugih dejavnostih, nam že bežno navajanje italijanskih pomorskih protislovij požene kri v obraz, da bi najraje obuli gojzerje in se podali v hribe, saj nam ne bo tam nihče kontroliral profila podplatov, nihče nas ne bo vprašal, ali smo primerno opremljeni za visokogorsko turo.

Na morju pa je vse drugače. Po predpisih moramo imeti s seboj najrazličnejšo varnostno opremo, kljub temu, da jo je čas prehitel. Nadzorstvo nad vsem tem pa je poverjeno skoraj vsakemu uniformirancu od policije, karabinjerjev, finančnih stražnikov pa do pripadnikov vojne mornarice. Nič čudnega torej, da se zgodijo prav groteskni prekrški, ko nekdo plača globo, ker ima pomorski izpit za plovbo do 6 milj od obale, je pa v pristanišču spremenil privez jadrnici, ki lahko pluje preko 6 milj. Niso redki primeri, ko je moral nekdo globoko seči v žep in plačati globo zaradi zbledele zastave. Še in še bi lahko naštevali take primere, ko predstavniki oblasti stopajo na turistične čolne v upanju, da bodo odkrili gromozanski prekršek.

Živimo v državi, ki si je za zunanjepolitični vzor vzela ZDA, marsikateri politik pa se tudi glede notranjih vprašanj zgleduje na mogočnega brata preko Luže, a samo za tiste stvari, ki mu prijajo. Nihče ne bo povedal, da so tam plovila za polovico cenejša, nihče ne vpraša in zahteva pomorske izpite, kot nihče ne vpraša pri nas, če smo usposobljeni za visokogorsko turo. Seveda so tudi v ZDA pomorski predpisi, a enaki za vso državno ozemlje, nadzorstvo pa izvaja obalna straža in ne najrazličnejše podaljšane uniformirane roke raznih ministrstev. Celo naši pomorski organi se marsikdaj zavedajo te nesmotrne razpršenosti in z zavistjo gledajo na zaveznike preko Atlantika, ki se ne zgubljajo v pikolovstvu. Morda pa bi bil marsikdo ob nenadomestljivo kontrolorsko službo, ko bi tudi pri nas uvedli ameriški sistem, ali bi se zgledovali po Britancih, ki res nimajo Benetk, Genove, Pize in Amalfija, a so kljub oskubljenemu levu imperija še vedno narod z bogato pomorsko tradicijo, ki se odraža predvsem v navtičnem turizmu.

Pri vsem tem pa lahko da svoj doprinos tudi posameznik. Pomorske kulture ne bomo vsiljevali z zakoni, gradimo in kujemo jo iz dneva v dan z medčloveškimi odnosi, s potrpljenjem in solidarnostjo, ne da bi gledali na tonažo. Človeka kar strese objestnost in brezbrižnost raznih dopustniških kapitanov, ki mislijo, da jim je vse dovoljeno, ker so lastniki drage jahte. Težko pozabiš primer, ko ti taki objestneži ob neurju z vrvmi prepletejo ves pristan, da ne uspe nihče več vanj, kljub temu, da je še dovolj prostora. Prav tako ti ostane v slabem spominu, ko ti kdo po večurni plovbi s kričanjem prepreči privez, ker ga hrani za prijatelja, ki je nekoliko zaostal. (voc)

POMORSKE KARTE
pomorske karte — strokovna literatura
ure — barometri
navigacijski instrumenti
NAUTICALCHARTS
34123 TRST — Ul. Torino 2 — Tel.: 040/761621

MOTOMARINE

distributor:
YAMAHA — izvenkrmski motorji
profesionalni gumijasti čolni
JOKER — LOMAC — AXEMAR
4000 in več artiklov za navtiko
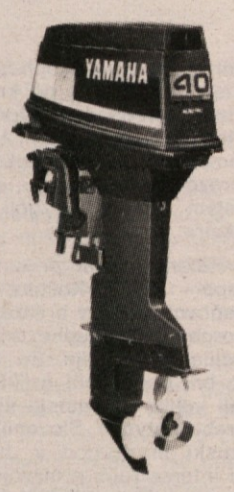

TRST — Ul. Machiavelli 24/a
Tel.: (040) 62598

VELERIA FURLAN
Sergio Furlan Soc. a. s.
TRŽIČ (Monfalcone) - Ul. Bagni
Tel. (0481) 73032 - 74541 - 74379
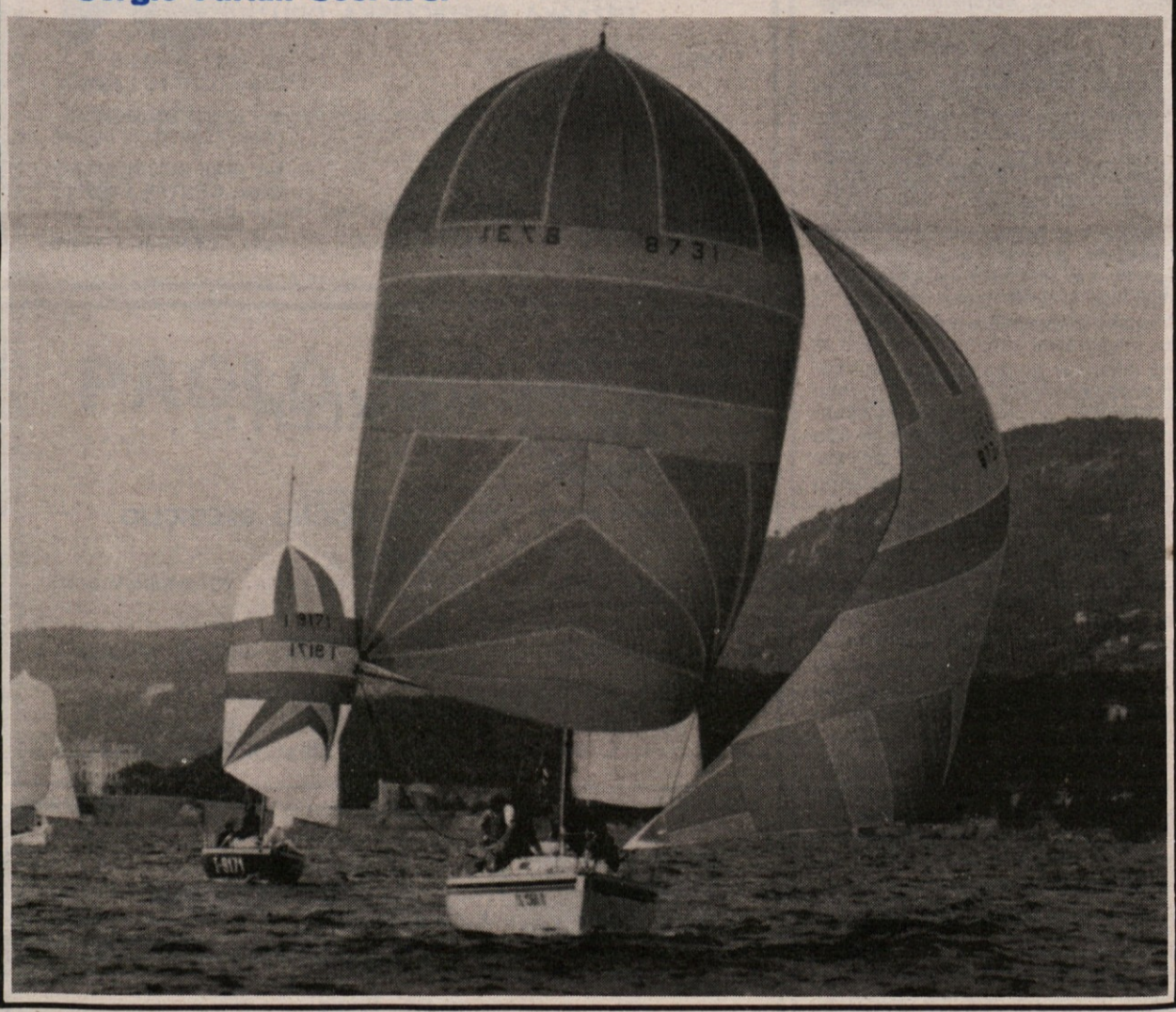

ADRIA®
— PRVI PROIZVAJALEC V EVROPI
— NAJBOLJ KOMPETITIVNE CENE

RAZSTAVIŠČE
RIO OSPO — MILJE — TEL. 27-12-56
NAUTICARAVAN

MAXINAUTICA
marco cosoli

SESLJAN 54 (Trst) - Telefon: (040) 299231
Plovila Acquaviva
Ladjedelnice Marine-plast
motorji BMW SUZUKI
Zastopnik znanega Aquascooterja
prevozi z lastnim kamionom in dvigalom
Motorji najboljših znamk,
jadrnice in motorni čolni,
gumijasti čolni, dodatni deli,
servis, prezimovanje

Patronat: KZ - INAC svetuje

Prireja B. Simoneta

Socialno zavarovanje trgovske soudeleženke

Vpr.: *»Znašla sem se v takem položaju, da sama ne vem, kako bi se iz njega izmotala. Zato se obračam na vas, da mi svetujete primerno rešitev. Do pred kratkim sem bila polnih trinajst let zaposlena kot delavka in gospodar je redno plačeval zame prispevke. Potem sem se poročila in sem s sestro začela trgovsko dejavnost. V trgovinsko zbornico sva se vpisali obe skupaj, vendar pa se je prav tu zataknilo. Moja sestra, ki je že prej opravljala to trgovsko dejavnost, so tudi socialno zavarovali, meni pa so odgovorili, da me zaenkrat ne morejo vpisati. Kaj naj sedaj storim? Tako nisem niti zdravstveno niti pokojninsko zavarovana in ne vidim prave rešitve. Kaj mi vi svetujete?«* B. F.

Vaš zavarovalni položaj ni tako tragičen, kot morda zgleda na prvi pogled. Vse se da lepo urediti brez večjih težav.

Najprej naj pojasnimo, zakaj vas niso socialno zavarovali pri trgovskem skladu samostojnih delavcev. Novi zakon namreč predvideva vpis le tistih trgovcev - soudeležencev pri podjetju, ki vsaj dve leti že opravljajo tisto dejavnost. V nasprotnem primeru treba polagati poseben izpit. Čez dve leti boste tako tudi vi kot soudeleženka izpolnjevali ta pogoj.

Do tedaj pa je rešitev vašega zavarovalnega položaja dokaj enostavna. Pravico do zdravstvene oskrbe lahko pridobite tako, da se vpišete pri možu kot enota v breme. Glede pokojninskega zavarovanja pa je za vas celo ugodno, da vas niso vpisali v seznam trgovskih zavarovank. Splača se vam namreč, da vložite na INPS prošnjo za plačevanje prostovoljnih prispevkov pri skladu odvisnih delavcev in tako boste lahko doplačali še dve leti prispevkov, tako da bo vaša pokojninska doba znašala skupno 15 let. Na tak način boste pridobili pravico do pokojnine s 55. letom starosti. Čez dve leti pa se boste lahko mirne duše zavarovali kot trgovska soudeleženka. V primeru, da bi že sedaj bili zavarovani pri trgovskem skladu, bi ne mogli v skladu z novim zakonom istočasno plačevati tudi prostovoljnih prispevkov kot bivša odvisna delavka. Na tak način pa bi lahko uveljavili starostno pokojnino pet let kasneje, in sicer ob dopolnitvi 60. leta starosti.

ženska in njena stvarnost

Uveljaviti svojo drugačnost

Vtisi s konference komunističnih žensk v Rimu

»Naš boj, naša obljuba, naš izziv: spremenimo družbo«. Tako se glasi ena izmed parol sedmega vsedržavnega kongresa italijanskih komunistk, ki so se po sedmih letih (pri tem prav gotovo magična moč števila sedem nima nič opraviti) spet sestale. Če je že omenjena parola zelo ambiciozna in udarniška, tudi uradni naslov ne zaostaja veliko. Konferenco so namreč komunistke naslovile z »Alternativa ženska«, kar lahko seveda tolmačimo na več načinov, na primer alternativa je lahko samo z ženskim odločilnim sodelovanjem ali pa žensko gibanje in njegova moč sta edina alternativa v sedanji družbi. Takšno igranje z besedami pa hoče tokrat dokazati samo to, da je skorajda nemogoče zajeti pomen in vsebino večdnevnega srečanja, ki se je odvijalo v začetku marca v Rimu, temveč da lahko samo opišemo tendence, ki jih je skušalo izraziti.

Kot izhaja iz besednih iger in tudi iz prikaza pripravljalnega dokumenta za konferenco, o katerem smo poročali ob tržaškem sestanku komunistk, je bila osrednja tema vsedržavnega srečanja vloga ženske v družbi, s posebnim ozirom seveda na težo žensk, ki so članice italijanske komunistične partije. Šlo je torej za razpravo, ki je upoštevala več bistvenih momentov: odnos med žensko in današnjo družbo; položaj italijanskega ženskega gibanja in končno težo žensk v partiji sami.

Če zaključke prav tako skopo navedemo kot obravnavane teme, je treba reči, da so ženske precej nezadovoljne s splošnim stanjem. Tudi odnosi znotraj partije niso, po mnenju žensk seveda, še razčiščeni: ne gre namreč samo za to, da bi bilo več žensk, tudi način vodenja politike, oziroma samega pojmovanja politike, bi bilo treba radikalno spremeniti. Skratka, če uporabimo izraze, ki so se zadnje čase uveljavili, bi mirno trdili, da so komunistke prepričane, da bi morala družba in tudi partija ovrednotiti njihovo »drugačnost«. Ne gre samo za številčno upoštevanje, temveč za kakovostno: na kratko povedano »alternativa je ženska — ženska je alternativa«. In to ne zgolj zato, da bi ustregli več kot polovici italijanskega prebivalstva, temveč preprosto zato, ker to je edina možnost kakovostne rasti cele družbe.

Prav gotovo so to dolgoročni cilji ne samo komunističnih žensk. Njihova uresničitev pa je še veliko težja kot pravilno razumevanje iz tako skopega prikaza.

Takšno ozračje, obenem borbeno in polno pričakovanja, je torej vladalo v hotelu Sheraton pri Rimu. Kot članica tržaške, oziroma deželne delegacije, pa je v Rim šla tudi Ana Kalc. Njeni vtisi s srečanja, ki se ga je udeležilo okoli tisoč petsto žensk iz vse Italije, so zelo pozitivni. Predvsem zato, ker je bila udeležba žensk nadvse aktivna, med drugim so si udeleženke izborile, da se je delo po komisijah nadaljevalo še po predvidenem roku, zato da so lahko vse prišle do besede. Veliko težje in tudi bolj togo ter uradno je namreč govoriti na plenarnem zasedanju kot po komisijah (na rimskem srečanju jih je bilo šest), kjer lahko vsaka iznese svoje izkušnje in razmišljanja. Odziv žensk je bil presenetljiv, tako po številu, kot tudi po pripravljenosti na debato.

Po Aninem mnenju pa obstajata še vedno dve Italiji, in sicer južna in severna. V severnem delu države je bilo namreč veliko problemov že rešenih, predvsem kar zadeva socialne službe (na tem področju Ana tudi dela); hkrati pa so ženske z juga veliko bolj borbene, odločneje postavljajo zahteve. Kritike žensk pa niso letele samo na družbo na splošno, temveč tudi na partijo samo, ker ne upošteva dovolj ženske problematike.

Povedanega je bilo seveda ogromno, tako na plenarnih zasedanjih, kot po komisijah. Toda zanimivo je bilo vzdušje, kajti ženske so nekako le prelomile protokolarnost, ki hote ali nehote usmerja podobna srečanja. Tudi to je znak, kajpak ne najbolj bistven, da ženske hočejo uveljavljati svojo drugačnost. (bip)

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK

ZA LETO 1984

CELOLETNA . . . . . 75.500 lir
POLLETNA . . . . . 54.500 lir
MESEČNA . . . . . 10.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 75.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. marca. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolka. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

10.00 Televideo
12.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
12.05 Halo... Raffaella? - vodi Raffaella Carrà
13.25 Vremenske razmere
13.30 DNEVNIK 1
14.00 Halo... Raffaella? - zadnji poziv
14.05 Il mondo di Quark - znanstvena oddaja
15.00 Sorrento: kolesarstvo
15.30 Šolska vzgoja
16.00 Cartoni magici - otroška oddaja Sandybell - risanka
16.50 Danes v parlamentu
17.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
17.05 Forte fortissimo TV top - v studiu Sammy Barbot, Corinne Clery in Barbara D'Urso
18.00 Knjižne novosti
18.30 Per favore non mangiate le margherite — TV film
19.00 Italia sera - vodita M. Damato in E. Bonaccorti
19.40 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK 1
20.30 Te lo do io il Brasile - zabavnoglasbena oddaja, ki jo vodi Beppe Grillo
21.45 Serata Orwell - prvi del
22.40 DNEVNIK 1
22.45 Serata Orwell - drugi del
23.55 DNEVNIK 1 - Zadnje vesti, Vremenske razmere in Danes v parlamentu

Drugi kanal

10.00 Televideo
12.00 Che fai, mangi? - oddaja o prehrani
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 La Duchessa di Duke Street - TV roman
14.20 Tandem - prvi del oddaje
14.30 DNEVNIK 2 - Kratke vesti
14.35 Tandem - drugi del oddaje v teku oddaje nagradno tekmovanje in risanka
16.00 Športne vesti
16.30 Šolska vzgoja
17.00 Vediamoci sul due - vodi Rita Dalla Chiesa
17.30 Šolska vzgoja
17.35 Iz parlamenta
18.30 DNEVNIK 2 - Športne vesti
18.40 Cuore e batticuore - TV film
19.45 DNEVNIK 2 - Vesti
20.30 Mixer
21.50 Saranno famosi - TV film
22.40 DNEVNIK 2 - Nocoj
22.50 DNEVNIK 2 - Športne vesti
Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

11.45 Televideo
16.00 Šolska vzgoja
16.30 Šolska vzgoja
17.00 La freccia nera - TV nadalj.
18.00 Pojeta Pino D'Angiò in Mario Castelnuovo
18.25 Glasbena oddaja
19.00 DNEVNIK 3
19.30 DNEVNIK 3 - Deželne vesti
20.30 Stars - koncert rock skupine Imagination
21.40 DNEVNIK 3
22.15 Pericolo in agguato - film
ob koncu »The musketeers on the Pig Alley« - kratki film

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Koper

14.00 in 16.30 Odprta meja - oddaja v slovenskem jeziku

V današnji Odprti meji imamo na sporedu naslednje vesti:
DEVIN - NABREŽINA — Referendum za razorožitev
GORICA — Preosnova zdravstvene službe
TRST — Turistična pobuda »Vikend v Trstu«
TRST — Predavanje v Slovenskem klubu
VRH (GO) — Gradnja rekreacijsko - športnega središča
TRST — Vaterpolo: ITALIJA - JUGOSLAVIJA - mladinsko srečanje

17.00 TVD Novice
17.05 TV šola
17.30 Slovenski narodni plesi
18.00 Ryan - serijski film
18.50 Risanke
19.00 Eurogol
19.30 TVD Vse danes
19.50 Z nami pred kamero
20.30 Rumpole - serijski film
21.20 Turistični vodič
21.30 TVD Nocoj
21.40 Video Mix - glasbena oddaja v živo z glasbenimi željami in nagradnimi igrami

Ljubljana

8.50, 10.35 in 16.50 TV v šoli
17.50 Poročila
17.55 Odprava zelenega zmaja - Doma - mladinska nadaljevanka
18.25 Gorenjski obzornik
18.40 Na sedmi stezi
19.10 Risanka
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
20.00 Tednik
21.05 Borgijci - TV nadaljevanka
21.55 TV dnevnik II

Zagreb

16.45 Videostrani
16.55 TV v šoli
17.40 Poročila
17.45 Smogovci - otroška serija
18.15 TV koledar
18.25 Kronika občine Split
18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč
19.30 TV dnevnik
20.00 Monitor - politični magazin
21.05 Berači in sinovi - TV nadalj.
22.05 TV dnevnik

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Dober dan Italija - vodi Aba Cercato
9.00 Una vita da vivere - TV roman
10.00 Lotta contro la droga - aktualna oddaja
10.30 Alice - TV film
11.40 Help - glasbena oddaja
12.15 Bis - nagradno tekmovanje
12.45 Il pranzo è servito - nagradno tekmovanje
13.25 Sentieri - TV roman
14.25 General Hospital - TV roman
15.25 Una vita da vivere - TV roman
16.50 Hazzard - TV film
18.00 L'albero delle mele - TV film
18.30 Popcorn - glasbena oddaja
19.00 Giorno per giorno - TV film
19.30 Zig Zag - nagradno tekmovanje
20.25 Superflash - nagradno tekmovanje
23.00 I Jefferson - TV film
23.30 Šport: košarka

RETEQUATTRO

10.00 Chico - TV film
10.30 Fantasilandia - TV film
11.30 I giorni di Brian - TV film
12.30 M'ama non m'ama - nagradno tekmovanje
13.30 Maria Maria - novela
14.00 Magia - novela
14.50 Vorrei non essere ricca - film
16.50 Masters, dominatori dell'universo - risanka
17.50 La famiglia Bredford - TV film
18.50 Marron Glacè - novela
19.30 M'ama non m'ama - nagradno tekmovanje
20.25 Film
22.30 Morti per amore (Il mostro di Scandicci) - Oddajo je pripravil Maurizio Costanzo
23.20 Športne vesti
00.30 L'espresso di Pechino - film

ITALIA 1

11.30 Phyllis - TV film
12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
12.30 Strega per amore - TV film
13.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja
14.00 Operazione ladro - TV film
15.00 Harry O' - TV film
16.00 Bim Bum Bam
17.00 Vita da strega - TV film
17.40 Una famiglia americana - TV film
18.40 L'uomo da sei milioni di dollari - TV film
19.50 Il mio amico Arnold - TV film
20.25 Vieni avanti cretino - film
22.30 Be Bop a Lula - glasbena odd.
23.30 I due figli di Ringo - film

TELEPADOVA

14.00 Peyton Place - TV film
15.00 Gli emigranti - TV nadalj.
15.30 The Doctors - TV film
16.00 Operazione Tortugas - TV film
17.00 Forza Sugar - risanka
17.30 Sampey - risanka
18.00 Lamù - risanka
18.30 Tigerman - risanka
19.00 L'incredibile Hulk - TV film
20.00 Lupin III - risanka
20.20 Il ficcanaso - film
22.00 Charlie's Angels
23.00 Gli invincibili - TV film
24.00 Destinazione Mongolia - film

TRIVENETA

12.45 Ispettore Bluey - TV film
13.30 Penelope Pistop - risanka
14.00 Športne vesti
14.30 La castellana del Libano - film
16.00 Kinematografski program
16.30 TV film
17.30 Yoghi - risanka
18.00 Scooby Doo - risanka
19.00 Govorimo o ribolovu - rubrika
20.30 9 ore per Roma - film
22.00 Una coppia quasi normale - TV film

TELEFRIULI

14.00 Anche i ricchi piangono - TV film
15.00 Attacco a Rommel - film
17.00 Space games
18.00 Risanka
18.30 Detective anni '30 - TV film
19.00 TV dnevnik
19.30 Anche i ricchi piangono - TV film
20.25 Film
22.15 Goal
23.15 Horoskop
23.30 Mimi Bluette... fiore del mio giardino - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 Almanah: Trim za vsakogar; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole; 11.30 Opoldanski zbornik - Beležka; 12.00 Zdravniški nasveti - Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne - Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: »To je pa laž!«; 14.30 Pop - magazin; 16.00 Na goriškem valu; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba: mešani zbor »Béla Bartók« iz Miskolca na Madžarskem, ki ga vodi János Reményi, na 22. mednarodnem zborovskem tekmovanju »Cesare Augusto Seghizzi« v Gorici; 18.00 Četrtkova srečanja: Dosje Koprivišče; 18.30 Glasbene podobe: Ljudski zvoki.

RADIO KOPER
(Slovenski program)

6.00, 6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Vremenska napoved - Cestne rezmere; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskega in TV sporeda; 13.00 Danes na valu Radia Koper - Glasba, zanimivosti, reportaže, koledar dogodkov; 13.35 Objave, kinospored, EP; 13.45 Glasbeni utrinki iz zamejstva; 14.00 Oddaja brez naslova; 14.35 Objave, EP; 14.40 Zanimivosti, reportaže; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Glasba.

RADIO KOPER
(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasbeno prebujanje - Koledarček - Pesem tedna; 7.00 Dober dan dan; 8.45 Radijska priredba; 9.15 Poje in igra skupina Casadei; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.10 Leteči zmaj; 10.35 Vrtiljak motivov; 11.00 Kim, svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Popoldanski program; 14.00 Bazar jugoslovanske glasbe; 14.32 Narodne pesmi; 15.00 Leteči zmaj; 16.00 Počitnice v Jugoslaviji; 18.00 Zaključek programov.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.02 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno - govorni program; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Radijska nadaljevanka; 11.30 Lahka glasba; 12.30 Ul. Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Znanstvena oddaja; 16.00 Popoldanski program; 17.30 Radijska priredba; 18.05 Glasba; 19.20 Audiobox Desertum; 20.00 Radijska trodejanka; 21.30 Športne vesti; 22.00 Nocoj tvoj glas; 22.45 Napotki za avtomobiliste; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 8.00 Šolska vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijska nadaljevanka; 9.10 Saj je samo igra!; 10.30 Glasbeno - govorni program; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame; 14.00 Deželni progr.; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Oddaja za mlade; 18.32 Glasbene ure; 19.50 Šolska vzgoja; 20.10 Srečanje z melodramo; 21.00 Jazz glasba; 21.30 Glasbeno - govorni program; 22.20 Parlamentarna panorama; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 5.30 Prva jutranja kronika; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce (narodne v izvedbi otroških in mladinskih zborov ter dekliškega okteta); 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Z ansamblom Mihe Dovžana; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Orgle in čembalo s Hubertom Bergantom (Johann Sebastian Bach, Fortunat Pintarič, Julija Bajamonti); 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Kampiča; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer - Ivan Minatti: 60-letnik; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno - Brian Patten: Pesmi; 23.15 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev.

Razprava o letošnjem proračunu v glavni skupščini konzorcija CAFO

Predvidena podražitev vode in primanjkljaj 180 milijonov lir

O finančnem načrtu za tekoče leto bodo razpravljali v glavni skupščini konzorcija CAFO v torek, 27. t.m. Finančno stanje v tej ustanovi se tudi v zadnjem letu ni bistveno izboljšalo, zato bodo morale občinečlanice tudi letos iz lastnih sredstev kriti kakih 180 milijonov lir primanjkljaja, ali približno pet odstotkov več kakor lani. Finančni načrt za leto 1984 pa prinaša tudi drugo presenečenje, tokrat za porabnike vode. Predvidena je namreč 10 odstotna podražitev. Višji dohodek je tudi že zapopaden v finančnem načrtu. Tarife naj bi se zvišale v drugi polovici leta. Prav o tem bo najbrž na torkovi skupščini veliko razprave. Tarife so se v zadnjem obdobju že dvakrat znatno zvišale, kar pa ni imelo bistvenega vpliva na uravnovešenje bilance. Edini uspeh teh odločitev je ugotovitev, da so se tarife, ki so v veljavi pri konzorciju CAFO, ki oskrbuje z vodo 16 občin na Goriškem, približale vrhu lestvice.

Konzorcij CAFO bo letos upravljal okrog 4,5 milijarde lir sredstev, kakor izhaja iz osnutka proračuna, ki bo predmet razprave. Od prodaje vode bodo vnovčili predvidoma 1,2 milijarde lir, približno prav toliko pa od prodaje zemeljskega plina. Ostale dohodke predstavljajo posojila in razna druga manjša vplačila.

V poročilu, ki je priloženo finančnemu načrtu je spet omenjeno vprašanje preureditve konzorcija in drugih podjetij, ki skrbijo za razdeljevanje vode in plina, v vidu gospodarnejšega poslovanja. Že pred leti je pokrajinska uprava naročila ustanovi Soges izdelavo posebne študije. Načrt je bil že tudi izdelan in čimprej naj bi na politični ravni sprejeli tako ali drugačno odločitev.

Glede investicij se v poročilu omenja, da se bodo v kratkem pričela dela na glavnem omrežju (8. skupina del) in na kraškem omrežju v vrednosti milijarde lir.

Konzorcij CAFO je nadalje zaprosil deželo za poseg v smislu zakona št. 49/82 za finansiranje načrta preureditve zajetja in omrežja na kraškem območju. Načrt naj bi odobrili v skupščini še v tem letu. Predvideni strošek investicije znaša okrog 8,5 milijarde lir. Z izvedbo načrta bi bile dokončno rešene vse težave v zvezi s kakovostjo in oskrbo pitne vode na območju treh občin na levem bregu Soče.

Tudi o tem bo predvidoma razprava na torkovi skupščini.

Proslava ob 40-letnici ustanovitve brigade Fontanot

V Ronkah bo jutri, na pobudo občinske uprave in krajevne sekcije VZPI-ANPI slovesnost ob 40-letnici ustanovitve partizanske brigade Fratelli Fontanot, v Suhorju v Beli krajini. Slovesnost bo v občinski sejni dvorani s pričetkom ob 18. uri. Govoril bo senator Silvano Bacicchi.

Nastopilo bo šest zborov

Junija v Doberdobu »Pesem ne pozna meja«

Zborovska dejavnost je brez dvoma najbolj priljubljena oblika kulturnega izražanja med našimi ljudmi. Dovolj je, da pogledamo, koliko zborov deluje na našem območju, pa se bomo prepričali o pomembni vlogi zborovske dejavnosti.

Da je to tako dokazuje tudi letošnja revija Primorska poje, ki je stopila v jubilejno, 15. leto z vsem navdušenjem, kot ga je imela na svojih prvih korakih. 127 zborov z obmejnega območja, ki se bodo zvrstili na 12 koncertih, je brez dvoma velik dogodek.

Iz teh razlogov je torej razumljivo, da je tudi ta dejavnost pomemben povezovalni člen pri utrjevanju prijateljstva in navezovanju novih stikov s sorodnimi skupinami. S temi predpostavkami so se člani kulturnega društva Jezero iz Doberdoba lotili priprave na letošnjo pevsko manifestacijo »Fesem ne pozna meja«, ki jo bodo pripravili v nedeljo, 3. junija, v Doberdobu. Na prireditvi bo poleg domačega moškega zbora nastopilo še 5 skupin, tri iz Slovenije in 2 iz zamejstva.

V nedeljo zjutraj je bil v Doberdobu, na sedežu društva Jezero, sestanek za pripravo letošnje revije. Poleg domačinov so se sestanka udeležili predstavniki društev Zgonik iz Branika, Svobode iz Trbovelj. Vesna iz Križa in Primorca iz Trebč. Na srečanju so izdelali podroben spored nedeljske prireditve, ki bo v Doberdob prav gotovo privabila veliko ljubiteljev glasbe. Upati pa je, da bo tokrat vreme naklonjeno prirediteljem, saj je pred 5 leti dež precej otežkočil celoten spored takratne revije.

Franc Valentinčič 80-letnik

Pred dnevi je v krogu družine Franc Valentinčič praznoval pomemben jubilej: 80. rojstni dan. Rodil se je namreč v začetku stoletja v Desklah, od koder se je kot 3-letni deček preselil z družino v Pevmo, kjer je ostal do pred nekaj leti, ko se je preselil v pevmsko naselje v mesto.

Že kot mladenič se je vključil v napredne tokove tedanje družbe in bil v Solkanu, ob Srebrniču in tovariših, med ustanovitelji tamkajšnje sekcije komunistične partije. Svojo predanost naprednim idejam je potrdil tudi med fašizmom, ko so ga dvakrat dali v zapor in med NOB, ko se je bil v Briško-beneškem odredu. Kasneje je postal poveljnik Narodne zaščite v Pevmi.

Svoje politično delo je nadaljeval tudi po vojni, ko je v tovarni Safog ustanovil celico KPI ter postal član pokrajinskega odbora. Za svoje zasluge na tem področju mu je pokrajinski odbor KPI izročil spominsko medaljo in diplomo.

K jubileju čestitamo in želimo še obilo zdravih in zadovoljnih let.

Razcep bi bili lahko preprečili ugotavljajo socialisti v CGIL

»Petkova splošna stavka pomeni dokončno razbitje enotnosti v sindikalni zvezi CGIL - CISL - UIL tudi na Goriškem. Vse to bi lahko preprečili«. Tako navaja tiskovno poročilo socialistične komponente delavske zbornice CGIL. Socialisti ne bodo sodelovali na jutrišnji manifestaciji v Tržiču in se ne pridružujejo splošni stavki, odklanjajo tudi sodelovanje na sobotni manifestaciji v Rimu.

Sicer pa je v tiskovnem poročilu največ pozornosti namenjeno pojasnjevanju okoliščin, ki so, žal tudi na Goriškem, pripeljale do razkroja v sindikalnih vrstah. Za razcepitev sta menda v največji meri odgovorni prav sindikalni zvezi CISL in UIL, saj so bili vloženi veliki napori, da bi se enotnost v delavskem razredu, ki je bila na Goriškem trdnejša in bolj dolgotrajna kakor drugje, ohranila. V ta cilj so bila usmerjena prizadevanja tako komunistične komponente v CGIL, kakor socialistov, ki so bili za to, da se splošna stavka okliče, vendar v prihodnjem tednu. Pripravljen je bil tudi že osnutek skupnega dokumenta, ki je naletel na soglasje komunistične komponente CGIL, odklonilno stališče pa v vrstah CISL in UIL. V tiskovnem poročilu socialistične komponente CGIL je nadalje izraženo obžalovanje, da je do razbitja enotnosti, kljub vsem poskusom preprečitve, prišlo.

Socialisti pozivajo v dokumentu na medsebojno spoštovanje in strpnost. Če bo jutrišnja manifestacija potekala v takem duhu, potem bo to element, na katerem bo mogoče v prihodnje spet graditi enotnost.

Nov sedež zadruge Discount v Tržiču

Nabavna zadruga Discount, ki šteje na območju Tržiča, Červinjana in Gorice že okrog 16 tisoč članov bo v kratkem odprla nove prodajne prostore in nov upravni sedež v Tržiču v Ulici C. A. Colombo.

Objek je že v gradnji in ga bodo v najkrajšem času tudi odprli.

Tako po načrtu zavoda IACP za letos

Dokončali bodo 217 stanovanj in pričeli gradnjo 240 novih

Na Goriškem bodo v teku leta izročili namenu 217 stanovanj, ki jih gradi ustanova za ljudske hiše, 240 stanovanj pa bodo pričeli graditi. Tako izhaja iz poročila o letošnjem proračunu ustanove IACP za goriško pokrajino. 85 stanovanj je v gradnji na območju goriške občine, ostala stanovanja pa gradijo v drugih krajih. Vrednost stanovanj v gradnji dosega skoraj 12 milijard, okrog 14,5 milijarde lir pa bo znašala investicija za stanovanja, ki jih bodo pričeli graditi med letom.

Nova stanovanja bodo gradili v Gorici (72 stanovanj), v Tržiču (38), Gradišču (18), Krminu (18) itd. Posebno pozornost in znatna sredstva bodo skušali tudi letos nameniti za izredna vzdrževalna dela na stanovanjskem fondu.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 32551.

V Krminu film o punk skupini Sex pistols

S filmom »The great rock'n'roll swindle« (Velika rock'n'roll goljufija), ki ga bodo vrteli v občinskem gledališču ob 19. in 21. uri, se nadaljuje danes v Krminu ciklus »E la nave va...« v organizaciji kulturnega združenja Micron C. Film — za Goriško je novost — je glasbena pripoved o znani britanski punk skupini Sex pistols, in o zabavni, skoraj groteskni »goljufiji«, ki jo je organiziral producent Malcom McLaren leta 1977, da bi lansiral ansambel, ki je sicer že bil znan v glasbenih krogih, čeprav ni posnel niti note. Film izhaja iz »goljufije«, da bi poudaril ogromno moč glasbenih sredstev obveščanja.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo obvešča udeležence nedeljskega tekmovanja - družabnosti, da bosta avtobusa vozila po sledečem razporedu: avtobus št. 1 odhod iz Sovodenj ob 6.45, iz Štandreža ob 7. uri. Avtobus št. 2 odhod iz Gorice (s Korna) ob 7. uri. Priporoča se točnost.

Glasovanje v okviru samoupravnega referenduma za mir in razorožitev v sovodenjski občini bo samo še danes od 10. do 12. ure in od 18. do 20. ure v občinski sejni dvorani v Sovodnjah.

Združenje slovenskih športnih društev in ARCI organizirata danes ob 18. uri v dvorani gluhonemih v Ul. Brass srečanje o novejši gibalni dejavnosti (aerobika). Sodelujeta Meta Zagorc iz Ljubljane in Elena Balboni iz Perugie. Ob 21. uri bo v veliki dvorani Kulturnega doma prikaz skupinske vadbe. Nastopili bosta skupini iz Ljubljane in Bologne.

Državni zavod »Ivan Cankar« sklicuje v torek, 27. t. m. ob 18. uri roditeljski sestanek. Sestanek bo na sedežu šole v Ul. Rismondo.

Danes ob 20. uri bo v spodnjih prostorih cerkve v Romjanu dr. Danilo Čotar iz Gorice predvajal zanimive diapozitive o naravi. Večer prireja slovenski ženski pevski zbor iz Ronk.

V okviru večerov Pričevanja in iskanja bo danes ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma dr. Jurij Bizjak govoril na temo »Božje razodetje in leposlovna spretnost piscev«.

Podkupnine za vozniška dovoljenja Dvanajst oseb v goriškem zaporu

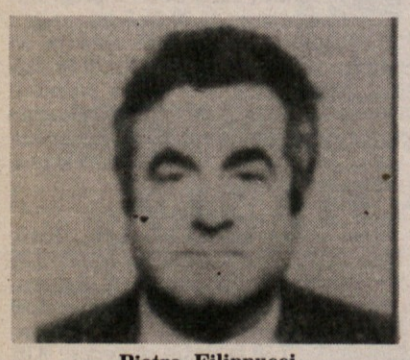

Pietro Filippucci

Vittorio Filippucci

Gianfranco Braidot

Milijon lir (več ali manj) za povoljnost nekaterih funkcionarjev pri nadzorništvu za motorizacijo v Gorici in Tržiču in za obvezno sodelovanje raznih posrednikov. To je bila formula, s katero si je marsikdo na Goriškem, Tržiškem in Videmskem priskrbel vozniško dovoljenje, ne da bi šel skozi križe in težave običajnega vozniškega izpita. Na isti način, seveda s sorazmerno prilagojeno vsoto, je bilo možno dokopati se tudi do vozniškega dovoljenja za težka vozila (kat. D-E) ali do tehničnega pregleda vozil, pri katerem ni potrebno posebej ugibati, kam je strmel inženir-inšpektor.

To verigo korupcije je odkrila in prekinila prometna policija iz Gorice in Vidma, ki je predvčerajšnjim zjutraj aretirala dvanajst oseb. Akcija bo predvidoma zelo odmevna, saj sta med njimi tudi brata Pietro in Vittorio Filippucci, solastnika istoimenske avtošole v Gorici, ki je med najbolj obiskanimi, še posebno za starejše Goričane pa pravi simbol vozniškega dovoljenja. Pietro (star je 43 let, stanuje v Ul. Nizza 9) in Vittorio (50 let, stanuje v Koprivnem, Ul. Cavour 63) Filippucci sta po obtožnici, ki jo je izdalo goriško pravdništvo, bila povezana z mrežo sedanjih in bivših funkcionarjev pri nadzorništvu za motorizacijo, čeprav ni še jasno, kakšna je bila njuna vloga. Pri ustnih in praktičnih izpitih naj bi vsekakor — po obtožnici — gledala skozi prste 61-letni Giorgio Hvastia in 52-letni Giorgio Bacchia, oba iz Trsta, pri tehničnih pregledih pa naj bi mižal 55-letni inženir Fernando Previdi, ki ima stalno bivališče v Rimu. Posredniška vloga je bila poverjena na Goriškem 64-letnemu Alcideju Vecchietu iz Koprivnega (stanuje v bližini Vittoria Filippuccija, in sicer na št. 60 v Ul. Cavour, pred upokojitvijo pa je bil zaposlen na nadzorništvu za motorizacijo) in 43-letnemu Gianfrancu Braidotu, Ul. Tonzig 11. Slednjega je policija pred kratkim aretirala zaradi žalitve javnega funkcionarja, drugače pa upravlja bencinsko črpalko v Ul. Brigata Re in je med Goričani precej poznan.

Na Tržiškem, kjer je trojica funkcionarjev nadzorništva tudi imela svoje posle, pa sta mešetarila s podkupljenimi vozniškimi dovoljenji 69-letni Vinicio Valentini (Ul. Bixio 10) in 54-letni Amedeo Centini iz Ul. Lungo Isonzo 53. Kot sta povedala poveljnika goriške in videmske prometne policije, podpolkovnika De Menech in Giuliano na včerajšnji tiskovni konferenci, je veliko interesentov za vozniška dovoljenja »brez« truda prihajalo tudi iz Karnije, oziroma iz Tolmeča, Pontablja itd. Vez med njimi in drugimi členi verige naj bi tkali 47-letni Enzo Beltrame in njegov 23-letni sin Piero, oba stanujoča v Pradamanu, in 31-letni Marino Barbacetto iz Zovella v občini Ravascletto.

Obroč okrog teh dvanajstih oseb se je kot rečeno sklenil predvčerajšnjim zjutraj, ko so jih agenti prometne policije iz Vidma, Gorice, Trsta in Rima (ker je Previdi živel v Rimu) aretirali in po kratkem postanku na sedežu poveljstva v Gorici prepeljali v goriški zapor. Kot je poudaril podpolkovnik De Menech, pa se preiskava ni še končala. Na mizi goriškega državnega pravdnika Mancusa je namreč poročilo, ki sta ga De Menech in Giuliano poslala pred časom in v katerem so imena še drugih 28 oseb, za katere pa sodstvo še ni ukrepalo. Kdo so? Kolikor je bilo dano razumeti, naj bi to bili lastniki podkupljenih dovoljenj, ki pa zaenkrat še vozijo s formalno zakonitimi dokumenti. Mimogrede — tudi avtošola Filippucci nadaljuje z delom, kolikor brata Filippucci nista edina lastnika, preiskava pa ni zajela delovanja šole kot take.

Naj še zapišemo, da so agenti prometne policije postali pozorni nad izdajanjem vozniških dovoljenj pred enim letom na osnovi številnih govoric. Pred desetimi meseci so v videmski pokrajini nabrali dovolj dokazov, da je akcija lahko postala konkretnejša in da je obrodila sadove. Obtožnica za aretirance ne bo za vse enaka, gotovo pa bodo prišla v poštev kazniva dejanja kot so goljufija, podkupovanje (aktivno in pasivno) in združevanje v zločinske namene.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

IVAN PREGELJ

VSEM GALJOTOM VILE V VAMP

v soboto, 24. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Il Console onorario«.
VITTORIA 17.30—22.00 »Fuga erotica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »Zero in condotta«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Vacanze di Natale«.
PRINCIPE 18.00—22.00 »La spiata«.
COMUNALE 18.00—22.00 »Io, Chiara e lo Scuro«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Zakaj se vse to meni dogaja«. 20.00 »Rojevanje«.
SVOBODA 18.00 in 20.00 »Charly in Vendy«.
DESKE Ni predstave.

Predstavljamo mlada junaka nove premiere »Talec« v našem tržaškem gledališču

NEVA LUKEŠ

Da se naše gledališče pripravlja še na zadnjo premiero v letošnji sezoni »Talca« irskega pisatelja Brendana Behana, smo v našem dnevniku že pisali. Morda pa naši čitatelji ter obiskovalci gledaliških predstav še ne vedo, da nastopata v tem delu tudi dva mlada igralca, ki obiskujeta zadnji letnik igralske akademije v Ljubljani in ki ju je v Trst pripeljal prav režiser Mile Korun, ki je tudi njun profesor. To sta Jagoda Tovirac in pa Janez Škof, prva doma v Ljubljani, drugi iz Medvod pri Ljubljani.

Naš intervju je stekel po končanih večernih vajah, tako nekako okrog 23. ure. Prav gotovo sta bila že oba utrujena in tudi sama nisem bila ravno spočita. Vprašanja so bila tako kratka, kot so bili kratki tudi odgovori. Sta tudi sicer tako redkobesedna? Ne bi mogla reči. Polurni razgovor je le prekratek, da bi se ljudje med seboj spoznali.

Seveda je stekel razgovor o pripravah na to novo premiero, ki bo konec marca v Kulturnem domu v Trstu. Vaje, sta mi povedala, so stekle že v začetku februarja. Zaradi obolenj v samem ansamblu pa so bile nekajkrat prekinjene in tako se je delo zavleklo.

Oba igrata v novem delu vlogi mladih junakov te igre, Jagoda Terezo, mlado dekle, ki je prišla iz samostana, ki je sirota in si išče delo ter prav po naključju pristane v bordelu. Še sama se tega dobro ne zaveda, kje je. No in tu se sreča tudi z mladim vojakom, ki ga igra Janez, v katerega se zaljubi in ki ga tudi ugrabijo kot talca in ga na koncu tudi ustrelijo.

»O konceptu same vloge bi težko kaj rekla« je dejala Jagoda, »ker ima koncept več plasti, kot tudi predstava sama. Sem pa zadovoljna, da mi je bila ta vloga zaupana.«

»No, jaz pa igram tega talca. To je angleški vojak, ki služi redno vojsko na Irskem in ga ugrabijo kot talca, da bi dosegli od britanskih oblasti izpustitev pripadnika IRE —, ki je tudi obsojen na smrt. No, mogoče tudi ne bi prišlo do usmrtitve, a na koncu se vsa zadeva tako zaplete, da ga vendarle ustrelijo.«

Kako pa sta se tudi sicer znašla v novem ambientu, med tržaškimi igralci?

Janez pove, da je bil v Trstu samo enkrat, ko je bil še majhen in je to torej njegovo drugo srečanje s tem mestom. Jagoda pa je že bila v tržaškem gledališču, enkrat celo kot članica pevskega zbora osnovne šole Trnovo, ki je nastopil prav v Kulturnem domu. Oba sta se tukaj dobro znašla, čeprav sta dejala, da je njuno bivanje tukaj prekratko, da bi se že spoznala s problematiko gledališča, pa tudi s problematiko slovenske manjšine.

»Vaje potekajo dopoldne in zvečer. Tistih nekaj prostih ur porabiva za kosilo in večerjo, potem si pa skušava še ogledati mesto samo.«

Sta že pred tem kaj nastopala v gledališču?

Janez je igral eno leto v Primorskem dramskem gledališču v Novi Gorici, Jagoda pa je tudi že nastopila v Ljubljani.

Ko se vrneta v Ljubljano ju čaka študij šolske predstave, s katero bodo zaključili zadnji semester.

Kaj pa potem?

»Sam bi najraje ostal izven gledališke hiše« pravi Janez, »toda verjetno to ne bo mogoče. Na vsak način pa še nisem o tem razmišljal.«

Tudi Jagoda bi si želela delati izven uradne gledališke institucije. »Mogoče bi se lahko zbralo več nas mladih, ki bomo morda brez službe, pa bi lahko ustvarili neko naše gledališče, ki bi potovalo naokrog. Tako bi izpopolnjevali tudi naše znanje, saj sama akademija bodočemu igralcu prav gotovo ne zadošča.«

Z željo, da bi nova premiera uspela, se je naš razgovor tudi zaključil.

na knjižni polici

Franz Kafka: AMERIKA

V zbirki Veliki pripovedniki je izšel nedokončani roman Franza Kafke: Amerika. Prevedel ga je Janez Gradišnik, spremno besedo pa je prispeval Anton Janko. Založnica Cankarjeva založba v Ljubljani je z izdajo tega romana v nakladi 400 izvodov, gotovo posredovala slovenskim bralcem zanimivo delo. Avtorjevo ime je že samo po sebi zadosten porok za to. Če namreč literarna teorija ugotavlja, da je Kafka na eni strani predstavnik, njegova dela pa izraz krize (pozno)meščanske umetnosti, da pa je obenem med najznačilnejšimi predstavniki moderne literature 20. stoletja, potem je treba njegova dela samo brati. In prav branje nedokončanega romana, posvečenega usodi mladega nemškega fanta v Ameriki v začetku našega stoletja, potrjuje vse tiste ugotovitve literarne teorije: o brezizhodnosti Kafkovega pisanja, o pesimizmu, o tragiki človekove usode, o brezizhodnosti, človekovi stiski, strahu, utesnjenosti. Res je sicer, da je bilo prav o Kafki, njegovi literaturi in njegovih gibalih pisanja veliko napisanega, da pa je mogoče kljub vsemu vsakemu bralcu po svoje vrednotiti to pisanje. Avtor spremne besede skuša na kratko povzeti vse te bistvene značilnosti ocen Kafkovega pisanja in posredovati slovenskemu bralcu bistvene ugotovitve Kafkove proze, ki še vedno buri bralce, zlasti one mlajših generacij. In prav zato je potrebno branje Kafke in razmišljanje o zapisanem, k čemur naj pripomore tudi spremna beseda.

V romanu Amerika pripoveduje Kafka o Karlu Rossmanu, ki so ga starši zaradi izbrisa družinske sramote komaj šestnajstletnega poslali v Ameriko. Bilo je to v začetku našega stoletja in Amerika je takrat na široko sprejemala priseljence. Večina od njih pa se je znašla na najnižji stopnici družbene lestvice. Po prvih dveh mesecih slučajne sreče pri bogatem stricu je mladi Karl v rokah dveh klateževv, ki ga izkoriščata in mu tudi onemogočita prvo pošteno zaposlitev v hotelu pri dvigalu, ki mu sicer obeta prvi vzpon. Vse česar se loti mu spodleti, zaman so fantova prizadevanja, da bi se zaposlil, ustalil, uredil, pridobil ustrezen družbeni položaj, saj je bil v stari domovini Nemčiji vendar gimnazijec. Vse to v novem svetu nič ne velja in šele prijava velikemu ljudskemu oklahomskemu gledališču obeta, da bo mladi fant našel pravo pot. Ali pa tudi ne. Roman se tu namreč konča in bralcu je prepuščeno kako si tolmači nadaljnjo fantovo usodo v Ameriki. Ali bo Karl Rossman ostal na isti stopnji klateža, priložnostno zaposlenega delavca z dna družbene lestvice, človek, s katerim vsi po mili volji pometajo; ali pa pomeni odločitev za oklahomsko gledališče simboličen preokret, možnost preživetja človeka kot posameznika. Priložnost za spremembo je enkratna, je pa tudi zadnja, ki se fantu ponuja. Izgubljeni fant se v tehniziranem svetu ne znajde, pisatelj mu nakaže možnost nekega novega sveta, ki je lahko utopija, (o tem lahko sklepamo po prikazu oklahomskega velikega gledališča s trobentami, angeli in hudiči), ali pa resničnost. Ali bo rešitev uspela, tega pa pisatelj ne pove. Roman ostaja torzo, bralcu pa je na voljo le razmišljanje o vsem.

Čeprav je pripoved o doživetjih in usodah mladega fanta v Ameriki živahna, razgibana in zanimiva, pa vendar pisatelju ne gre za same dogodke, niti za družbeno kritiko, niti za nakazovanje neke rešitve. Junak pripovedi živi v stalnem strahu pred okoljem, ki ga obvlada in terorizira, zaman je vsak njegov poskus, da bi se rešil, da bi uspel, da bi sam odločal o sebi in svoji usodi. Pri tem je še stalno utrujen, izmučen, zaspan in neodločen, da bi kaj storil in se povrh vsega še zaveda, da zaenkrat ne more uspeti. In v tem prikazu ogrožanja človekove humanosti, v brezizhodnosti poskusa poti nazaj, je bistvo Kafkove literature, tudi romana o Karlu Rossmanu in o Ameriki ob začetku našega stoletja.

Vsekakor je ob knjigi zanimivo razmišljanje o tem kakšen velik duh je bil Kafka, kakšne ideje so vzgibavale njegovo pisanje in kaj nam je hotel sporočiti v romanu o Ameriki, ki je sploh ostal v rokopisu in ga je le naključje ohranilo današnjim rodovom, saj ga izvrševalec oporoke ni uničil, temveč objavil. To je bilo natanko pred šestdesetimi leti.

Sl. Ru.

Primer, o katerem se veliko razpravlja

Prof. Leo Buscaglia - učitelj ljubezni v sodobnem hladnem in odtujenem svetu

BOJAN BREZIGAR

»Nič novega ni v tem, kar pišem. To so vse stvari, ki so znane že stoletja. Jaz jih samo interpretiram.«

»Jaz širim ideje, ne dajem odgovorov na vprašanja. Ne sprašujte me, kajti ne bom vam odgovoril. Pogovarjajmo se raje. Vsi se imamo še marsikaj naučiti o . . . ljubezni.«

Tako se predstavlja Leo Buscaglia, Italijan po rodu, Američan po rojstvu, po vzgoji, po miselnosti, po šarmu pa nedvomno spet Italijan. Ne, Leo Buscaglia ni zadnji »latin-lover«, ki je osvajal širom po Ameriki in je prišel sedaj osvajat srca v Italijo. Leo Buscaglia je profesor, na univerzi Južne Kalifornije, poučuje: ljubezen.

Da, prav tako, ljubezen poučuje. Pa, da bo takoj jasno, nobene pornografije ni tu, seksa prav tako ne, tudi erotike ne. Sama čista ljubezen, kot pojem zbliževanja med ljudmi, ljubezen, kot alternativa samoti. Ljubezen poučuje in o ljubezni piše. Njegov prihod v Italijo soupada z izdajo njegove prve knjige v italijanščini. »Vivere, amare, capirsi« je naslov angleškega izvirnika »Living Loving Learning.«

Zakaj pa je Buscaglia nenadoma tako zanimiv, da mu je vredno odmeriti toliko prostora? Zaradi svojih knjig, vendar. Napisal jih je osem in skupno je prodal v Ameriki 18 milijonov izvodov: rekord vseh časov za tako kratko obdobje. Pa še en rekord je tu: v zadnjem letu je bilo istočasno pet njegovih knjig v lestvicah ameriških bestsellerjev: nihče ne beleži takega uspeha. Knjiga, ki jo je sedaj izdal tudi v italijanščini, je bila v ZDA na prvem mestu najbolj prodanih knjig neprekinjeno leto dni, prvo mesto pa je osvojila že prvi teden, ko je bila v prodaji.

Odkod tak uspeh je vprašanje, s katerim se bodo verjetno podrobneje ukvarjali sociologi. Sam Buscaglia ga tako razlaga: »V Ameriki se vsi podijo za denarjem, težave so pri ohranjevanju družin. Število razporok je doseglo že polovico vseh poročenih parov. Ob prvem sporu se mož in žena pozdravita in gresta vsak svojo pot. Otroci samevajo, nihče več ne ve, kaj je ljubezen. Zato so vsi tako željni ljubezni.«

Knjige niso nastale kar tako. Za njimi je dolgoletno delo, ki ga Buscaglia ne zanika. O ljubezni piše na osnovi dolge priprave, ki si jo je pridobil v letih svojega študija. Kot profesor pedagogije se je še kako ukvarjal s problematiko človekovih odnosov, prebral in preučil je številne stare tekste, predvsem dela velikih avtorjev Daljnega vzhoda, Japoncev, Kitajcev, Tajcev, Indijcev. Najprej je pisal razprave o tej problematiki, »knjige, ki jih ni nihče bral,« kot sam pravi. Nato pa, pred dobrim desetletjem, je na univerzi spoznal, kako daleč je teorija od stvarnosti in kako potrebuje mladina besed ljubezni. »Potem smo se začeli skupaj učiti ljubezni«, pravi Buscaglia in njegove lekcije so se spremenile v »love class«, razred ljubezni v najglobljem in najlepšem pomenu besede. Tako so nastale knjige »Because I am human« (Ker sem človeško bitje), knjiga s fotografijami o svetu, kot ga vidi štiriletni otrok; »Love« (Ljubezen) o ljubezni kot združevalnem činitelju človeštva: »The Way of the Bull« (Bikova pot), sodobna interpretacija znanega dela »Zen« kitajskega mojstra Kakuana (Deset bikov), kjer je bik simbol vitalnosti, resnice in akcije, knjiga o tem, kaj mora narediti človek, da odkrije samega sebe. Pa še »The Disabled and their Parents: a Counseling Challenge«, izziv naj se z ljubeznijo ukvarjamo s problematičnimi otroki in z njihovimi starši. In še bi lahko naštevali, vse do »The Fall of Freddie the Leaf-a Story of Life for all Ages« (Padec lista Freddie - življenjska zgodba za vsako starost), nežna pravljica s čudovitimi fotografijami življenjske poti lista, od trenutka ko požene, preko letnih časov, dokler ne usahne in odpade ter ga na tleh prekrije sneg. Prikaz življenja, kjer smrt ni tragični konec vsega, ampak le dogodek, s katerim se obstoj posameznika mirno konča, a ne zaustavi teka življenja.

To je torej osnova, na kateri je Buscaglia gradil svoj uspeh. Dokaj skromna, bi lahko rekli. Nič novega, pravi avtor sam. »Vse to je staro že stoleja: jaz sem ljubezen prejel od staršev. Matere Rose in očeta Tullia, a ljubezen me nista učila, vsi trije smo jo doživljali. Bralci s knjigo v roki skupaj z menoj doživljajo to ljubezen.«

To je pravzaprav tudi res. Knjiga se zelo lepo bere, prave vsebine sicer ni (lahko jo začnete brati na katerikoli strani, pravi avtor sam), je pa mnogo tistih čustev, ki jih današnji svet pogreša.

Odtod velik uspeh Buscaglie, odtod 18 milijonov prodanih knjig. Ni, da bi taka številka narekovala skromnost, pa tudi Buscaglia ni skromen, čeprav tega noče pokazati. Pa kaj bi, saj so njegov značaj, njegova šarmantna postava z nenehnim nasmeškom na ustnicah, njegove oči, njegov toplo pojoč glas najlepše dopolnilo vsebini njegovih knjig. Vse to je »primer Buscaglia«. Primer, ki bo ostal zapisan v zgodovini svetovne literature po rekordnih številkah, pa tudi po tem, da je njegova edina zasluga v tem, da je znal na prijeten in enostaven način povedati tisto, o čemer so drugi pisali dolge znanstvene razprave.

In končno tudi po tem, da je znal v tem svetu seksa in pornografije ponovno poiskati pravo dimenzijo pojma, ki mu pravimo ljubezen.

Prispevajte za

Dijaško matico

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

96.

»Moj bog Karlo, kako dolgo te bom še čakala? Cela večnost je minila, kar te ni bilo!«

»Nič več me ne bo treba čakati! Če želiš, se poročiva jutri!«

»Sem za to, da se poročiva. Ali tako hitro mati ne bo dovolila...«

Oči so ji zasijale in ugasnile.

»Saj nisi otrok! Polnoletna si in razpolagaš sama s seboj! Prepričan sem, da oče ne bo imel nič proti!«

»Vem! Toda, ti boš odšel nazaj, vojna je in lahko se ti kaj zgodi,« je odvrnila žalostno.

»Nikamor nazaj, draga moja! Nikamor! Tu bom ostal, v hosti!« je dejal tako odločno, da ga je objela in se stisnila k njemu.

Sonce se je nižalo, v siju večerne svetlobe je listje žarelo v ognjeno rumeni barvi. Reka pa je imela barvo neba, svetlo modro, kot so bile njene oči in njuna ljubezen, stkana iz odpovedovanja, hrepenenja in negotove prihodnosti.

»Rada bi imela otroke,« je rekla.

»Saj jih boš! Življenje se nama bo šele začelo!«

Šla sta med drevje, kjer sta se sestala pred leti. Nekoč, ko jo je dolgo čakal, je v lipo vrezal začetnice njunih imen. Zdaj se je skorja zarasla in črke so se povečale.

Na gozdnem mahu in svežem listju sta se ljubila, dokler ni mesečina posrebrila reke.

Spremil jo je domov. Njena mati ga je sprejela s prezirljivim pogledom.

»Od kod si se pa ti vzel, Bečanov?!« je rekla, ne da bi skrivala nezadovoljstvo. Tudi postregla mu je nerada. Pustila ju je sama in odšla v kuhinjo.

»Ni vredno, da bi jo kakorkoli vznemirjala. Prepustiva stvar času, se bo že navadila nate, saj se je že na marsikaj!«

Preden se je poslovil, mu je povedala, da je tudi njen brat nekje v bližini in da po hribih organizira odpor.

XI.

Doma so se Karla brezmejno razveselili. Mati je bila že nekaj dni nemirna. Napovedovala je, da se bo najbrž vrnil starejši sin. V sanjah ga je videla, kako se pelje domov.

Franeta že nekaj časa ni bilo; mlajši bratje so ga težko čakali, ker jim je bil obljubil, da jih bo v Žlebniku učil streljati.

Namesto njega pa je prišel Janez, poveljnik prve partizanske skupine v Brkinih, ki je po vaseh v obeh smereh južno in severno od kopaste gore organiziral Osvobodilno fronto. Zbirali so somišljenike, ki naj bi pomagali četi s hrano in obvestili. Trenutno so se največ gibali po Pivškem.

V čast Karlove vrnitve so ženske pripravile majhno pojedino. Po večerji je Karlo oznanil:

»Nič več nazaj! Pa tudi čez Javornik ne! Tu bom ostal in puške bomo vzeli v roke!«

»Tako je prav, Karlo!« je rekel Janez. »Priključil se boš mojim borcem. Radi te bomo sprejeli medse!«

Ponujal se je tudi Edvin, celo Lojze in Kristina bi bila šla z njimi.

»Vi še počakajte! Premladi ste! Sedaj sprejemamo samo odrasle fante!«

Bečanka je poslušala pogovor mladih zagnancev, ki jih je oče še podžigal, in dejala:

»Mar mislite vi, ki vas je samo peščica, pognati vso italijansko vojsko čez Piavo? Počakajte malo, da omagajo na svetovnih frontah,« je mati ponovila župnikovo misel. Slutila je, da utegne Bečan s svojo naglico pognati sinove v prvo bojno črto in v pekel, ki se šele pripravlja.

Po polnoči je družina polegla k počitku. Karlo in Janez, ki sta bila stara znanca, sta ostala sama ob štefanu vina. Počasi sta pila in se razvnemala v uporniškem ognju. Karlo je samo poslušal. Bil je daleč in zanimalo ga je vse, kar se je medtem tu zgodilo. Janez mu je povedal, s kakšno nalogo vodstva odpora prihaja in kaj vse načrtujejo njegovi fantje, ki se pripravljajo na boj.

Janez je pred Karlom razgrnil karte. V Ljubljani so mu naročili, naj začno z napadi na najobčutljivejše sovražnikove točke. Na manjše postojanke, prometne zveze, vojaške kamione. Govoril je vzneseno. Krilil je z rokami, oči so mu žarele, kot bi videl pred seboj, kako se besede spreminjajo v ogenj in eksplozije.

Po včerajšnjih povratnih četrtfinalnih srečanjih v treh evropskih nogometnih pokalih

Roma, Juventus in Hajduk bodo igrali v polfinalu

POKAL PRVAKOV

Dinamo Berlin — Roma 2:1 (0:0)

STRELCI: Oddi v 56. bin., Thom v 76. min. in Ernst v 86. min.

ROMA: Tancredi, Nela (Oddi), Bonetti, Righetti, Falcao, Maldera, Conti, Cerezo (Chierico), Pruzzo, Di Bartolomei, Graziani.

DINAMO: Rudwaleit, Grether, Trieloff, Troppa, Maek (Netz), Schulz, Terletski, Backs (Prange), Ernst, Raab, Thom.

VZHODNI BERLIN — Roma se je s pametno igro brez težav uvrstila v polfinale pokala prvakov. Dinamo je od vsega začetka močno napadel in predvsem s predložki pred gol ter streli od daleč skušal presenetiti Tancredija, vendar je bila obramba Rome vedno na mestu. Po drugi strani si je Roma v protinapadih že v prvem polčasu ustvarila nekaj ugodnih priložnosti, ki pa so ostale neizkoriščene.

V drugem polčasu je bila slika na igrišču enaka. Dinamo je jalovo napadal, Roma pa je iz protinapada preko Oddija prešla v vodstvo. S tem je bilo za domačine konec vsakega upanja in Roma si je ustvarila še nekaj priložnosti za povečanje vodstva, proti koncu tekme pa je popustila in dovolila domačinom, da so izenačili in nato dosegli še zmagoviti zadetek.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Juventus — Haka Valkeakoski 1:0 (1:0)

STRELEC: Tardelli v 14. min.

JUVENTUS: Tacconi, Gentile, Cabrini, Bonini, Brio, Scirea, Penzo, Tardelli (74' Prandelli), Rossi, Vignola, Boniek (81' Tavola).

HAKA VALKEAKOSKI: Huttunen, Vilen, Lehstinen (70' Setala), Vuorinen, Ranta, Kolar, Nissinen, Huoviala (83' Pakkanen), Valvee, Salonen, Kujanpaa.

TURIN — Z zmago 1:0 v povratnem srečanju proti Haka Valkeakoskiju se je Juventus pvrstil v polfinale pokala pokalnih prvakov. Končni uspeh domačinov ni bil nikoli vprašljiv, saj so ves čas tekme stalno oblegali vrata izvrstnega finskega vratarja Huttunena, ki ima največ zaslug, da so bili gostje minimalno poraženi. Poleg gola Tardellija, je Juventus dosegel še dva gola, ki pa ju je sodnik razveljavil. Po doseženem golu so domačini zaigrali dosti bolj lagodno in so pazili predvsem na to, da prednost zadržijo in ne dovolijo gostom presenečenja.

POKAL UEFA

Hajduk — Sparta 2:0 (1:0, 1:0, 1:0)

STRELCA: Gudelj v 18. min. in Sliškovič v 119. min.

HAJDUK SPLIT: Simovič, Cukrov, Šušnjara, Gudelj, Damir Čop, Rožič, Vulič, Sliškovič, Jerolimov (Davor Čop), Čelič, Prekazi.

SPARTA PRAGA: Olejar, Straka, Hašek, Sčasny, Berger, Benk (Jarolim), Griga, Chovanec, Calta, Prochazka (Skuhra),

SODNIK: Valentine (Škotska).

SPLIT — Splitski Hajduk se je uvrstil v polfinale pokala UEFA po podaljških in po srečnem golu Sliškoviča v predzadnji minuti drugega podaljška, ko je iz prostega strela z leve strani presenetil vratarja Sparte, ki je pričakoval predložek pred gol. Tekma sama ni bila kvalitetna in je v glavnem potekala med obema kazenskima prostoroma. Pravih priložnosti je bilo na obeh straneh malo pa še te so ostale neizkoriščene, saj sta bila gola bolj plod srečnega naključja kot pa dobro izpeljanih akcij.

TAKO VČERAJ V TREH EVROPSKIH NOGOMETNIH POKALIH

POKAL PRVAKOV

- **Dundee United (Škot.) — Rapid (Av.) 1:0**
  prva tekma 1:2, kvalificiran: Dundee United
- **Dinamo Berlin (NDR) — ROMA (It.) 2:1**
  prva tekma 0:3, kvalificirana: Roma
- **Dinamo (Rom.) — Dinamo Minsk (SZ) 1:0**
  prva tekma 1:1, kvalificiran: Dinamo Bukarešta
- **Benfica (Port.) — Liverpool (Angl.) 1:4**
  prva tekma 0:1, kvalificiran: Liverpool

POKAL POKALNIH PRVAKOV

- **Manchester United (Angl.) — Barcelona (Šp.) 3:0**
  prva tekma 0:2, kvalificiran: Manchester United
- **Šjahtor Donjeck (SZ) — Porto (Port.) 1:1**
  prva tekma 2:3, kvalificiran: Porto
- **JUVENTUS (It.) — Haka Valkeakoski (Fin.) 1:0**
  prva tekma 1:0, kvalificiran: Juventus
- **Aberdeen (Škot.) — Ujpest Dosza (Madž.) 3:0**
  prva tekma 0:2, kvalificiran: Aberdeen

POKAL UEFA

- **Austria (Av.) — Tottenham Hotspur (Angl.) 2:2**
  prva tekma 0:2, kvalificiran: Tottenham
- **HAJDUK (Jug.) — Sparta Praga (ČSSR) 2:0**
  prva tekma 0:1, kvalificiran: Hajduk
- **Spartak Moskva (SZ) — Anderlecht (Belg.) 1:0**
  prva tekma 2:4, kvalificiran: Anderlecht
- **Sturm Graz (Av.) — Nottingham Forest (Angl.) 1:1**
  prva tekma 0:1, kvalificiran: Nottingham

DISCIPLINSKI UKREPI

Piscedda (Lazio) izključen za 4 kola

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je tokrat dokaj ostro ukrepala.

V A ligi je namreč izključila Pisceddo (Lazio) kar za štiri kola. Prepoved igranja za eno kolo pa so prejeli: Bagni (Inter), Galbiati (Torino), Onofri (Genoa), Platini (Juventus), Verza (Milan) in Spinozzi (Lazio).

V B ligi je izključen za dve koli Pellicanò (Arezzo), za eno kolo pa: Cervone (Catanzaro), Mannini (Como), Mazzoni (Cremonese) in Strappa (Varese).

Vaterpolo: sinoči v Trstu

VISOKA ZMAGA ITALIJE

Italija — Jugoslavija 14:6 (1:2, 4:0, 6:3, 3:1)

STRELCI za Italijo: Fiorillo 5, Galli 4, Baldinetti 2, Steardo 1, D'Angelo 1; za Jugoslavijo: Milanović 3, Andrić 2, Lušić 1.

TRST — V sinočnjem prijateljskem srečanju v vaterpolu članskih reprezentanc je Italija visoko premagala okrnjeno postavo Jugoslavije, ki je bila enakovredna »azzurrom« le v prvi četrtini.

Italijanski vaterpolisti so bili v ostalih treh četrtinah odločno boljši in tudi zasluženo zmagali. Junak sinočnje tekme je bil gotovo Fiorillo, ki je dosegel kar pet zadetkov, zelo uspešen pa je bil tudi Galli s štirimi goli.

V jugoslovanski reprezentanci je zadovoljil le Milanović, strelec treh zadetkov.

»Under 18«

Italija — Jugoslavija 10:11 (2:2, 0:3, 5:2, 3:4)

STRELCI za Italijo: F. Porzio 7, Martelli 1, G. Rossi 1, Ferretti 1; za Jugoslavijo: Šimenc 3, Vasović 3, Gočanin 4, Santini 1.

Vaterpolisti Jugoslavije (pod 18. letom) so se oddolžili Italijanom za torkov poraz in zmagali z golom razlike. Tudi v tem srečanju je bil zopet odličen Francesco Porzio, ki je dosegel kar sedem zadetkov. V jugoslovanski reprezentanci pa je pokazal največ Vasović. (bl)

V prvi kvalifikacijski tekmi za uvrstitev v sklepni del tekmovanja za nastop na Pokalu prijateljstva je združena ekipa Friulexport nepričakovano gladko premagala borovke, ki nastopajo v za dve ligi višjem prvenstvu. Tekma je predvsem potrdila slabost Borove ekipe, ki se je letos znašla v neljubem položaju, da igra v prvenstvu, ki mu objektivno ni kos, vendar to dejstvo ne zmanjšuje pomena zmage mladih odbojkaric Friulexporta, ki so ob zanje običajnih pavzah pokazale tudi cela obdobja izredno temperamentne in tehnično dovršene odbojke. Še največ so tokrat pokazale v polju, kjer najbolje pride do izraza želja po zmagi in čedalje več novih uspehov.

Kot znano se skupaj z Borom in Friulexportom za še edino prosto mesto, ki vodi v finale (Meblo, Sloga in Breg so že kvalificirani) poteguje tudi Kontovel Electronic shop.

Kvalifikacije pokala prijateljstva

Zmaga Friulexporta

Bor — Friulexport 0:3 (10:15, 12:15, 13:15)

BOR: Furlanič, Čač, J. Tomsič, Jazbec, Bandi, Godina, Ferluga, Pečar, Vodopivec in Favaretto.

FRIULEXPORT: Požar, Ušaj, Venier, V. in S. Stoper, Pertot, Garbini, Umek in Žerjal.

Drevi v prvi italijanski košarkarski ligi v Trstu

Bic proti Indesitu za nov par točk

Ko manjka le še pet kol do konca, postaja položaj v A-1 ligi iz kola v kolo zanimivejši.

Tako boj za prva mesta, ki dajejo možnost za boljše startno mesto v končnici prvenstva (»play-off«), kot boj za obstanek, sta še vedno zelo ogorčena.

Medtem ko sta San Benedetto in Binova že obsojena, sta imena drugih dveh ekip, ki se bosta selili v A-2 ligo, še neznani. Prav gotovo pa je, da bosta izpadli dve izmed teh štirih ekip: Latini, Scavolini, Simmenthal ali Bic.

Tržaške navijače bržkone najbolj zanima usoda De Sistijeve ekipe. Tržačani so v zadnjih tekmah igrali kot prerojeni in štirikrat zaporedoma zmagali. Za obstanek jim sedaj mogoče zadostujeta le še dve zmagi, zaradi negativnega obračuna v medsebojnih srečanjih z Latinijem in Simmenthalom pa morajo za skoraj matematični obstanek osvojiti tri zmage. Bic to možnost lahko izkoristi drevi z Indesitom.

Tudi Nikolićev Scavolini ima lepe izglede, da se reši. Četudi mu koledar ne prisoja lahkih tekem (Granarolo in Bic doma, Honky, Indesit in Simac na tujem), ima Scavolini možnost, da osvoji vsaj dve zmagi, ki bi mu verjetno že zadostovali za obstanek. Ekipa iz Pesara ima namreč pozitiven obračun v medsebojnih spopadih z Latinijem (dve zmagi) in Simmenthalom (boljša koš-razlika), medtem ko je v Trstu visoko izgubil, a bo sprejel tržaško ekipo v goste prav v zadnjem kolu.

Simmenthalu in Latiniju pa se ne obeta nič dobrega. Tudi tri zmage v preostalih petih tekmah bi lahko ne zadostovale za obstanek. Štiri zmage pa bo ekipama iz Brescie in Forlija zelo težko doseči, saj igra Simmenthal doma s Honkyjem in Peronijem, na tujem pa s Simacom, Febalom in Jollycolombanijem, Latini pa doma s San Benedettom in Indesitom, na tujem pa s Febalom, Honkyjem in Berlonijem.

Kaj pa, če bo na koncu več ekip z enakim številom točk?

V tem primeru sta v večini primerov favorita za obstanek Simmenthal in Scavolini, ki prednjačita v posebnem seštevku neposrednih spopadov med temi štirimi ekipami. Bic bi v takem primeru ostal v ligi le, ko bi isto število točk imeli Bic, Latini in Scavolini in bi se od treh dve ekipi rešili pred izpadom (bi torej Simmenthal imel vsaj dve točki manj). (Marko)

DREVIŠNJI SPORED (20.45)

Bic - Indesit; San Benedetto - Binova; Febal - Latini; Berloni - Star; Peroni - Jollycolombani; Honky - Scavolini; Simmenthal - Simac; Granarolo - Bancoroma.

V A-2 ligi bo drevi videmski Gedeco igral doma proti moštvu Mangiaebevi iz Ferrare.

Ženski veleslalom za svetovni pokal

T. McKinney (ZDA) prva

ZWIESEL — V zahodnonemškem smučarskem središču Zwieslu je bil včeraj na sporedu veleslalom žensk za svetovni pokal. Zmagala je Američanka Tamara McKinney medtem ko se nobeni od Italijank in Jugoslovank ni uspelo uvrstiti med prvo petnajsterico.

VRSTNI RED

1. McKinney (ZDA) 2'13''28; 2. E. Hess (Švi.) 2'14''05; 3. Fernandez - Ochoa (Špa.) 2'14''28; 4. Kiehl (ZRN) 2'14''43; 5. Nelson (ZDA) 2'14''44; 6. Barbier (Fra.) 2'14''48.

SKUPNA LESTVICA ZA SP

1. E. Hess (Švi.) 247; 2. H. Wenzel (Liecht.) 238; 3. McKinney (ZDA) 190; 4. I. Epple (ZRN) 178; 5. Figini (Švi.) 166; 6. Cooper (ZDA) 161.

- **OCLEPPO PRESENETIL.** Za veliko presenečenje prvega kola mednarodnega teniškega turnirja v Milanu za trofejo »Cuore Cup« je pripravil Italijan Gianni Ocleppo, ki je premagal Američana Cipa Hooperja s 6:3, 0:6, 7:6.
- **NAVRATILOVA POŠKODOVANA.** Zaradi poškodbe na nogi je ameriška teniška igralka Martina Navratilova odstopila na mednarodnem turnirju v Dallasu.
- **DIRKA PO KAMPANIJI.** Danes bo kolesarska dirka po Kampaniji, ki se je ne bo udeležil Francesco Moser. Favorit je zato Giuseppe Saronni.

mladinske igre

KOŠARKA

Addobati — Levstik 51:116 (22:48)

LEVSTIK: Prašelj, Gruden 6, A. Sterni, Sedmak 3 (1:3), I. Pertot, A. Pertot 2, Rupel 7 (3:6), Cingerla 16, Žagar, Sterni 82 (7:20).

V tretji tekmi mladinskih iger so dijaki šole Levstik drugič zaporedoma zmagali. Tokrat so z lahkoto odpravili dijake šole Addobati. V 10. minuti igre so »plavi« že vodili s 23:12 in to prednost še povečali do konca prvega polčasa (48:22). S tem je bilo praktično tekme konec, saj so naši v nadaljevanju prednost še povečali ter dobesedno nadigrali nasprotnika. V vrstah ekipe Levstik sta zopet zablestela Erik Cingerla in Peter Sterni, ki je tokrat dal kar rekordno število točk, to je 82. (R.M.)

ŽENSKA ODBOJKA

Kosovel - Borgo S. Sergio 2:0 (15:7, 15:6)

Borgo S. Sergio - Levstik 2:0 (15:3, 17:15)

Levstik - Kosovel 0:2 (13:15, 0:15)

KOŠARKA

KADETI

Dom - Mobilcasa 94:75 (48:37)

DOM: Grusovin 18, Corsi 28, Košuta 4, Orzan 12, Poberaj, Roner 2, Bric 30, Rinelli, Čubrilo.

Domovi kadeti so v Krminu izbojevali prvo zmago na tujem. Tekma je bila v začetku še kar izenačena, nato pa so domovci bolj zagrizeno igrali in si na koncu prvega polčasa priborili 11 točk prednosti. V drugem delu igre se niso igralci Mobilcase nikoli približali »belo-rdečim«, kljub »pressingu«. Bergočevi varovanci so z lepo in učinkovito igro povsem zasluženo premagali nasprotnika. Izkazali so se posebno v hitrih protinapadih. Pohvala gre vsem igralcem, predvsem Bricu, ki je bil res nerešljiva uganka za nasprotnikove branilce. Sedaj se domovci borijo za tretje mesto na lestvici, da bi dosegli cilj, ki so si ga zastavili na začetku prvenstva. (Mar. Co.)

MINIBASKET

Bor A - CL Porto 71:28 (38:12)

BOR A: T. Dazzara 6, Pavlica 9, K. Dazzara 8, Rudež 2, Grbec 1, Jelerčič 4, Oberdan 8, Gregori 6, Doles 2, Pregarc 23, Milone 2.

Bor A se je poslovil od turnirja »Zini & Rosenwasser« z deveto zaporedno zmago. Verjetno je to bila najboljša tekma naših, saj so zelo dobro igrali v obrambi in prestregli veliko število žog. Pripomniti je treba, da so »plavi« igrali brez treh boljših in višjih igralcev. Vsi so se izkazali, saj je vsak dal koš. Borovci so torej prepričljivo zmagali v drugi jakostni skupini in dokazali, da sodijo v višjo kategorijo. Sedaj jih čaka drugo prvenstvo, to je turnir »Plasmon«, v katerem se bodo naši pomerili z najboljšimi tržaškimi ekipami. (Luka)

3. ITALIJANSKA LIGA

Castelfranco zmagal

V sinočnji zaostali tekmi košarkarskega prvenstva C-1 lige je Castelfranco, proti kateremu bo Jadran igral v soboto, premagal v Forliju domače moštvo Caveje s 85:82.

Castelfranco ima sedaj na lestvici 30 točk, to je dve več kot jadranovci.

naše ekipe v odbojkarskih prvenstvih

1. MOŠKA DIVIZIJA

SOVODNJE — SOČA 3:1
(15:5, 12:15, 15:6, 15:10)

SOVODNJE: Prinčič, Čevdek, Gulin, Vizintin, Cej, Cijan, Devetak, Černic, Butkovič, Klanjšček.

SOČA: Ma. Černic. Kovic, Gergolet, M. Černic, Giantin, Pisk, Fajt, Malič.

Pred številnimi gledalci so Sovodenjci v povratni tekmi zasluženo premagali Sočo in se tako gostom oddolžili za poraz v prvem derbiju.

V prvih dveh setih smo prisostvovali nezanimivi odbojki in šele v tretjem setu sta obe šesterki zaigrali bolj sproščeno. Najbolj zanimiv je bil četrti set, saj je po vodstvu gostov z 9:0 že vse kazalo, da bo tekma odločena v petem setu, vendar je Soča potem povsem popustila in izkušeni Sovodenjci so to takoj izkoristili. Pri domačih je bil najboljši Cijan, pri Soči pa Marjan Černic.

OLYMPIA — LUCINICO 1:3
(12:15, 15:10, 11:15, 7:15)

OLYMPIA: Jarc, Maraž, Dorni, Pola, Cotič, Špacapan, Komjanc, Kosič, Bertolini.

Olympia je v srečanju z neposrednim tekmecem za uvrstitev v finalni del doživela nepričakovan poraz. Plavi so zaigrali vse preveč nezbrano in neučinkovito, da bi lahko premagali solidne goste iz Ločnika.

LIBERTAS CAPRIVA - NAŠ PRAPOR SOŠOL 3:2
(13:15, 15:11, 15:13, 9:15, 16:14)

UNDER 15 - ŽENSKE

SOVODNJE — VOLLEY CANON 2:1
(15:7, 12:15, 15:8)

SOVODNJE: Vižintin, Cotič, Devetak, Florenin, Černic, Lovisutti, Tomsič, Klančič.

Sovodenjke so po treh setih uspele streti odpor tržiške ekipe in s to zmago še bolj utrdile svoje vodstvo na lestvici.

Breg — Ricreatori Nordio 2:0 (15:1, 15:3)

BREG: L. in E. Žerjal, Pertot, Malmenvall, Tavčar, Zobec, M. in C. Velikonja, Komar.

Brežanke so brez težav premagale tudi Ricreatorio Nordio, ki je bil preslab nasprotnik za Dolinčanke.

Že ta konec tedna start nove kotalkarske sezone

Polet tudi letos računa na uspešno bero

V minulem letu je bilo po točkah naše društvo 19. v Italiji

Z naglimi koraki se približuje letošnja kotalkarska tekmovalna sezona. Poletovi kotalkarji se nanjo pridno pripravljajo, vendar jih pri tem ovira gripa, ki razsaja prav v tem času.

Tudi letos bodo Poletovi kotalkarji zaposleni na treh tekmovalnih »frontah«: na mladinskih igrah, tekmovanju zveze UISP ter seveda na uradnih prvenstvih kotalkarske federacije FIHP. Že prihodnjo soboto in nedeljo bo na vrsti prvo letošnje pokrajinsko prvenstvo za kategorijo naraščajnikov.

Tekmovanja, ki ga prireja društvo DL Ferroviario se bodo udeležili Mitja Kokoravec, Petra Križmančič ter Tamara Operti. Glavni cilj naših kotalkarjev bo seveda uvrstitev na deželno prvenstvo. Od Mitje Kokorovca pa pričakujemo seveda kaj več, saj se je zelo dobro izkazal že v lanski sezoni in da letos poseže po pokrajinskem naslovu. Težjo nalogo bo imela Opertijeva, ki letos prvič nastopa v tej kategoriji; lansko leto je namreč uspešno tekmovala med začetnicami. Prvenstvo se bo pričelo v soboto, 24. t.m. popoldne ob 14.30 z nastopom v obveznih likih, v nedeljo pa bo na vrsti prosti program.

Prav je, da pred pričetkom sezone kratko pregledamo lanske uvrstitve Poleta. Po podatkih federacije se je lani udeležilo prvenstev v Italiji približno 400 društev. Kdor je sledil poročilom v našem časopisu ve, da je ŠD Polet skozi vso sezono dosegal zelo dobre uvrstitve, tako da je na končni lestvici za leto 1983 zasedlo 19. mesto s skupnim številom 120 točk (24 na pokrajinskem, 47 na deželnem in 49 na državnem prvenstvu). Od tržaških društev je najboljši Jolly, ki je na odličnem 3. mestu lestvice (336 točk). Kot običajno je prvo mesto pripadalo rimskemu društvu Folgore s 643 točkami. Na žalost na lestvici ni nobenega drugega slovenskega društva: Vipava s Peči se ni udeležila prvenstev, društvo Župančič iz Štandreža pa je, kot znano, razpustilo kotalkarsko sekcijo.

Še višja pa je uvrstitev Poleta na lestvici, ki upošteva samo dosežke državnega prvenstva. Polet je namreč na 16. mestu z 49 točkami.

Na koncu naj omenimo še priznanje, ki sta ga prejela Nicoletta Sossi in Mauro Renar za nastop na državnem prvenstvu UISP, na katerem sta v lanski sezoni osvojila prvo mesto v paru. Predsednik deželne zveze UISP g. Agatini in delegat za kotalkanje g. Vizintin sta na sedežu društva nagradila Poletov par, ki je letos napredoval v najvišjo kotalkarsko kategorijo. Odličnemu paru čestitamo z željo, da bi tudi v letošnji sezoni dosegel take uspehe.

STEVO KOSMAČ

komentar trenerja andreja žagarja

Le zmaga v Castelfrancu še vodi v »play - off«

V soboto se bo ob 21. uri začela v Castelfrancu za nas odločilna tekma za uvrstitev v »play-off«. Po nepotrebnem porazu v Fidenzi, sedaj samo še zmaga s Castelfrancom odpira možnost uvrstitve na četrto mesto. V športu obstajata dva načina porazov. Prvi je, da ob vsem potrebnem trudu in prizadevnosti na koncu športno priznaš premoč boljše ekipe, drugi pa je, da ob slabi igri in zaradi neizpolnjevanja nalog izgubiš proti realno slabšemu nasprotniku. Prav ta drugi način poraza smo doživeli v Fidenzi in prav to je najbolj zaskrbljujoče.

S Castelfrancom smo v Trstu izgubili 70:68, torej zopet eden od porazov zaradi slabe igre v napadu, saj bi doma le mogli doseči okrog 80 točk. Prvo tekmo smo začeli izredno slabo. Ob jutranji uri, ki igralcem ne leži, so gostje že v peti minuti vodili 16:6 in nato v 14. celo 33:18. Do polčasa smo ob spremembi obrambe nato uspeli narediti pravi podvig, saj smo s košem Bana v zadnji sekundi izenačili na 38:38 in to ob slabem izvajanju prostih metov. Tudi v drugem delu smo nadaljevali s kombinirano obrambo, ko je Gulič pokrival njihovega Loschija v mož moža obrambi, ostali štirje pa so igrali cono. Vse do 14. minute je bil rezultat izenačen, takrat pa so gostje povedli za štiri točke. Uspelo nam je rezultat do zadnjega napada znižati na 70:68, toda ob nepravilnem zaključku zadnjega napada smo tekmo s tem rezultatom tudi izgubili.

Igra ekipe Castelfranca slovi na izrednem realizatorju Loschiju, ki se z našim Vitezom bori za primat med strelci. Branijo se z obrambo mož moža in cono 2-1-2. Smatram, da je za zmago potrebno zaustaviti prav Loschija in pa seveda pokazati nepримerno večjo borbenost in disciplino kot v Fidenzi. Za to nalogo bomo ta teden uigravali kombinirano obrambo 1-4 in pa igro proti mož moža obrambi. Zmaga še vodi v »play-off«, poraz pa verjetno zapira vsa vrata do četrtega mesta. V tem tednu bomo v Pordenonu odigrali prijateljsko tekmo z ekipo Oece, ki je kot visoko plasirano moštvo B lige kot nalašč nasprotnik pred tako pomembno tekmo v Castelfrancu.

TAKO V TRSTU

Jadran — Castelfranco 68:70 (38:38)

JADRAN: Žerjal 2 (2:2), K. Starc 5 (5:8), Vitez 27 (9:9), Ban 21 (3:4), Daneu 3 (1:3, Rauber 6, Sosič, Gulič 2 (0:2), I. Starc 2 (2:6), Vremec.

CASTELFRANCO: Ubaldi, Ermano 10 (4:4), Lotto 12 (2:3), W. Cimador, Pelizzari 6, Loschi 21 (1:3), Duso, Tubia 10 (6:11), Zilio 11 (5:7), D. Cimador.

PROSTI METI: Jadran 22:34, Castelfranco 18:27. OSEBNE NAPAKE: Jadran 19, Pedrini 31. PET OSEBNIH NAPAK: nihče. GLEDALCEV: 1.100.

ZA NOVOGORIŠKE ODBOJKARICE

Izpad neizbežen

Nova Gorica - Partizan 2:3 (11:15, 15:3, 15:7, 3:15, 13:15)

NOVA GORICA: Bukovec, Karnel, Vidič, Vodopivec, Kristančič, Kogol, Soban, Marjak; Trener: Kovačič.

V soboto pred približno 400 gledalci je v Novi Gorici dokončno padla odločitev: odbojkarice Nove Gorice bodo v naslednji sezoni igrale v drugi zvezni ligi. V neposrednem srečanju s kandidatom za izpad, Partizanom iz Kragujevca, je namreč Nova Gorica klonila s tesnim izidom 2:3. Pripomniti pa moramo, da so Novogoričanke imele smolo, saj so zaigrale vseskozi požrtvovalno, a v ključnih trenutkih je bila gostujoča šesterka prisebnejša.

Sovodenjke v boju za napredovanje

Pred dnevi je goriška odbojkarska zveza objavila spored finalnega dela pokrajinskega prvenstva 1. ženske divizije, v katerem se bodo štiri ekipe (prvi dve uvrščeni iz vsake kvalifikacijske skupine) potegovale za napredovanje v deželno D ligo.

Od slovenskih ekip se je v finalni del za napredovanje uvrstila šesterka Sovodenj, ki letos ne skriva ambicij za kakovostni skok, saj je šesterka solidna in zelo učinkovita. Petejanove varovanke so namreč gladko osvojile prvo mesto v svoji kvalifikacijski skupini, saj niso niti enkrat doživele poraza.

Sovodenjska dekleta imajo letos torej lepo priložnost, da napredujejo v višjo ligo, s čimer bi slovenska goriška ženska odbojka ohranila svojega deželnega ligaša, glede na to, da vse kaže, da bo Olympia Bertolini izpadla iz D lige. Najnevarnejši nasprotnik naših igralk bo prav gotovo Corridoni, ki je nepremagan osvojil prvo mesto v skupini B.

Spored tekem Sovodenj v »poolu« je naslednji: 1. kolo: Torriana - Sovodnje (9. 4. ob 18. uri v Gradišču); povratna tekma: 7. 5. ob 20.15 v Gorici. 2. kolo: Mariano - Sovodnje (11. 4. ob 20. uri v Marianu); povratna tekma: 14. 5. ob 20.15 v Gorici. 3. kolo: Sovodnje Corridoni (30. 4. ob 20.15 v Gorici); povratna tekma: 23. 5. ob 20.30 v Šempetru ob Soči. Sovodenjska šesterka igra svoje domače tekme v telovadnici Kulturnega doma.

obvestila

ŠZ Sloga

planinski odsek vabi v nedeljo, 25. t.m. svoje planince na 9. zimski vzpon na Porezen. Zbirališče in odhod ob 6. uri iz Trebč.

ŠK Kras — namiznoteniški odsek

ob dodatni tekmi za državni ekipni naslov prireja dne 24. marca 1984, avtobusni izlet v Brescio. Vpisovanje na tel. 229-409 od 14. do 20. ure.

ŠZ Jadran

vabi svoje zveste navijače na prvenstveno tekmo v Castelfranco Veneto, in sicer v soboto, 24. t.m.

Odhod posebnega avtobusa z Opčin ob 17.00, s Proseka ob 17.10 in iz Nabrežine ob 17.20.

Cena vožnje je 10.000.

Vpisovanje še danes, 21. t.m., v trgovini čevljev Malalan na Opčinah, v cvetličarni Nadja na Proseku in v Baru Igor v Nabrežini.

SK Devin

priredi v nedeljo, 25. t.m,, klubsko tekmovanje na Sviščakih (Ilirska Bistrica). Zbirališče ob 7.15 pred openskо hranilnico. Vabljeni!

ob robu naših nogometnih igrišč

A. Race: »Odborniško delo ni lahko«

Eden izmed tistih, ki jih vedno srečuješ ob robu nogometnih igrišč, je Andrej Race, ki je tudi odgovoren za nogometni odsek pri ŠK Kras. Ker je po nedeljskem porazu proti Domiu položaj Krasa, ki igra v drugi amaterski ligi, postal precej kritičen, smo se tokrat odločili za razgovor z dinamičnim Andrejem.

»Andrej, kot prvo nam povej kaj o svoji nogometni karieri.«

»Nogomet sem začel igrati, ko mi je bilo 14 let pri društvu Tergestina, ki je takrat gojilo mladinski odsek za Triestino, pri kateri sem nato igral do 18. leta. Nato sem pristopil k ekipi Campanelle, nakar sem igral še pri Primorcu, Coop San Vitu, Esperii Pio XII., Olimpii. Nogometno kariero sem končal pri Krasu.«

»Kako to, da si nato postal odbornik Krasa?«

»Nogomet mi je bil vedno všeč, in ker je bil Kras ekipa, pri kateri sem igral in imel tudi prijatelje, sem se odločil, da postanem odbornik tega društva.«

»Odborniško delo danes ni lahko...«

»Danes je res težko delati, ker primanjkuje ljudi, ki bi se angažirali in lahko pomagali. Brez pomoči pa ni uspeha in zato tisti, ki delajo so še deležni kritik, vendar z delom, oziroma aktivnostjo moraš naprej in prav to ti daje moč, da nadaljuješ. Vestnemu odborniku pa dela ne manjka. Skrbeti mora za ekipo, slediti moraš treningom in tekmam, urejevati moraš igrišče in opraviti vse pisarniške potrebe. Skratka, delati moraš praktično vse.«

»Sedaj pa preidimo k ekipi Krasa. V začetku prvenstva je kazalo, da letos ne bo težav, šest kol pred koncem pa je Kras na 14. mestu lestvice. Kako si to razlagaš?«

»Osebno sem že v začetku prvenstva vedno poudarjal, da letošnje prvenstvo ne bo lahko, vendar nikoli nisem pričakoval, da bo položaj naše ekipe tako kritičen. Veliko krivdo seveda imajo nogometaši sami, ki bi morali vsekakor pokazati nekoliko več dobre volje in srčno braniti barve Krasa.«

»V preostalih šestih nastopih igrate le dvakrat doma (Fortitudo, CGS) ter štirikrat v gosteh (Giarizzole, Opicina Supercaffè, Stock, Zarja). Katerega nasprotnika se najbolj bojiš in koliko točk boste še zbrali?«

»Gotovo najtežje bo prav v nedeljski tekmi, ko gremo v goste Giarizzolam, to je ekipi, ki se kot mi bori za obstanek v ligi. Izid tega dvoboja utegne biti odločilen, saj zaostajamo le točko za Giarizzolami. Mislim, da bomo prvenstvo končali s 26 točkami in upam, da nam bodo zadostovale za obstanek v ligi.«

»Andrej, kljub temu da nimaš mnogo ljudi, ki bi ti pomagali pri tvojem neprecenljivem delu, in v primeru, da bi ekipi šlo slabo, misliš ostati pri Krasu?«

»V tem društvu sem imel in tudi imam mnogo prijateljev in dokler bom imel voljo do dela, nikakor ne mislim zapustiti Krasa, ker tu se počutim dobro.«

BRUNO RUPEL

Smučarski teki ŠZ Olympia

Društveno tekmovanje

ŠZ Olympia je v nedeljo pripravilo v Forniju di Sotto društveno prvenstvo v smučarskih tekih, katerega se je udeležilo kakih 50 tekmovalcev. Ugodni vremenski pogoji so omogočili, da je celotna manifestacija dobro uspela.

Ženske: 1. T. Zitteri, 2. P. Drufuca, 3. R. Russian. **Dame:** 1 L. Nocera, 2. A. Gaia, 3. R. Adamo. **Moški:** 1. M. Sanso, 2. S. Favretto, 3. N. Composto. **Amaterji:** 1. B. Del Zotto, 2. W. Cobelli, 3. A. Giglio. **Veterani:** 1. R. Cocco, 2. G. Gaier, 3. L. Gratton.

Po tekmah je sledilo nagrajevanje, katerega so se poleg predstavnikov Olympie udeležili tudi člani tamkajšnje turistične ustanove.

MLADINSKI NOGOMET

NA GORIŠKEM

NARAŠČAJNIKI

Sovodnje — Torriana 1:1 (1:0)

SOVODNJE: Zanier, Lakovič, Černic, Vižintin, Jarc, Fajt, Lavrenčič, Sessi, Frandolič, A. Fajt, Š. Černic, Brajnik, Tomšič.

Kazalo je, da bo postava iz Sovodenj dosegla brez večjih težav pozitiven rezultat. Marsonovi varovanci so namreč v prvem polčasu igrali zares dobro in večkrat ogrozili nasprotnega vratarja. Svoja prizadevanja so kronali tudi z golom, ki ga je dosegel Fajt.

V drugem polčasu pa so domačini delno popustili in dovolili gostom, da so v zadnjih minutah dosegli izenačenje. (F.A.)

NAJMLAJŠI

Sovodnje — Poggio 2:1 (2:1)

STRELCA ZA SOVODNJE: Černigoj (11-metrovka) in Cotič.

SOVODNJE: Contin, Juren, Pahor, Hmeljak Barlot, Cotič, Grillo, Prinčič, Kovic, Černigoj, Gulin (Fajt).

Srečanje proti Poggiu ni bilo za sovodenjske nogometaše najlažje. Kljub temu pa jim je že v uvodnih minutah uspelo doseči prednost iz 11-metrovke, kar jim je odprlo pot tudi do drugega zadetka. Gostje, ki niso vrgli puške v koruzo, so ostreje pritisnili in dosegli prvi zadetek.

V drugem delu tekme pa je prišla na dan premoč domačinov, ki bi rezultat lahko še zaokrožili, če bi imeli kaj več športne sreče. (A.C.)

iz planinskega sveta

Alpinistični tečaj SPDT

Drevi se bo ob 20.30 na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20/3. nadst.) zaključilo vpisovanje na tretji redni alpinistični tečaj SPDT. Obenem bo tudi informativni sestanek in prvo teoretično predavanje na temo »Vozli in navezovanje«, ki ga bo imel načelnik odseka Lucijan Milič. Alpinistični tečaj bo skupno trajal preko dva meseca in bo zaobjemal teoretične in praktične vaje. Teoretične bodo vsak četrtek zvečer na sedežu društva, praktične pa ob nedeljah in praznikih v Glinščici ali drugje. Vodja alpinistične šole je udeleženec slovenske odprave na Anapurno I Lucijan Cergol, njegov pomočnik je Lenart Vidali, inštruktorji pa so še Igor Castellani, Igor Cej, Angel Kermec, Lucijan Milič, Peter Suhadolc in Davor Zupančič.

Predavanja po šolah

Nadaljujejo se tudi predavanja na planinsko tematiko po slovenskih nižjih srednjih šolah. Pred kratkim sta izvedenca Rado Smerdu in Peter Skoberne predavala v srednji šoli »I. Cankar« pri Sv. Jakobu in v srednji šoli v Rojanu »F. Erjavec« na temo: »O kraški Ljubljanici«. Predavanje sta opremila z barvnimi diapozitivi, na obeh šolah pa so bili učenci navdušeni nad izvajanjem.

Po 18. zimskih športnih igrah

18. ZŠI so mimo, bile pa so še posebno slovesne, saj so potekale ob 80-letnici društva, ki jih je organiziralo — SPDT. Organizacijski napor je bil velik, saj so te igre dejansko trajale cel dan. Zjutraj so namreč tekmovali v Ravasclettu, popoldan pa je bilo slavnostno nagrajevanje v Arti Terme s kulturnim sporedom, na katerem so med drugim nastopili plesalke in plesalci tržaške folklorne skupine »Stu ledi«.

Organizator iger SPDT pa se iskreno zahvaljuje vsem ustanovam, tvrdkam in posameznikom, ki so pomagali pri uspešni izvedbi teh iger.

S temi igrami je smučarska sezona SPDT praktično zaključena. Na povabilo smučarjev iz Kopra, ki so nastopili na teh igrah izven konkurence, se bodo smučarji SPDT še udeležili »smučarskega pik - nika«, ki ga bodo Koprčani priredili na Kaninu sredi aprila.

Vodnik po stenah Glinščice

V kratkem bo pri tržaški založbi Lindt izšel vodič po stenah Doline Glinščice. Napisal ga je alpinist Tullio Piemontese, rokopis pa je že v tiskarni. Ta vodič bo torej dopolnil zbirko že itak popolnih monografskih del o Dolini Glinščice, bil pa je pravzaprav prepotreben, saj vemo, da je Glinščica vsakodnevna »izletniška točka« alpinistov, pa ne samo tržaških, temveč tudi iz Slovenije ali še od dlje.

Kugyjeva obletnica

Pred štiridesetimi leti je v Trstu umrl tržaški veletrgovec, resnični prijatelj Slovencev in »poet Julijskih Alp« dr. Julius Kugy. Celo življenje je raziskoval naše gore, svoje občutke pa je zapisal v znamenitih knjigah kot so »Delo, glasba, gore«, »Iz življenja gornika« in še druge. Pisal je v nemškem jeziku, vse njegove knjige pa so prevedene v slovenščino.

Festival planinskih filmov v Trentu

V Trentu, kjer bo od 29. aprila do 5. maja tradicionalni mednarodni festival filmov na planinsko tematiko, se že pripravljajo na selekcijo prijavljenih filmov. Retrospektiva 32. festivala bo posvečena pionirju planinskega filma Arnoldu Fanku, ki je svoje filme posnel že daljnega leta 1913. Tradicionalna okrogla miza pa bo posvečena vplivu tiska na podobo alpinista in alpinizma v današnjem svetu.

DUŠAN JELINČIČ

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15,00 din, naročnina za zasebnike mesečno 180,00, letno 1.800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250,00, letno 2.500,00 din

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

22. marca 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Avstralija načrpa toliko nafte da je kmalu ne bo več uvažala

Odvisnost od uvoza se bo zmanjšala tudi zaradi manjše porabe

SYDNEY — Po ocenah avstralskih strokovnjakov, ki jih je objavil federalni minister za surovine in energijo Peter Walsh, bodo še v tem desetletju zadostili 90 odstotkom potreb po nafti, kar pomeni, da Avstralija v začetku devetdesetih let ne bo več odvisna od njenega uvoza. Proizvodnja nafte je bila v zadnjem času večja od načrtovane, k temu pa je pripomoglo predvsem črpanje nafte v morju v bližini kraja Timor. Že v tem letu bo s svojimi 560 tisoč sodčki nafte na dan Avstralija »pokrila« okoli 80 odstotkov vseh svojih potreb. Poprečje prejšnjih let je znašalo med 65 in 70 odstotki.

Minister Walsh je nadalje izjavil, da so se možnosti za odkritje novih nahajališč nafte povečale, odkar je jeklarsko - petrolejski kolos BHP na morju v kraju Jabiru ob severovzhodni obali odkril kar dve bogati nahajališči. Minister Walsh je ob tem povedal, da se bo odvisnost Avstralije od uvoza zmanjšala zaradi manjšega povpraševanja po nafti in njenih izdelkih v prihodnjem desetletju. Sicer pa ta kontinent ne bo nikoli povsem neodvisen glede naftnih potreb. Njegova odvisnost bo trajna zaradi težkih vrst nafte za podmazanje strojev in proizvodnjo asfalta.

KOLUMBIJA — Med iskanjem gverilcev v tej državi so po besedah ameriškega veleposlanika Lewisa Tambsa v pragozdu odkrili doslej na svetu največjo količino kokaine

Tajni dokumenti v telefonski govorilnici

LONDON — Britanskemu obrambnemu ministru so se naježili lasje, ko je izvedel, da so v neki telefonski govorilnici v bližini letališča Heathrow našli popoln seznam, opremljen celo s točnimi bivališči in zasebnimi telefonskimi številkami, 23 angleških in ameriških znanstvenikov, ki skupno delajo na tajnem projektu, imenovanem »mrzla priča«, za izdelavo vojaškega radarja. Seznam je povsem slučajno našel nekdo, ki je šel mimo kabine, iz katere je štrlel kos papirja.

Glasnik britanskega obrambnega ministrstva je časniku Times izjavil, da v seznamu ni objavljena nobena tajnost, pač pa je bil tajen seznam ljudi, ki so delali na vojaškem projektu. Uvedli so preiskavo, da bi ugotovili, kako je seznam prišel v telefonsko kabino.

Ni prvič, da so angleške tajne dokumente našli v telefonskih kabinah, javnih kopališčih, posodah za smeti in pisemskih nabiralnikih.

Filmska igralka in pevka Stephanie Lawrence si je kar dobro zaščitila kolena, da je ne bi kotalke izdale (Telefoto AP)

V Kijevu že dve leti sodijo ukrajinskim nacionalistom

Obnovili so postopek tudi proti nekaterim kmalu po vojni obsojenim pripadnikom gibanja

MOSKVA, 19. marca — Sovjetski tisk je te dni ponovno nekoliko odškrnil trdno zaprta vrata, za katerimi že od julija 1982 poteka v Kijevu sojenje ukrajinskim nacionalistom. Ni znano niti to, koliko ljudi je na zatožni klopi, kaže le, da so po širokem preiskovalnem postopku obnovili tudi tožbe proti nekaterim pripadnikom gibanja, ki so bili obsojeni takoj po vojni, ko je bil ukrajinski nacionalizem najbolj živ.

Že konec lanskega leta je sovjetsko časopisje razkrilo, da so v zahodni Ukrajini aretirali skupino simpatizerjev in pripadnikov organizacije ukrajinskih nacionalistov, ki naj bi delovali pod vplivom zahodnih obveščevalnih služb. Če nič kaj drugega, so dogodki v zvezi z aretacijo pokazali vsaj to, da je problem še zmeraj prisoten, čeprav so oblasti vso krivdo takoj odločno pripisale zahodnim obveščevalnim službam, ki naj bi z neposrednimi akcijami v Ukrajini vzpodbujale protisovjetsko dejavnost.

V Kijevu so organizirali celo novinarsko konferenco, na kateri je nastopil neki M. E. Kuhtjak, sodelavec medicinskega instituta v Ivano-Frankovskem, ki je baje po naročilu sovjetske protiobveščevalne službe delovala v organizaciji ukrajinskih nacionalistov in ki je imel veze z njenimi pristaši zunaj sovjetskih meja. Njemu naj bi bil tudi namenjen skrivnostni kovček, ki so ga pred meseci na poljsko-sovjetski meji zaplenili pripadniki poljske milice in ki naj bi tudi potrjeval, da so sredstva in navodila za aktivnost ukrajinskih nacionalistov prihajala naravnost iz münchenske centrale CIA. In če je takrat, vsaj za trenutek izgledalo, da je v ozadju predvsem zaostrena propagandna tekma med supersilama, najnovejši podatki kažejo, da gre za širšo kampanjo proti nacionalistom v Ukrajini, v kateri so se znova našli na rešetu tudi mnogi, ki so svojo kazen že prestali.

Komsomolska Pravda poroča o dveh takih primerih — o nekem Jakovu Ostrovskim, ki je bil leta 1945 zaradi sodelovanja v organizacijo nacionalistov obsojen na dvajset let zapora, zdaj pa so zaradi novih dokazov sodbo proti njemu obnovili; in o nekem Mihailu Škabarnickem, ki se je vsa ta leta uspešno skrival in so ga odkrili šele pred kratkim, ko je pred upokojitvijo v borčevski organizaciji baje prosil za potrdilo, da je sodeloval v ukrajinskih partizanskih odredih. Oblasti so zagnale vik in krik, da se je to lahko zgodilo samo zaradi tega, ker so bili tisti, ki so odgovorni za red in zakonitost, ves ta čas premalo budni in niso gledali, kaj se dogaja okrog njih. Zadeva je bila še toliko bolj neprijetna, ker se je menda Škabarnicki vsa ta leta uspešno selil z enega direktorskega stolčka na drugega, nazadnje je bil, na primer, direktor trnopoljske trikotažne tovarne.

Komsomolska Pravda je objavila njegov celotni dosje, iz katerega so razvidni podatki različnih sovjetskih organizacij in služb o njegovi medvojni ter povojni aktivnosti, pa tudi malomarnost uradnih organov, zaradi katerih naj bi se tako dolgo skrival pred roko pravice. Škabarnicki tako na primer sam navaja, da je septembra leta 1939, ko je Sovjetska zveza priključila zahodne predele Ukrajine, najprej pristopil k sovjetski obveščevalni službi NKVD, kasneje pa se vključil v partizanske odrede, ki so se formirali na okupiranem področju. Sodišče pa pravi da kaj takega sploh ni res, da v arhivih NKVD ne morejo najti nikakršnih podatkov o njegovem sodelovanju, da je bil že vseskozi sovražno razpoložen do sovjetske oblasti, da je bil že pod poljsko oblastjo zaupnik poljske policije in da se je kasneje aktivno vključil v vrste ukrajinskih nacionalistov, ki so odkrito sodelovali z nemškim okupatorjem.

DANILO SLIVNIK

Ciril Gale
Vladimir Herceg

Desperado Joaquin Murietta (24.)

Na Norveškem so v teku veliki manevri NATO

OSLO — Na severu Norveške so v teku največji manevri NATO pakta, kar jih je bilo doslej na tem področju, pri katerih sodeluje kakih 45.000 vojakov, 300 letal in helikopterjev, 150 ladij.

Za te velikanske manevre so trajale priprave več mesecev. Na njih sodelujejo pripadniki devetih držav. Najštevilnejši so tu ameriški mornariški strelci, ki so sem prispeli iz Norfolka v Virginiji. Glavni cilj te vaje naj bi bilo nabiranje izkušenj za vojskovanje v zimskih razmerah, kakršne zdaj vladajo na severu Norveške.

Ti manevri le potrjujejo veliki pomen, ki ga na Zahodu pripisujejo eventuelnemu vojaškemu stanju na tem področju. Toda podobno gledajo na to stvar tudi na drugi strani. Razlogi za to pa so večpomenski.

V strategiji obeh vojaških zvez — NATO in Varšavskega pakta — ima Severni Atlantik izredno pomembno mesto. Preko Atlantika tečejo strateške zveze NATO med ZDA in Zahodno Evropo. V kriznem obdobju bi morale priti na ta prostor ameriške oborožene sile. NATO je prav tu izdelal svojo strategijo za paraliziranje nasprotnika in obrambo svoje prometne poti preko Severnega Atlantika.

Ti manevri naj bi bili prispevek k tem ciljem zahodnih zaveznikov.

Po drugi strani je Sovjetska zveza v zadnjih desetletjih na polotoku Kola zgradila gigantsko pomorsko bazo s kakimi 40 ali 50 jedrskimi podmornicami, z najsodobnejšo oborožitvijo, z velikim številom čet. Tu ima svoje oporišče tudi največje izmed štirih sovjetskih vojnih ladjevij. Na Zahodu so zato mnenja, da na tem področju ne bo mogoče dobiti 3. svetovne vojne, vsekakor pa bi jo lahko tu izgubili. Odvisno je od tega, kdo bo imel nadzor nad tem področjem.

Sedanji manevri zato kažejo na še bolj napadalno politiko Zahoda na Severu Evrope, čeprav tega NATO noče priznati.

Zato ni nepričakovano, da so Sovjeti označili te manevre za provokacijo, pa tudi to ne, da so se pred norveško obalo nenadoma pojavile tudi sovjetske podmornice, ladje in izvidniška letala.

Vse to kaže na možnost, da bi se lahko evropski Sever v primeru hujše krize dokaj hitro spremenil v področje spopada med obema blokoma.